

GRUPA KAPITAŁOWA

CHEMOSERVIS-DWORY

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA OKRES 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2016 R.
PRZYGOTOWANE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI
STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ,
KTÓRE ZOSTAŁY ZATWIERDZONE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ

Oświęcim, 27 kwietnia 2017 r.

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKU LUB STRATY	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKU LUB STRATY I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	10
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	12
1 DANE PODSTAWOWE I POLITYKA RACHUNKOWOŚCI	14
1.1 Dane ogólne Jednostki Dominującej i podstawowa działalność Grupy Kapitałowej	14
1.2 Struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej	15
1.3 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	15
1.3 Oświadczenia Zarządu Jednostki Dominującej	16
1.3.1 W sprawie rzetelności sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	16
1.3.2 W sprawie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	16
1.5 Polityka rachunkowości	16
1.5.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	16
1.5.2 Wpływ zmian standardów i interpretacji MSSF na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej	17
1.5.3 Opis stosowanych zasad rachunkowości	18
1.5.4 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	18
1.6 Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi	48
1.7 Zasady przyjęte do przeliczenia danych finansowych	48
1.8 Informacje o Grupie Kapitałowej	48
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	50
2 NOTY O SEGMENTACH OPERACYJNYCH	50
2.1 Przychody, koszty i wyniki finansowe segmentów operacyjnych	51
2.2 Informacje o wiodących klientach	53
2.3 Skonsolidowane aktywa w podziale na segmenty operacyjne	53
3 NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z ZYSKU LUB STRATY	58
3.1 Przychody ze sprzedaży	58
3.2 Koszty działalności operacyjnej	58
3.2.1 Koszt własny sprzedaży	58
3.2.2 Koszty według rodzaju	59
3.2.3 Koszty świadczeń pracowniczych	59
3.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	60
3.3.1 Pozostałe przychody operacyjne	60
3.3.2 Pozostałe koszty operacyjne	61
3.4 Przychody i koszty finansowe netto	62

3.4.1	Przychody finansowe.....	62
3.4.2	Koszty finansowe.....	63
3.5	Podatek dochodowy.....	64
3.5.1	Podatek dochodowy bieżący.....	64
3.5.2	Różnice pomiędzy kwotą podatku wykazanego w sprawozdaniu z zysku lub straty a kwotą obliczoną według stawki od zysku przed opodatkowaniem.....	64
3.5.3	Podatek odroczony.....	65
4	NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	68
4.1	Rzeczowe aktywa trwałe.....	68
4.1.1	Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych wg grup rodzajowych.....	68
4.1.2	Zmiana stanu odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe.....	68
4.2	Nieruchomości inwestycyjne.....	70
4.2.1	Przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi.....	70
4.2.2	Ustalanie wartości godziwej.....	70
4.3	Wartości niematerialne.....	71
4.3.1	Zmiana stanu pozostałych wartości niematerialnych, innych niż wytworzone we własnym zakresie.....	71
4.3.2	Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartości niematerialne.....	71
4.4	Prawa wieczystego użytkowania gruntów.....	73
4.5	Akcje i udziały w jednostkach powiązanych.....	74
4.5.1	Zmiana stanu – akcje i udziały w jednostkach powiązanych.....	70
4.5.2	Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość akcji i udziałów w jednostkach powiązanych.....	70
4.6	Aktywa z tytułu podatku odroczonego.....	75
4.7	Aktywa dostępne do sprzedaży.....	74
4.8	Pozostałe aktywa długoterminowe.....	76
4.8.1	Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów długoterminowych.....	76
4.8.2	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe.....	77
4.9	Utrata wartości aktywów trwałych.....	77
4.9.1	Utrata wartości - wartości niematerialne.....	76
4.9.2	Utrata wartości - rzeczowe aktywa trwałe.....	76
4.9.3	Utrata wartości – wartość firmy.....	76
4.9.4	Utrata wartości - akcje i udziały w jednostkach powiązanych.....	76
4.10	Zapasy.....	77
4.10.1	Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania.....	81
4.11	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	81
4.11.1	Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług.....	81
4.11.2	Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności.....	82
4.11.3	Należności z tytułu dostaw i usług - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty.....	82
4.11.4	Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane - z podziałem na należności niespłacone w okresie.....	82
4.12	Wycena kontraktów długoterminowych.....	33
4.13	Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe.....	83
4.14	Rozliczenia międzyokresowe.....	83
4.15	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	84

4.16	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz związane bezpośrednio z nimi zobowiązania	84
4.17	Kapitał własny	84
4.17.1	Kapitał podstawowy	84
4.17.2	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej.....	85
4.17.3	Kapitał zapasowy	85
4.17.4	Kapitał rezerwowy	85
4.17.5	Kapitał z aktualizacji wyceny.....	85
4.17.6	Zyski zatrzymane	85
4.17.7	Propozycja podziału zysku Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. za 2016 rok.....	86
4.17.8	Podział zysku Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. za 2015 rok	86
4.17.9	Polityka zarządzania kapitałem własnym	86
4.18	Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	87
4.18.1	Kredyty	88
4.18.2	Pożyczki	88
4.18.3	Dłużne papiery wartościowe	90
4.19	Rezerwy.....	96
4.19.1	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe rezerwy.....	98
4.19.1.1	Zmiana stanu długoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze i pozostałych rezerw długoterminowych.....	98
4.19.1.2	Zmiana stanu krótkoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze i pozostałych rezerw krótkoterminowych	98
4.19.1.3	Zmiana stanu zobowiązań z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze.....	98
4.19.1.4	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych w podziale na pracowników aktywnych i emerytów	98
4.19.1.5	Analiza wrażliwości na zmiany założeń aktuarialnych	98
4.19.1.6	Analiza zapadalności zobowiązań i płatności z tytułu świadczeń pracowniczych.....	98
4.19.1.7	Łączna kwota kosztów z tytułu świadczeń pracowniczych ujeta w sprawozdaniu z zysku lub straty oraz pozostałych całkowitych dochodów	98
4.19.2	Rezerwa na ryzyko gospodarcze	103
4.19.3	Rezerwa na naprawy gwarancyjne	103
4.19.4	Rezerwa na podatek odroczony	104
4.20	Pozostałe zobowiązania długoterminowe.....	104
4.21	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	105
4.22	Rozliczenia międzyokresowe.....	105
4.22.1	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe - zmiana stanu	106
4.23	Pozostałe zobowiązania finansowe	107
4.24	Informacje o ustanowionych zabezpieczeniach	108
5	NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	109
5.1	Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	109
5.1.1	Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	109
5.1.2	Pozostałe korekty w przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej	109
6	NOTY O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH.....	110
6.1	Instrumenty finansowe	110

6.1.1	Kategorie i klasy instrumentów finansowych	110
6.1.2	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysku lub straty i pozostałych całkowitych dochodów	112
6.1.3	Koszty finansowe z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy instrumentów finansowych.....	113
6.1.4	Aktywa finansowe ustanowione jako zabezpieczenia zobowiązań lub zobowiązań warunkowych	113
6.1.5	Rachunkowość zabezpieczeń.....	113
6.1.6	Zarządzanie ryzykiem finansowym	113
7	POZOSTAŁE NOTY	119
7.1	Ustalanie wartości godziwej.....	119
7.1.1	Metody wyceny do wartości godziwej (hierarchia wartości godziwej)	119
7.2	Leasing	120
7.2.1	Leasing operacyjny	120
7.2.1	Leasing finansowy	120
7.3	Poniesione nakłady inwestycyjne oraz przyszłe zobowiązania z tytułu podpisanych kontraktów inwestycyjnych.....	121
7.4	Aktywa i zobowiązania warunkowe	122
7.4.1	Aktywa warunkowe	122
7.4.2	Zobowiązania warunkowe.....	123
7.5	Informacje o podmiotach powiązanych	125
7.5.1	Podmioty powiązane ze Spółką Chemoservis-Dwory S.A. wg stanu na dzień 31.12.2016	125
7.5.2	Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez spółki lub jednostki zależne z podmiotami powiązanimi na innych warunkach niż rynkowe.....	125
7.5.3	Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółek Grupy Kapitałowej, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.....	126
7.5.4	Transakcje kluczowego personelu kierowniczego Spółek Grupy Kapitałowej z podmiotami powiązanimi.....	126
7.5.5	Transakcje oraz stan rozrachunków Spółek Grupy Kapitałowej z podmiotami powiązanimi	127
7.6	Świadczenie łączne z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz pozostałym członkom kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej oraz Spółek Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY zgodnie z MSR 24.....	127
7.7	Wynagrodzenie wynikające z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	128
7.8	Wypłacona lub zadeklarowana przez Jednostkę Dominującą dywidenda.....	128
7.9	EBIDTA.....	128
7.10	Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji.....	128
7.11	Informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych	128
7.12	Wydarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	129
7.13	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	130

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

	PLN		EUR	
	okres obrotowy		okres obrotowy	
	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2015	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Przychody ze sprzedaży	220 656 994,35	226 492 575,88	50 427 815,97	54 122 676,32
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	4 309 555,88	4 438 884,92	984 883,76	1 060 716,14
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	4 200 575,63	1 960 776,15	959 977,98	468 547,16
Zysk (strata) netto	2 305 989,67	911 921,31	526 999,03	217 912,76
Zysk (strata) netto przypadające Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	2 107 723,09	1 925 101,86	481 688,21	460 022,43
Całkowite dochody ogółem	3 206 838,25	1 640 299,42	732 874,34	391 966,02
Całkowite dochody przypadające Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	3 061 977,92	2 608 317,59	699 768,70	623 283,69
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności operacyjnej	124 367,91	-2 130 897,51	28 422,40	-509 199,37
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności inwestycyjnej	8 798 674,80	-7 913 986,07	2 010 803,94	-1 891 126,47
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności finansowej	-7 142 962,33	11 018 165,17	-1 632 415,92	2 632 901,25
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	1 780 080,38	973 281,59	406 810,43	232 575,41
Środki pieniężne na początek okresu	4 986 170,66	4 012 889,07	1 127 072,93	941 661,17
Środki pieniężne na koniec okresu	6 766 251,04	4 986 170,66	1 529 441,92	1 170 050,61
Zysk netto na jedną akcję (w zł / EUR)	0,08	0,08	0,02	0,02
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł/EUR)*	0,02	0,02	0,01	0,00

	PLN		EUR	
	stan na dzień		stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Aktywa trwałe	69 805 876,22	74 056 347,40	15 778 905,11	17 378 000,09
Aktywa obrotowe	124 829 364,96	96 363 557,01	28 216 402,57	22 612 591,11
Aktywa razem	194 635 241,18	170 419 904,41	43 995 307,68	39 990 591,20
Zobowiązania długoterminowe	35 107 791,73	24 503 758,79	7 935 757,62	5 750 031,40
Zobowiązania krótkoterminowe	82 170 380,82	66 524 195,77	18 573 775,05	15 610 511,73
Kapitał własny przypadający Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	72 706 005,96	69 531 083,00	16 434 449,81	16 316 105,36
Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące	4 651 062,67	9 860 866,85	1 051 325,20	2 313 942,71
Kapitał podstawowy	20 006 000,00	20 006 000,00	4 522 151,90	4 694 591,11
Pasywa, razem	194 635 241,18	170 419 904,41	43 995 307,68	39 990 591,20
Ilość akcji (w szt.)	25 007 500	25 007 500	25 007 500	25 007 500
Rozwodniona ilość akcji (w szt.)*	95 862 084	95 862 084	95 862 084	95 862 084
Wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	2,91	2,78	0,66	0,65
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)*	0,76	0,73	0,17	0,17
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00

* dane historyczne, po uwzględnieniu Uchwał Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki CHEMOSERVIS-DWORY S.A. w sprawie emisji akcji i warrantów subskrypcyjnych, zostały doprowadzone do porównywalności.

Powyższe dane finansowe zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- ✚ pozycje sprawozdania z zysku lub straty i pozostałych całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów określonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca okresu sprawozdawczego: od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku – 4,3757 EUR/PLN oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku – 4,1848 EUR/PLN;
- ✚ pozycje aktywów i pasywów – według średniego kursu określonego przez Narodowy Bank Polski na dzień 31 grudnia 2016 roku – 4,4240 EUR/PLN oraz na 31 grudnia 2015 roku – 4,2615 EUR/PLN.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKU LUB STRATY

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

	Nota	okres obrotowy	
		za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
		(badany) PLN	(badany) PLN
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Przychody ze sprzedaży	3.1	220 656 994,35	226 492 575,88
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	3.2	200 349 815,02	201 611 597,62
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży		20 307 179,33	24 880 978,26
Koszty sprzedaży		495 784,90	6 452 439,69
Koszty ogólnego zarządu		15 354 088,17	13 815 281,00
Pozostałe przychody operacyjne	3.3	479 291,13	2 298 700,71
Pozostałe koszty operacyjne	3.3	627 041,51	2 473 073,36
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej		4 309 555,88	4 438 884,92
Przychody finansowe	3.4	4 511 513,91	309 899,32
Koszty finansowe	3.4	4 620 494,16	3 045 791,67
Przychody i koszty finansowe netto		-108 980,25	-2 735 892,35
Udział w wyniku finansowym netto jednostek wycenianych metodą praw własności		0,00	257 783,58
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		4 200 575,63	1 960 776,15
Podatek dochodowy	3.5	1 894 585,96	1 048 854,84
Zysk netto z działalności kontynuowanej		2 305 989,67	911 921,31
DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		0,00	0,00
Zysk/(Strata) netto		2 305 989,67	911 921,31
Zysk netto za okres przypadający:			
- Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		2 107 723,09	1 925 101,86
- Udziałowcom Niekontrolującym		198 266,58	-1 013 180,55
Zysk (strata) na jedną akcję przypadający Akcjonariuszom Jednostki Dominującej			
- Podstawowy		0,08	0,08
- Rozwodniony		0,02	0,02

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKU LUB STRATY I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

Nota	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
	(niebadany) PLN	(niebadany) PLN
Zysk (strata) netto za okres sprawozdawczy	2 305 989,67	911 921,31
Pozostałe całkowite dochody przed opodatkowaniem:	899 846,58	732 415,11
<i>Pozycje, które będą podlegały reklasyfikacji do zysku lub straty:</i>	<i>905 127,62</i>	<i>711 167,08</i>
 Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	905 127,62	711 167,08
<i>Podatek dochodowy od pozycji, które będą podlegały reklasyfikacji</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Pozycje, które nie będą podlegały reklasyfikacji do zysku lub straty:</i>	<i>-5 281,04</i>	<i>21 248,03</i>
 Zyski/straty aktuarialne z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze	-5 281,04	21 248,03
<i>Podatek dochodowy od pozycji, które nie będą podlegały reklasyfikacji</i>	<i>-1 002,00</i>	<i>4 037,00</i>
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu	900 848,58	728 378,11
Całkowite dochody netto ogółem	3 206 838,25	1 640 299,42
Pozostałe dochody netto razem przypadające:		
- Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	954 254,83	683 215,73
- Udziałowcom niekontrolującym	-53 406,25	45 162,38
Całkowite dochody netto razem przypadające:		
- Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	3 061 977,92	2 608 317,59
- Udziałowcom Niekontrolującym	144 860,33	-968 018,17

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2016 roku

Nota	stan na dzień		
	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN	
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	4.1	40 214 929,00	42 700 570,48
Nieruchomości inwestycyjne	4.2	2 360 218,00	2 680 282,75
Wartości niematerialne	4.3	13 545 351,88	15 107 298,88
Prawa wieczystego użytkowania gruntów	4.4	2 740 677,28	2 792 848,86
Akcje i udziały w jednostkach powiązanych	4.5	5 064 140,00	4 942 036,64
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	4.6	90 050,00	90 050,00
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	4.7	5 777 921,26	5 730 484,03
Pozostałe aktywa długoterminowe	4.8	12 588,80	12 775,76
Aktywa trwałe razem		69 805 876,22	74 056 347,40
Aktywa obrotowe			
Zapasy	4.10	26 926 285,05	17 203 803,18
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	4.11	59 367 853,37	43 551 127,19
Należności z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	4.12	27 078 495,56	27 120 719,30
Pozostałe aktywa finansowe	4.13	2 913 303,00	2 156 817,26
Należności z tytułu podatku dochodowego		892 174,10	659 844,10
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.15	6 766 251,04	4 986 170,66
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	4.13	885 002,84	685 075,32
Aktywa obrotowe razem		124 829 364,96	96 363 557,01
SUMA AKTYWÓW		194 635 241,18	170 419 904,41
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	4.17.1	20 006 000,00	20 006 000,00
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	4.17.2	36 474 119,00	36 474 119,00
Kapitał zapasowy	4.17.3	11 965 507,25	8 067 294,23
Kapitał rezerwowy	4.17.4	3 539 302,10	3 480 396,50
Kapitał z aktualizacji wyceny	4.17.5	0,00	-7 300,58
Zyski zatrzymane	4.17.6	427 051,05	2 121 674,91
Różnice kursowe z przeliczenia jedn. zagranicznych		294 026,56	-611 101,06
Kapitał własny bez udziałów mniejszości		72 706 005,96	69 531 083,00
Kapitały przypadające na udziały mniejszości		4 651 062,67	9 860 866,85
Kapitał własny razem		77 357 068,63	79 391 949,85
Zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	4.18	26 559 288,34	17 199 122,62
Rezerwy	4.19	1 473 662,91	1 863 919,05
Zobowiązania finansowe	4.20	465 844,49	813 125,62
Rezerwa na podatek odroczonego	4.19	6 469 987,70	4 440 923,21
Rozliczenia międzyokresowe	4.22	139 008,29	186 668,29
Zobowiązania długoterminowe razem		35 107 791,73	24 503 758,79
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	4.21	58 542 637,48	38 381 303,96
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	4.12	180 573,50	2 171 677,56
Kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	4.18	21 173 262,30	20 797 255,21
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		158 852,00	610 676,10
Zobowiązania finansowe	4.23	411 141,57	536 231,18
Rezerwy	4.19	169 987,09	674 481,18
Rozliczenia międzyokresowe	4.22	1 533 926,88	3 352 570,58
Zobowiązania krótkoterminowe razem		82 170 380,82	66 524 195,77
Zobowiązania razem		117 278 172,55	91 027 954,56
SUMA PASYWÓW		194 635 241,18	170 419 904,41

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Różnice kursowe z przeliczenia jedn. zagranicznych	Razem kapitał przypadający Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	20 006 000,00	36 474 119,00	8 067 294,23	3 480 396,50	-7 300,58	2 121 674,91	-611 101,06	69 531 083,00	9 860 866,85	79 391 949,85
Zysk za okres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 107 723,09	0,00	2 107 723,09	198 266,58	2 305 989,67
Pozostałe całkowite dochody	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	905 127,62	905 127,62	-53 406,25	851 721,37
Całkowity dochód za okres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 107 723,09	905 127,62	3 012 850,71	144 860,33	3 157 711,04
Wyplata dywidendy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Emisja akcji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasilenie kapitału rezerwowego z zysku za poprzedni rok obrotowy	0,00	0,00	0,00	58 905,60	0,00	-58 905,60	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasilenie kapitału zapasowego z zysku za poprzedni rok obrotowy	0,00	0,00	3 898 213,02	0,00	0,00	-3 898 213,02	0,00	0,00	0,00	0,00
Sprzedaż środków trwałych objętych aktualizacją wyceny	0,00	0,00	0,00	0,00	7 300,58	-7 300,58	0,00	0,00	0,00	0,00
Sprzedaż udziałów w jednostce zależnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	162 072,25	0,00	162 072,25	-5 354 664,51	-5 192 592,26
Na dzień 31 grudnia 2016 roku (badane)	20 006 000,00	36 474 119,00	11 965 507,25	3 539 302,10	0,00	427 051,05	294 026,56	72 706 005,96	4 651 062,67	77 357 068,63

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku – c.d.

	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Różnice kursowe z przeliczenia jedn. zagranicznych	Razem kapitał przypadający Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	20 006 000,00	36 474 119,00	4 191 199,07	3 433 732,50	-7 300,58	4 694 957,81	-1 322 268,14	67 470 439,66	10 828 885,02	78 299 324,68
Zysk za okres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 925 101,88	0,00	1 925 101,88	-1 013 180,55	911 921,33
Pozostałe całkowite dochody	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-27 951,35	711 167,08	683 215,73	45 162,38	728 378,11
Całkowity dochód za okres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 897 150,53	711 167,08	2 608 317,61	-968 018,17	1 640 299,44
Wyplata dywidendy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Emisja akcji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasilenie kapitału rezerwowego z zysku za poprzedni rok obrotowy	0,00	0,00	0,00	46 664,00	0,00	-46 664,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasilenie kapitału zapasowego z zysku za poprzedni rok obrotowy	0,00	0,00	3 876 095,16	0,00	0,00	-3 876 095,16	0,00	0,00	0,00	0,00
Korekta wyniku lat ubiegłych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-547 674,27	0,00	-547 674,27	0,00	-547 674,27
Na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)	20 006 000,00	36 474 119,00	8 067 294,23	3 480 396,50	-7 300,58	2 121 674,91	-611 101,06	69 531 083,00	9 860 866,85	79 391 949,85

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

Nota	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) brutto	4 200 575,63	1 960 776,15
<i>Korekty uzgadniające zysk brutto do środków wygenerowanych z działalności operacyjnej</i>		
Amortyzacja	4 058 741,14	4 433 423,55
(Zysk)/Strata z tytułu różnic kursowych	0,00	79,58
Odsetki netto	3 015 773,30	1 302 562,94
Odsetki leasingowe	52 750,97	70 342,31
Dywidendy	0,00	
(Zysk)/Strata na działalności inwestycyjnej	-3 058 315,38	166 861,62
Udział w wyniku finansowym netto jednostek wycenianych metodą praw własności (Zysk)/Strata	0,00	-257 783,58
Koszt podatku dochodowego ujęty w wyniku brutto	-1 894 585,96	-1 048 854,84
Podatek dochodowy zapłacony	-620 337,00	-1 094 358,60
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu	-4 279,04	17 211,03
Zmiana stanu rezerw	5.1.1 1 134 314,26	1 117 572,67
<i>Zmiana pozycji kapitału obrotowego:</i>		
zapasy	5.1.1 -9 722 481,87	-2 950 961,31
należności	5.1.1 -13 603 058,74	5 403 643,52
zobowiązania	5.1.1 17 800 599,33	-9 608 234,99
rozliczenia międzyokresowe	5.1. -1 913 740,93	-482 642,52
Pozostałe korekty	5.1.2 1 298 749,20	-66 176,44
Podatek dochodowy (zapłacony)/otrzymany	-620 337,00	-1 094 358,60
Środki pieniężne netto wygenerowane z/(wykorzystane w) działalności operacyjnej	124 367,91	-2 130 897,51
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż składników rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych i praw wieczystego użytkowania gruntów	106 101,87	318 709,99
Sprzedaż akcji	12 662 971,02	0,00
Sprzedaż udziałów	7 800 000,00	10 000,00
Odsetki otrzymane	44 255,37	19 117,06
Wpływy z tytułu spłaconych pożyczek	13 000,00	550 000,00
Nabycie składników rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych i praw wieczystego użytkowania gruntów	-2 548 334,10	-5 153 044,52
Nabycie akcji	-4 102 296,31	0,00
Nabycie udziałów	-3 027 023,05	-1 215 768,60
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	-2 150 000,00	-2 443 000,00
Środki pieniężne netto wygenerowane z/(wykorzystane w) działalności inwestycyjnej	8 798 674,80	-7 913 986,07

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku – c.d.

Nota	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z otrzymanych kredytów	8 897 482,26	23 944 616,97
Wpływy z otrzymanych pożyczek	445 000,00	1 270 000,00
Emisja dłużnych papierów wartościowych	3 789 160,50	14 656 256,88
Spłaty kredytów	-10 867 853,24	-25 341 069,03
Spłaty pożyczek	-647 671,20	-1 070 000,00
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-4 903 000,00	0,00
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-554 564,71	-614 090,49
Odsetki zapłacone	-3 301 155,94	-1 827 549,16
Pozostałe wydatki	-360,00	0,00
Środki pieniężne netto wygenerowane z/(wykorzystane w) działalności finansowej	-7 142 962,33	11 018 165,17
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	1 780 080,38	973 281,59
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	4 986 170,66	4 012 889,07
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	6 766 251,04	4 986 170,66
- w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	0,00	0,00

1 DANE PODSTAWOWE I POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

1.1 Dane ogólne Jednostki Dominującej i podstawowa działalność Grupy Kapitałowej

Dane Jednostki Dominującej:

Nazwa:	CHEMOSERVIS-DWORY S.A.
Siedziba:	ul. Chemików 1, 32-600 Oświęcim
Telefon:	(33) 847 20 62
Telefax:	(33) 847 37 04
Poczta elektroniczna:	sekretariat@chemoservis.pl
Strona internetowa:	www.chemoservis.pl
Rejestracja:	Jednostka Dominująca została zarejestrowana w dniu 3 września 2007 roku przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000287238
NIP	549-19-11-468
REGON	070889223

Jednostka Dominująca została zawiązana umową sporządzoną w formie aktu notarialnego, Rep. A nr 8477/97, z dnia 15 grudnia 1997 roku. Od momentu powstania tj. 5 stycznia 1998 roku do dnia 3 września 2007 roku Jednostka Dominująca funkcjonowała jako CHEMOSERVIS-DWORY Spółka z o.o. zarejestrowana przez Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej Wydział VI Gospodarczy pod numerem RHB 3119, a następnie KRS nr 0000049456 w Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Chemoservis-Dwory Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Uchwale numer 1/2007 z dnia 7 sierpnia 2007 roku, akt notarialny Rep. A numer 5079/2007, dokonało przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w spółkę akcyjną.

W dniu 25 listopada 2008 roku Spółka CHEMOSERVIS-DWORY S.A. zadebiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, wprowadzając do obrotu publicznego akcje Spółki serii A. W 2010 i w 2012 roku Jednostka Dominująca wprowadziła do obrotu giełdowego akcje serii C i D.

Jednostka Dominująca działa w oparciu o statut (akt notarialny z dnia 07.08.2007 r., Rep. A nr 5079/2007 z późniejszymi zmianami) oraz przepisy Kodeksu Spółek Handlowych. Czas trwania Jednostki Dominującej zgodnie z umową jest nieograniczony.

Podstawowy przedmiot działalności Grupy Kapitałowej realizowany w roku obrotowym:

- ✚ (25.11.Z) produkcja konstrukcji metalowych i ich części,
- ✚ (25.12.Z) produkcja metalowych elementów stolarki budowlanej,
- ✚ (25.29.Z) produkcja pozostałych zbiorników, cystern i pojemników metalowych,
- ✚ (25.61.Z) obróbka metali i nakładanie powłok na metale,
- ✚ (25.62.Z) obróbka mechaniczna elementów metalowych,
- ✚ (25.99.Z) produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- ✚ (28.15.Z) produkcja łożysk kół zębatach przekładni zębatach i elementów napędowych,
- ✚ (43.91.Z) wykonanie konstrukcji i pokryć dachowych,
- ✚ (43.22.Z) wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych,
- ✚ (43.29.Z) wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych,
- ✚ (33.12.Z) naprawa i konserwacja maszyn.

W zakres działalności Grupy Kapitałowej wchodzi ponadto:

- ✚ (25.61.Z) Obróbka metali i nakładanie powłok na metale,
- ✚ (25.62.Z) Obróbka mechaniczna elementów metalowych,
- ✚ (33.11.Z) Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych,
- ✚ (33.12.Z) Naprawa i konserwacja maszyn,
- ✚ (33.13.Z) Naprawa i konserwacja urządzeń elektronicznych i optycznych,
- ✚ (33.14.Z) Naprawa i konserwacja urządzeń elektrycznych,

- ✚ (33.20.Z) Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia,
- ✚ (42.21.Z) Roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych,
- ✚ (43.21.Z) Wykonywanie instalacji elektrycznych,
- ✚ (43.22.Z) Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych,
- ✚ (43.29.Z) Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych,
- ✚ (78.30.Z) Pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników,
- ✚ (38.22.Z) Przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych,
- ✚ (38.21.Z) Obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne,
- ✚ (38.32.Z) Odzysk surowców z materiałów segregowanych,
- ✚ (38.11.Z) Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne,
- ✚ (38.12.Z) Zbieranie odpadów niebezpiecznych,
- ✚ (25.29.Z) Produkcja pozostałych zbiorników, cystern i pojemników metalowych,
- ✚ (32.99.Z) Produkcja pozostałych wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowana
- ✚ (41.20.Z) Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych
- ✚ (43.11.Z) Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych,
- ✚ (46.19.Z) Działalność agentów zajmujących się sprzedażą towarów różnego rodzaju,
- ✚ (49.41.Z) Transport drogowy towarów.

1.2 Struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej

Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki CHEMOSERVIS-DWORY S.A. na 31 grudnia 2016 roku:

Imię i nazwisko / nazwa firmy	Seria / emisja	Rodzaj akcji	liczba akcji	Wartość akcji wg wartości nominalnej w PLN	% posiadanych udziałów w kapitale zakładowym	% ilości głosów
REVICO S.A.	A, B, C, D	zwykłe	1 546 250	1 237 000,00	6,18%	6,18%
PETRO MECHANIKA S.A. w upadłości układowej	A, B, C, D	zwykłe	3 220 569	2 576 455,20	12,88%	12,88%
ALTUS TFI S.A.	A, C, D	zwykłe	2 102 081	1 681 664,80	8,41%	8,41%
RAUNDS Sp. z o.o.	A, C, D	zwykłe	6 172 468	4 937 974,40	24,68%	24,68%
Pozostali Akcjonariusze posiadający mniej niż 5% akcji	A, C, D	zwykłe	11 966 132	9 572 905,60	47,85%	47,85%
			25 007 500,00	20 006 000,00	100,00%	100,00%

1.3 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2016 roku i na dzień podpisania sprawozdania finansowego skład organów zarządczych i nadzorujących Spółki jest następujący:

Zarząd

Wojciech Mazur - Prezes Zarządu

Rada Nadzorcza

Dariusz Zych - Przewodniczący Rady Nadzorczej
 Tomasz Pańczyk - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
 Jarosław Lisiewicz - Sekretarz Rady Nadzorczej
 Andrzej Janiak - Członek Rady Nadzorczej
 Tomasz Mazur - Członek Rady Nadzorczej

W trakcie roku okresu sprawozdawczego nie było zmian w składach Zarządu, jak również Rady Nadzorczej.

1.4 Oświadczenia Zarządu Jednostki Dominującej

1.4.1 W sprawie rzetelności sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zarząd Chemoservis-Dwory S.A. oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Grupę Kapitałową zasadami rachunkowości (zaprezentowanymi w nocie 1.5.3) oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej i wynik finansowy oraz że Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zawiera prawdziwy obraz sytuacji, osiągnięć i rozwoju Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

1.4.2 W sprawie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zarząd Chemoservis-Dwory S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii i raportu z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podmiotem uprawnionym do przeprowadzenia badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku jest Spółka Mistery Audytor Adviser Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (kod pocztowy: 02-520) przy ul. Wiśniowej 40/5.

1.5 Polityka rachunkowości

1.5.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy zastosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) obejmującymi Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) oraz Interpretacje Stałego Komitetu ds. Interpretacji (SKI) i Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (UE) i obowiązywały na dzień 31 grudnia 2016 r. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz nieruchomości inwestycyjnych, które zostały wycenione w wartości godziwej. Zakres skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 133 wraz z późniejszymi zmianami) i obejmuje roczny okres sprawozdawczy od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku i okres porównawczy od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku.

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe odpowiada wszystkim wymaganiom MSSF przyjętym przez UE i przedstawia rzetelnie sytuację finansową i majątkową Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY na dzień 31 grudnia 2016 roku, wyniki jej działalności oraz przepływy pieniężne za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Kapitałową w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień autoryzacji niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę Kapitałową CHEMOSERVIS-DWORY. Czas trwania Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY jest nieoznaczony.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe, z wyjątkiem sprawozdania z przepływów pieniężnych, zostało sporządzone zgodnie z zasadą memoriału.

1.5.2 Wpływ zmian standardów i interpretacji MSSF na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej

1.5.2.1 Obowiązujące zmiany standardów i interpretacji MSSF

Zmiany standardów i interpretacji MSSF, które weszły w życie od dnia 01.01.2016 roku do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały istotnego wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

1.5.2.2 Standardy i Interpretacje MSSF opublikowane i zatwierdzone przez Unię Europejską, jeszcze nieobowiązujące

Jednostka Dominująca oraz Spółki Grupy Kapitałowej zamierzają przyjąć wymienione poniżej nowe standardy oraz zmiany standardów i interpretacji MSSF opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, lecz nieobowiązujące do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego zgodnie z datą ich wejścia w życie.

1.5.2.3 Standardy i Interpretacje przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB), oczekujące na zatwierdzenie przez UE

- ✚ MSSF 14 – Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe, obowiązujący od 1 stycznia 2016 r. lub później.
- ✚ Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe, obowiązujący od 1 stycznia 2016 r. lub później.
- ✚ Zmiany do MSSF 12 Ujawnienia udziałów w innych jednostkach, obowiązujący od 1 stycznia 2016 r. lub później.
- ✚ Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych – Spółki inwestycyjne: Stosowanie zwolnienia z konsolidacji, obowiązujący od 1 stycznia 2016 r. lub później.
- ✚ Zmiany do MSR 7 – Sprawozdanie z przepływów pieniężnych – inicjatywa dotycząca ujawniania informacji, obowiązujący od 1 stycznia 2017 r. lub później.
- ✚ Zmiany do MSR 12 – Podatek odroczony – rozpoznawanie aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat, obowiązujący od 1 stycznia 2017 r. lub później.
- ✚ MSSF 15 Przychody z umów z klientami, obowiązujący od 1 stycznia 2018 r. lub później.
- ✚ MSSF 9 Instrumenty finansowe, obowiązujący od 1 stycznia 2018 r. lub później.
- ✚ MSSF 16 Leasing, obowiązujący od 1 stycznia 2019 r. lub później.
- ✚ Zmiany do MSSF 2 Płatności oparte na akcjach – klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach, obowiązujący od 1 stycznia 2018 r. lub później.
- ✚ Zmiany do MSSF 4 – zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe, obowiązujący od 1 stycznia 2018 r. lub później.

1.5.2.4 Zmiany zasad prezentacji danych finansowych

Zarząd Jednostki Dominującej nie wybrał opcji wcześniejszego zastosowania powyższych standardów oraz interpretacji. Zarząd Jednostki Dominującej nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych zmian do standardów oraz interpretacji wywarło istotny wpływ na stosowane przez Grupę Kapitałową zasady (politykę) rachunkowości oraz prezentowane w sprawozdaniach dane finansowe.

1.5.2.5 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdań finansowych

Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski („PLN”). Dane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zaprezentowano w złotych polskich (PLN), chyba że w konkretnych sytuacjach podano inaczej.

1.5.3 Opis stosowanych zasad rachunkowości

1.5.3.1 Zmiany zasad, zmiany oszacowań, błędy lat poprzednich

Zmiany zasad rachunkowości są wprowadzane tylko w następujących sytuacjach:

- Wprowadzenie zmiany ma na celu poprawę użyteczności i wiarygodności informacji o wpływie transakcji, innych zdarzeń i warunków na sytuację finansową, wynik finansowy lub przepływy pieniężne w sprawozdaniach finansowych.
- Zmiana wynika z wymagań odpowiednich postanowień Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) lub Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)

Zmiany zasad rachunkowości są wprowadzane retrospektywnie tj. zaczynając od najwcześniej prezentowanego okresu aż do bieżącego okresu sprawozdawczego w taki sposób, aby sprawozdania te również uwzględniały dokonane zmiany zasad rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji, gdy ustalenie wpływu zmiany na poszczególne okresy lub jej łącznego wpływu jest niewykonalne w praktyce. Korekty dotyczące wcześniejszych okresów ujmują się w pozycjach kapitału własnego.

Oszacowania niektórych pozycji sprawozdań finansowych (np. rezerw, odpisów aktualizujących, okresów użyteczności niefinansowych aktywów trwałych oraz stosowanych metod amortyzacji itp.) podlegają okresowej weryfikacji. W szczególności przesłankami do weryfikacji oszacowań są zmiany okoliczności będące podstawą dokonanych wcześniej oszacowań, uzyskanie nowych informacji oraz zdobycie doświadczeń w zakresie oceny pozycji oszacowanych. Wpływ zmian oszacowań ujmuje się w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Istotne błędy z lat poprzednich odkryte w okresach bieżących koryguje się retrospektywnie tak, jakby zostały skorygowane w okresie, w którym zostały popełnione. Korekty istotnych błędów z lat poprzednich ujmują się w pozycjach kapitału własnego

1.5.3.2 Transakcje w walucie obcej

Transakcje w walutach obcych ujmują się początkowo w walucie funkcjonalnej, przeliczając ją według kursu wymiany walut, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji.

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego Spółka stosuje do przeliczenia:

- pozycje pieniężne w walucie obcej, obejmujące posiadane przez Spółkę waluty oraz należności i zobowiązania przypadające do otrzymania lub zapłaty w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek waluty, przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu wymiany natychmiastowego wykonania na koniec okresu sprawozdawczego,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, wyrażone w walucie obcej, przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej, wyrażone w walucie obcej, przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Różnice kursowe powstałe z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczania pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym powstają, z wyjątkiem pozycji pieniężnych stanowiących zabezpieczenie ryzyka walutowego, które są ujmowane zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Różnice kursowe wynikające z rozliczanych transakcji dotyczących:

- sprzedaży wykazuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty w pozycji Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów,

- zakupu wykazuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty w pozycji Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów.

Dodatknie i ujemne różnice kursowe wynikające z wyceny walutowych pozycji pieniężnych wykazuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty w pozycji Przychody lub koszty finansowe.

1.5.3.3 Połączenia jednostek gospodarczych

Do połączeń jednostek gospodarczych stosujemy metodę nabycia polegającą na:

- identyfikacji jednostki przejmującej,
- określeniu dnia przejęcia,
- ujęciu i wycenie możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań oraz wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej, oraz
- ujęciu i wycenie wartości firmy lub zysku z okazjowego nabycia.

W celu ustalenia kosztu połączenia jednostek gospodarczych wszystkie aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe ujmuje się na dzień przejęcia według wartości godziwej, z wyjątkiem:

- aktywów trwałych (lub grup do zbycia), ujętych jako przeznaczone do sprzedaży na dzień przejęcia, które są wyceniane się zgodnie z ogólnymi zasadami wyceny aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży
- aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu nabytych aktywów i zobowiązań przejętych w wyniku połączenia jednostek, które są wyceniane zgodnie z ogólnymi zasadami dla podatku odroczonego
- aktywów i zobowiązań dotyczących świadczeń pracowniczych jednostki przejmowanej, które są wyceniane zgodnie z ogólnymi zasadami MSR 19 Świadczenia pracownicze

1.5.3.4 Segmenty operacyjne

Segment działalności jest grupą aktywów i obszarów działań zaangażowanych w celu dostarczenia produktów lub usług podlegającym określonym rodzajom ryzyka i korzyściom różniącym się od rodzajów ryzyka i korzyści innych segmentów działalności.

W związku z tym może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi segmentami).

Dla każdego segmentu można wyodrębnić:

- przychody ze sprzedaży (w tym przychody z transakcji do innych segmentów)
- koszty sprzedaży produktów, usług klientom zewnętrznym oraz kosztów transakcji realizowanych z innymi segmentami,

które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu.

Ceny stosowane w transakcjach pomiędzy segmentami odpowiadają cenom rynkowym.

W ramach kosztów segmentu nie ujmuje się:

- ogólnych kosztów administracyjnych oraz innych kosztów powstających na poziomie Grupy jako całości, chyba że koszty te dotyczą działalności operacyjnej segmentu i można je bezpośrednio przyporządkować lub przypisać do segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki,
- przychodów ani kosztów finansowych, a w szczególności:

- odsetek, łącznie z odsetkami z tytułu zaliczek lub pożyczek uzyskanych od innych segmentów,
- strat na sprzedaży inwestycji lub strat poniesionych na skutek wygaśnięcia zadłużenia
- podatku dochodowego

Aktywa i pasywa są przypisane do segmentów w sprawozdaniach skonsolidowanych Grupy Kapitałowej Chemoservis-Dwory.

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY przyjęła za podstawowy podział branżowy na segmenty:

- ✚ **Utrzymanie ruchu – branża mechaniczna**, działalność Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A.,
- ✚ **Utrzymanie ruchu – branża energetyczna**, działalność Jednostki Zależnej ZE ZEN Sp. z o.o. oraz Petro EnergoRem Sp. z o.o.,
- ✚ **Utrzymanie ruchu – rynki zagraniczne**, działalność Jednostki Zależnej K-Protos a.s.,
- ✚ **Gospodarka odpadami**, działalność Jednostki Zależnej MD-proeco Sp. z o.o. oraz PCBR Sp. z o.o. w organizacji,
- ✚ **Budowa aparatów przemysłowych**, działalność Jednostki Zależnej ZBACH Sp. z o.o.,
- ✚ **Utrzymanie ruchu – branża morska**, działalność Jednostki Zależnej Balticservis Sp. z o.o.
- ✚ **Pozostałe**, działalność Jednostki Zależnej MONEA XII Sp. z o.o.

1.5.3.5 Przychody ze sprzedaży

Za przychody ze sprzedaży uznaje się przychody dotyczące podstawowej Spółki, które mają charakter powtarzalny (nie są incydentalne).

1.5.3.5.1 Przychody ze sprzedaży wyrobów, usług, towarów i materiałów

Przychody ze sprzedaży ujmuje się, jeżeli zostały spełnione następujące warunki:

- znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do przedmiotu transakcji zostały przekazane nabywcy,
- Grupa Kapitałowa lub jej jednostki przestały być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi wyrobami lub usługami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- jest prawdopodobne, że Grupa Kapitałowa lub jej jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz koszty poniesione i te które zostaną poniesione przez Spółkę w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej z tytułu dostarczonych wyrobów, usług, towarów i materiałów, pomniejszonej o udzielone rabaty oraz o podatek od towarów i usług oraz koryguje się o zyski lub straty z tytułu różnic kursowych dotyczących rozliczania sprzedaży.

1.5.3.5.2 Przychody ze sprzedaży usług długoterminowych

Przychody i koszty dotyczące usług, których moment rozpoczęcia i zakończenia przypadają w różnych okresach sprawozdawczych, ujmuje się na podstawie stopnia zaawansowania usługi określonego w procentach, odzwierciedlającego stosunek kosztów poniesionych do szacowanych kosztów całkowitych, jeżeli:

- wynik z transakcji można wiarygodnie wycenić poprzez ustalenie łącznej kwoty przychodów z umowy dotyczącej usługi oraz łącznej kwoty kosztów usług
- stopień realizacji umowy można wiarygodnie określić.
- Jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z umowy dotyczącej tych usług.

Jeżeli nie ma możliwości spełnienia tych warunków, przychody rozpoznaje się tylko do wysokości kosztów poniesionych do danego dnia, nie wyższych jednak od kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka ocenia stopień realizacji trwających umów zgodnie z MSR 11. Stopień zaawansowania mierzony jest tzw. metodą kosztową tj. jako proporcja kosztów poniesionych do całości szacowanych kosztów kontraktów, za wyjątkiem sytuacji, gdy taki sposób nie odzwierciedlałby faktycznego stopnia zaawansowania. Spółka odstępuje od tej zasady w przypadku, gdy wartość pojedynczego kontraktu nie przekracza 100.000 złotych, z zastrzeżeniem, że łączna wartość takich kontraktów nie przekracza 150.000 złotych.

Koszty związane z umową o usługi, których moment rozpoczęcia i zakończenia przypadają w różnych okresach sprawozdawczych rozpoznawane są jako koszty okresu, w jakim zostały poniesione. W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, że koszty przekroczą przychody wynikające z umowy, spodziewana strata na kontrakcie jest natychmiast rozpoznawana i ujmowana jako koszt.

1.5.3.6 Koszty

Do kosztów działalności operacyjnej zalicza się koszty dotyczące podstawowej działalności Spółki, które mają charakter powtarzalny (nie są incydentalne). W szczególności są to koszty pozyskania zasobów, ich przetworzenia i dystrybucji i odpisy aktualizujące zapasy.

Koszt własny sprzedaży obejmuje koszt własny sprzedanych wyrobów, towarów, materiałów i usług, w tym usług działalności pomocniczej oraz koryguje się o zyski lub straty z tytułu różnic kursowych dotyczących rozliczenia zakupów. Koszty własne sprzedanych wyrobów i usług ustala się w wysokości kosztów bezpośrednio z nimi związanych oraz uzasadnionej części kosztów pośrednich.

Do kosztów sprzedaży zalicza się koszty pośrednictwa w sprzedaży, dystrybucji, reklamy i promocji oraz odpisy aktualizujące należności.

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z zarządzaniem i administrowaniem Spółką.

1.5.3.7 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne zawierają w szczególności:

- zyski ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (w tym ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych)
- nadwyżki otrzymanych dotacji ponad wartość odpowiednich kosztów,
- nadwyżki i nieodpłatnie otrzymane składniki majątkowe,
- rozwiązania niektórych rezerw,
- zasądzone kary na korzyść Spółki,
- otrzymane odszkodowania i zwrot opłat sądowych,
- przychody z tytułu wyceny nieruchomości inwestycyjnych.

W skład pozostałych kosztów operacyjnych zalicza się w szczególności:

- straty z tytułu likwidacji i sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych (w tym ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych),
- niedobory i nieodpłatne przekazania składników majątku,
- opłaty sądowe i koszty egzekucji,
- kary umowne i za nieprzestrzeganie przepisów,
- odpisy aktualizujące aktywa (z wyjątkiem tych, które są ujmowane w kosztach sprzedaży, koszcie wytworzenia sprzedanych produktów i w kosztach finansowych),
- zapłacone odszkodowania,
- utworzenie niektórych rezerw,

- odpisy z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych,
- skutki wyceny nieruchomości inwestycyjnych

1.5.3.8 Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe zawierają w szczególności:

- zyski ze sprzedaży aktywów finansowych,
- otrzymane dywidendy,
- odsetki z oprocentowania środków pieniężnych na rachunkach bankowych, lokat terminowych i udzielonych pożyczek,
- wzrost wartości aktywów finansowych
- *nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi*

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie przyznania praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

Do kosztów finansowych zalicza się w szczególności:

- straty ze sprzedaży aktywów finansowych (wraz z kosztami sprzedaży),
- utratę wartości aktywów finansowych,
- koszty odsetek od papierów wartościowych, leasingu finansowego, kredytów i pożyczek
- prowizje od kredytów, pożyczek i gwarancji oraz koszty dodatkowe poniesione bezpośrednio w związku z nabyciem, emisją lub zbyciem aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych
- *nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi*

1.5.3.9 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący oraz odroczony.

Bieżące obciążenia z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych stanowi kwota ustalona zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi, naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres.

Bieżący podatek dochodowy za bieżący i poprzednie okresy sprawozdawcze ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie należnej do zapłaty. Jeżeli kwota dotychczas zapłacona z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza kwotę do zapłaty, to nadwyżkę ujmuje się jako należność.

Skutki zmian aktywów i zobowiązań z tytułu podatku dochodowego ujmuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów pasywów a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości Spółka tworzy rezerwę i ustala aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którego jest podatnikiem. Wartość podatkowa jest ustalana odpowiednio do przewidywanego sposobu wykorzystania aktywów lub rozliczenia rezerw.

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w związku z występowaniem ujemnych różnic przejściowych, nierozliczonych strat podatkowych oraz niewykorzystanych ulg podatkowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych.

Ujemne różnice przejściowe powodują powstanie kwot pomniejszających podstawę opodatkowania w przyszłych okresach, gdy wartość księgowa składnika aktywów zostanie zrealizowana lub składnika pasywów rozliczona. Ujemne różnice przejściowe powstają, gdy wartość księgowa składnika aktywów jest niższa niż jego

wartość podatkowa albo wartość księgowa składnika zobowiązań jest wyższa niż jego wartość podatkowa. Ujemne różnice przejściowe mogą również powstawać w związku z pozycjami nieuwjętymi w księgach jako aktywa lub zobowiązania.

Dodatnie różnice przejściowe powodują powstanie kwot zwiększających podstawę opodatkowania w przyszłych okresach, gdy wartość księgowa składnika aktywów zostanie zrealizowana lub składnika pasywów rozliczona. Dodatnie różnice przejściowe powstają, gdy wartość księgowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość podatkowa albo wartość księgowa składnika zobowiązań jest niższa niż jego wartość podatkowa. Dodatnie różnice przejściowe mogą również powstawać w związku z pozycjami nieuwjętymi w księgach jako aktywa lub zobowiązania.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ustala wysokość aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego, uwzględniając stawki podatku dochodowego obowiązujące w roku powstania obowiązku podatkowego, posługując się w tym celu stawkami, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę przepisy i stawki podatkowe wynikające z ogłoszonych aktów prawnych.

Spółka dokonuje analizy wartości składników aktywów z tytułu podatku odroczonego pod kątem utraty wartości na koniec każdego okresu sprawozdawczego, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie tworzy się dla różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz nie wpływa w momencie przeprowadzania transakcji na zysk (stratę) brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową).

Aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Podatek odroczone jest ujmowany w sprawozdaniu z zysku lub straty, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym (w pozostałych całkowitych dochodach). W ostatnim przypadku podatek odroczone jest również ujmowany jako składnik pozostałych całkowitych dochodów.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w całości w aktywach trwałych lub zobowiązaniach długoterminowych w sprawozdaniach Spółki.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jeżeli istnieje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat aktywów z tytułu podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Przyjmuje się, że istnieje tytuł prawny, jeżeli ujmowane kwoty nakładane są przez ten sam władzę organ podatkowy i dotyczą tego samego podatnika, za wyjątkiem kwot dotyczących pozycji opodatkowanych ryczałtem lub w inny podobny sposób, jeżeli przepisy podatkowe nie przewidują możliwości ich potrącenia od podatku ustalonego na zasadach ogólnych.

1.5.3.10 Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję oblicza się poprzez jako iloraz zysku lub straty netto za dany okres, która przypada na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej i średniej ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

Rozwodniony zysk na jedną akcję dla każdego okresu oblicza się jako iloraz zysku netto za dany okres skorygowanego o zmiany zysku wynikające z zamiany potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe i skorygowanej średniej ważoną liczbę akcji zwykłych. Zysk lub stratę przypadającą na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej zwiększa się o kwotę dywidend po opodatkowaniu oraz odsetek zaliczonych do danego

okresu, odnoszących się do rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych oraz koryguje się o wszelkie inne zmiany przychodów i kosztów, które wynikałyby z zamiany rozwadniających akcji zwykłych na akcje zwykłe.

Średnia ważona liczba akcji zwykłych występujących w ciągu okresu to liczba akcji na początek danego okresu pomniejszoną o liczbę akcji zwykłych odkupionych i powiększoną o liczbę akcji wyemitowanych w ciągu danego okresu ważoną wskaźnikiem odzwierciedlającym okres występowania tych akcji. Wskaźnik odzwierciedlający okres występowania poszczególnych akcji jest to liczba dni, przez jaką określone akcje występują, do całkowitej liczby dni w danym okresie. W praktyce stosuje się pewne racjonalne przybliżenia średniej ważonej.

Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych to średnia ważona liczba akcji zwykłych powiększona o średnią ważoną liczbę dodatkowych akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane w momencie zamiany wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe.

Potencjalne akcje zwykłe traktuje się jako rozwadniające wtedy i tylko wtedy, gdy ich konwersja na akcje zwykłe obniżyłaby zysk przypadający na jedną akcję lub podwyższyłaby stratę przypadającą na akcję z działalności kontynuowanej.

1.5.3.11 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują składniki majątku utrzymywane w Spółce

- w celu wykorzystania ich w procesach produkcyjnych, przy dostawach towarów, świadczeniu usług, w celu oddania do użytkowania innym podmiotom na podstawie umów leasingu i podobnych lub w celach administracyjnych, oraz
- które przeznaczone są do wykorzystania w okresie dłuższym niż jeden rok obrotowy lub cykl operacyjny, jeżeli trwa on dłużej niż jeden rok obrotowy.

Do rzeczowych aktywów trwałych zaliczamy zarówno:

- środki trwałe – przyjęte do użytkowania, jak i
- środki trwałe w budowie – składniki będące w trakcie procesu budowy lub dostosowania do użytkowania

Wartość początkową rzeczowych aktywów trwałych ustala się według cen nabycia, a w przypadku wytworzenia środka trwałego we własnym zakresie, w wysokości kosztu wytworzenia z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmują cenę zakupu oraz inne koszty bezpośrednio związane z przystosowaniem składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania. Na koszt wytworzenia lub cenę nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych składają się także szacunkowe koszty jego demontażu i usunięcia oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował, do których Spółka jest zobowiązana w związku z jego nabyciem lub wytworzeniem.

Koszty poniesione w terminie późniejszym ujmuje się w wartości bilansowej składnika aktywów lub wykazuje jako oddzielny składnik aktywów tylko wówczas, gdy prawdopodobne jest, że Spółka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane z tym składnikiem aktywów, a cenę nabycia danej pozycji można zmierzyć w sposób wiarygodny.

Bieżące koszty napraw, konserwacji i okresowych przeglądów wpływają na zysk lub stratę okresu, w którym zostały poniesione.

Na dzień sprawozdawczy rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów.

Odpisy amortyzacyjne nalicza się metodą liniową począwszy od miesiąca, w którym środek trwały jest dostępny do użytkowania przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania. Jako podstawę naliczania

odpisów amortyzacyjnych przyjmuje się jego wartość początkową. Spółka przyjęła, że wartość końcowa środków trwałych jest zbliżona do zera.

Przyjęto następujące okresy użytkowania środków trwałych:

GRUPY ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Stosowane okresy użytkowania (w latach)
Budynki i lokale	10 – 50 lat
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	10 – 50 lat
Maszyny i urządzenia ogólne	2 – 50 lat
Maszyny i urządzenia specjalistyczne	3 – 10 lat
Urządzenia techniczne	2 – 20 lat
Środki transportu	3 – 10 lat
Pozostałe środki trwałe	2 – 14 lat

Grunty oraz środki trwałe w budowie nie są amortyzowane.

Nie rzadziej niż na koniec każdego roku, Spółka weryfikuje przyjętą metodę amortyzacji oraz okres użytkowania składnika środków trwałych. Ewentualne zmiany i korekty odpisów amortyzacyjnych dokonuje się prospektywnie.

Spółka dokonuje weryfikacji wartości księgowej rzeczowych aktywów trwałych pod kątem utraty wartości jeżeli zaistniały okoliczności lub zmiany wskazujące, że wartość księgowa tych składników aktywów może nie być możliwa do odzyskania.

Zyski lub straty powstałe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane w rachunku z zysku lub straty jako różnica pomiędzy wartością godziwą uzyskanych przychodów ze sprzedaży, a wartością księgową tych aktywów w momencie ich sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania.

1.5.3.11.1 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, ujmuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów.

Koszty finansowania zewnętrznego mogą składać się z:

- kosztów odsetek w wyniku zaciągnięcia kredytów, pożyczek lub emisji dłużnych papierów wartościowych wyliczonych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej
- obciążeń finansowych z tytułu umów leasingu finansowego oraz
- różnic kursowych powstających w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Inne koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty okresu.

Przez dostosowywany składnik aktywów rozumie się składnik aktywów, który wymaga znacznego czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Za podstawę do aktywowania kosztów finansowych przyjmuje się nakłady inwestycyjne netto, czyli pozycje majątkowe będące w trakcie realizacji, które nie są finansowane poprzez wykorzystanie zobowiązań inwestycyjnych, lecz za pomocą innych źródeł finansowania zewnętrznego.

Górny limit dla aktywowania kosztów związanych z obsługą zadłużenia jest rzeczywista wartość poniesionych przez Spółkę kosztów finansowania zewnętrznego.

Spółka może rozpocząć aktywowanie kosztów związanych z finansowaniem działalności inwestycyjnej, jeżeli spełniono wszystkie następujące warunki:

- poniesienie nakładów inwestycyjnych,
- poniesienie kosztów związanych z obsługą zadłużenia,
- wykonanie czynności związanych z doprowadzeniem składnika aktywów do docelowego miejsca i stanu używania.

W momencie, gdy wszystkie zasadnicze działania niezbędne do dostosowania składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży zostały zakończone, należy zaprzestać aktywowania. Do tych zasadniczych działań nie zalicza się:

- dodatkowych prac wykończeniowych ani zmian na życzenie kupującego lub użytkownika
- dodatkowych prac administracyjnych

Po oddaniu składnika aktywów do użytkowania aktywowane koszty finansowania zewnętrznego, jako składnik ceny nabycia lub kosztu wytworzenia danego składnika aktywów, amortyzowane są przez okres użytkowania tego składnika aktywów.

1.5.3.12 *Nieruchomości inwestycyjne*

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Spółka traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymują w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości albo obie te korzyści łącznie. Nieruchomości ujmuje się w aktywach, pod warunkiem, że:

- jest prawdopodobne uzyskanie przez Spółkę przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tą nieruchomością, oraz
- można wiarygodnie wycenić jej cenę nabycia lub koszt wytworzenia.

Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

W cenie nabycia uwzględnia się: cenę zakupu powiększoną o wszelkie koszty bezpośrednio związane z transakcją zakupu, takie jak opłaty za obsługę prawną, podatek od zakupu nieruchomości i pozostałe koszty transakcji. Kosztem wytworzenia nieruchomości we własnym zakresie jest koszt ustalony na dzień zakończenia budowy i przystosowania do użytkowania, zgodnie z zasadami określonymi dla rzeczowych aktywów trwałych.

Na dzień sprawozdawczy kończących rok obrotowy nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej, ustalonej w uzasadnionych przypadkach na podstawie wyceny dokonanej przez niezależnego rzeczoznawcę. Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym zmiana nastąpiła.

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym nastąpiła zmiana.

W przypadku braku możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej, Spółka wycenia nieruchomości inwestycyjne według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, zgodnie z zasadami wyceny dla rzeczowych aktywów trwałych.

Nieruchomość inwestycyjna zostaje usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.

1.5.3.13 Wartości niematerialne

Spółka zalicza do wartości niematerialnych aktywa możliwe do zidentyfikowania, niepieniężne, i nieposiadające postaci fizycznej. Przyjmuje się, że:

- Składnik aktywów jest możliwy do zidentyfikowania, jeżeli:
 - powstaje na skutek praw wynikających z umów lub z innych tytułów prawnych, bez względu na to czy, czy prawa te są możliwe do przeniesienia lub oddzielenia od Spółki lub od innych praw i obowiązków.
 - można go oddzielić od innych pozycji aktywów Spółki i sprzedać, przenieść, udzielić na niego licencji, wynająć lub wymienić, osobno albo razem z innym możliwym do zidentyfikowania składnikiem aktywów lub zobowiązaniem niezależnie od tego, czy Spółka zamierza tak uczynić.

Składnik wartości niematerialnych są ujmowane tylko wtedy i tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów, oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy Spółka jest w stanie udowodnić:

- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- posiadanie wystarczających zasobów niezbędnych do ukończenia prac rozwojowych tak, aby składnik wartości niematerialnych nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, a w szczególności:
 - istnienie rynku na wyroby powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub jego użyteczność, jeżeli składnik ma być użytkowany przez Spółkę,
 - dostępność zasobów, które posłużą użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Jeżeli powyższe warunki nie są spełnione, to nakłady na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie składnika wartości niematerialnych powstałego w wyniku prac rozwojowych ujmuje się jako koszt w momencie ich poniesienia. Jeżeli dany składnik został przejęty w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, stanowi on część wartości firmy ujmowanej na dzień przejęcia.

Wartości niematerialne początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów. Składniki wartości niematerialnych, które zostały rozpoznane w wyniku połączenia jednostek gospodarczych początkowo ujmuje się według wartości godziwej.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są wyceniane na koniec okresu sprawozdawczego w wartości początkowej pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości, z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów.

Odpisy amortyzacyjne nalicza się metodą liniową począwszy od miesiąca w których składnik wartości niematerialnych jest dostępny do użytkowania przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania. Jako podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych przyjmuje się jego wartość początkową. Grupa kapitałowa i jej jednostki przyjęły, że wartość końcowa wartości niematerialnych jest bliska zeru.

Przyjęto następujące okresy użytkowania wartości niematerialnych:

Licencje na oprogramowanie	3 -5 lat
Inne wartości niematerialne	2-10 lat

Nie rzadziej niż na koniec każdego roku, Spółka weryfikuje przyjętą metodę amortyzacji oraz okres użytkowania składnika wartości niematerialnych. Ewentualne zmiany i korekty odpisów amortyzacyjnych dokonuje się prospektywnie.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania na koniec okresu sprawozdawczego są wyceniane w wartości początkowej pomniejszonej o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Spółka nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od tych wartości niematerialnych, ale na koniec każdego roku obrotowego dokonują weryfikacji ich wartości księgowej pod kątem utraty wartości oraz analizują czy zdarzenia i okoliczności nadal potwierdzają ocenę, że okres użytkowania tego składnika aktywów jest nieokreślony.

1.5.3.14 Prawa wieczystego użytkowania gruntów

Początkowo ujmuje się nabyte prawo wieczystego użytkowania gruntów według ceny nabycia. Na koniec okresu sprawozdawczego, prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenia się w wartości księgowej netto, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości narastająco.

Przyjęte okresy ekonomicznej użyteczności wynoszą od 76 do 86 lat.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów są prezentowane w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej.

1.5.3.15 Inwestycje w jednostkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych, niezaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży (bądź niewchodzące w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5), ujmuje się po koszcie z uwzględnieniem odpisów dotyczących utraty wartości.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, niezaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży (bądź niewchodzące w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5), ujmuje się zgodnie z metodą praw własności.

1.5.3.16 Utrata wartości aktywów

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje przeglądu składników aktywów i ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku wystąpienia takich przesłanek, Spółka przeprowadza test na utratę wartości, szacując wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest wartością wyższą z:

- wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, którą określa się jako cenę sprzedaży składnika aktywów w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny, po potrąceniu kosztów zbycia.

- wartości użytkowej składnika, którą określa się w szacunkowej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych określa się przy zastosowaniu stopy procentowej, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów.

Aktywa, które samodzielnie nie generują przepływów pieniężnych, grupuje się na najniższym poziomie, na jakim powstają przepływy pieniężne niezależne od przepływów z innych aktywów (ośrodków wypracowujących środki pieniężne).

Do ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne przypisuje się:

- wartość firmy, jeżeli można założyć, że ośrodek uzyskał korzyści z tytułu synergii powstałej w wyniku połączenia z inną jednostką,
- aktywa wspólne, jeżeli można znaleźć rozsądne i spójne zasady takiego przypisania.

W przypadku zaistnienia przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości księgowej składnika aktywów na koniec okresu sprawozdawczego, przeprowadza się testy pod kątem ewentualnej utraty wartości.

Te testy sprawdzające są przeprowadzane także raz w roku do wartości firmy i do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie ekonomicznej użyteczności.

Jeżeli wartość księgowa netto składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, to Spółka ujmuje odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w kwocie nadwyżki wartości księgowej nad wartością odzyskiwalną.

Tak ustalone odpisy aktualizujące obniżają wartość księgową składnika, którego dotyczą i ujmowane są w wyniku finansowym okresie sprawozdawczego. Odpisy aktualizujące wartość aktywów podlegających uprzedniemu przeszacowaniu, zmniejszają kapitał z aktualizacji wyceny do wysokości uprzednio ujętych nadwyżek z przeszacowania w tym kapitale, a różnica (jeżeli występuje) jest ujmowana w wyniku finansowym okresie sprawozdawczego.

W przypadku wystąpienia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, odpis ten rozlicza się w sposób następujący:

- w pierwszej kolejności obniża się wartość firmy, która została przypisana do ośrodka,
- następnie, obniża się wartość innych aktywów przypisanych do ośrodka, proporcjonalnie do udziału wartości księgowej netto każdego ze składników aktywów w wartości ośrodka.

Kwoty poprzednio ujętych odpisów aktualizujących ulegają odwróceniu częściowo lub w całości w przypadku ustąpienia przyczyn uzasadniających ich utworzenie. Przesłanki wskazujące na potrzebę odwrócenia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w dużej mierze odzwierciedlają przesłanki do utworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w okresach poprzednich.

Skutki odwrócenia odpisów aktualizujących ujmuje się jako przychód okresu sprawozdawczego za wyjątkiem kwot, uprzednio obniżających kapitał z aktualizacji wyceny, które korygują ten kapitał do wysokości dokonanych jego obniżeń. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w stosunku do wartości firmy nie są odwracane.

1.5.3.17 Instrumenty finansowe

Za instrument finansowy uznaje się każdy kontrakt, który powoduje powstanie składnika aktywów finansowych u jednej jednostki i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej jednostki.

1.5.3.17.1 Ujmowanie i wyłączenie aktywów i zobowiązań finansowych

Spółka ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Spółka wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej, jeżeli:

- prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych wynikające z umowy wygasły lub
- składnik aktywów finansowych został przeniesiony na inną jednostkę.

Spółka wyłącza – w całości lub częściowo - zobowiązanie finansowe ze sprawozdania z sytuacji finansowej, jeżeli obowiązek określony w umowie został albo wypełniony, albo umorzony, albo wygasł.

Spółka zalicza się do aktywów bieżących wszystkie należności z tytułu dostaw i usług, niezależnie od umownego terminu ich zapłaty oraz inne aktywa finansowe o dacie zapadalności w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe o dacie zapadalności powyżej 12 miesięcy, inne niż należności z tytułu dostaw i usług, zalicza się do aktywów trwałych.

1.5.3.17.2 Wycena aktywów i zobowiązań finansowych

W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w wartości godziwej.

W przypadku składników aktywów lub zobowiązania finansowego innych niż wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, wycena ta jest powiększona o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Kosztami transakcji są w szczególności: opłaty i prowizje wypłacane agentom i sprzedawcom, doradcom, pośrednikom i maklerom, opłaty nakładane przez agencje regulacyjne i giełdy oraz cła i podatki, w tym podatek od czynności cywilno-prawnych.

Koszty transakcji nie obejmują natomiast premii lub dyskonta od instrumentów dłużnych, kosztów finansowania, ani też wewnętrznych kosztów administracyjnych, kosztów przechowania instrumentów lub kosztów marketingu.

Po początkowym ujęciu, Spółka przypisuje aktywa finansowe do jednej z czterech kategorii:

- aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- inwestycji utrzymywane do terminu wymagalności,
- pożyczek i należności,
- aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Składnik aktywów finansowych klasyfikowany jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy musi spełniać jeden z poniższych warunków:

- przy początkowym ujęciu zostały uznany za wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy
- został zaklasyfikowany jako przeznaczony do obrotu, czyli:
 - został nabyte głównie w celu sprzedaży lub odkupu w bliskim terminie, lub
 - jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków, lub
 - jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowych lub wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi).

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe:

- niebędące instrumentami pochodnymi,
- z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz
- o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa Kapitałowa i jej jednostki mają zamiar i są w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności

Pożyczki i należności to aktywa finansowe:

- niebędącymi instrumentami pochodnymi,
- z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami,
- które nie są kwotowane na aktywnym rynku

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone przez Spółkę jako dostępne do sprzedaży lub niebędące pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności, ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Po początkowym ujęciu, Spółka ujmuje zobowiązania finansowe według:

- wartości godziwej przez wynik finansowy albo
- skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

1.5.3.17.3 Wycena aktywów finansowych według wartości godziwej

Spółka wycenia aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży bez pomniejszenia o koszty doprowadzenia do sprzedaży lub innego zbycia tych aktywów.

Wartość godziwą aktywów finansowych jest ceną, jaką w dniu wyceny można uzyskać za sprzedaż składnika aktywów w zwykłej transakcji pomiędzy uczestnikami rynku, po potrąceniu kosztów zbycia. W szczególności można tutaj przyjąć aktualną cenę kwotowań z aktywnego rynku.

W przypadku braku zarówno ważnej umowy sprzedaży, jak i aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych, określenie wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży opiera się na możliwie najbardziej wiarygodnych informacjach, którymi Spółka dysponuje na dzień sprawozdawczy, dotyczących przeprowadzonych na warunkach rynkowych transakcji, pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Ustalając te wartości, Spółka analizuje wyniki niedawnych transakcji, których przedmiotem były podobne aktywa z tego samego sektora gospodarki. Wartość godziwa pomniejszona o koszty doprowadzenia do sprzedaży nie odzwierciedla sprzedaży pod przymusem, chyba, że kierownictwo zmuszone jest do przeprowadzenia natychmiastowej sprzedaży.

Spółka wycenia inwestycje w udziały i akcje nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku, których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona według ceny nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczane podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Skutki wyceny składnika aktywów finansowych wycenianego według wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty.

Skutki wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych, które ujmuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty.

1.5.3.17.4 Wycena aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu

Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i po uwzględnieniu odpisów aktualizujących, z wyjątkiem:

- należności długoterminowych z tytułu dostaw i usług zatrzymanych tytułem gwarancji należytego wykonania umów, z uwagi na zamiar odzyskania zatrzymanych kwot w jak najkrótszym czasie po przedstawieniu klientom gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych na wymagany okres gwarancyjny.
- należności krótkoterminowe i inwestycje krótkoterminowych (lokat) z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania nie podlegają dyskontowaniu dla których różnica między wartością godziwą należnej zapłaty, a skorygowaną ceną nabycia są nieistotne.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym – do księgowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego.

W przypadku dłużnych instrumentów finansowych, odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ujmuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty.

1.5.3.17.5 Wycena zobowiązań finansowych według wartości godziwej

Spółka wycenia zobowiązania finansowe zakwalifikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (obejmujące w szczególności instrumenty pochodne niestanowiące instrumentów zabezpieczających), na ostatni dzień okresu sprawozdawczego lub inny moment po początkowym ujęciu w wartości godziwej.

Wybrane zobowiązania finansowe mogą być zaklasyfikowane jako wycenione w wartości godziwej wycenianej przez wynik finansowy już w momencie początkowego ujęcia, jeżeli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji.

Wartość godziwa zobowiązań finansowych to cena, jaką w dniu wyceny można zapłacić za przekazanie zobowiązania z zwykłej transakcji pomiędzy uczestnikami rynku.

1.5.3.17.6 Wycena zobowiązań finansowych według zamortyzowanego kosztu

Pozostałe zobowiązania finansowe są na dzień sprawozdawczy wyceniane metodą skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Spółka przyjmuje za możliwe odstępstwo od tej zasady, jeżeli skutki tego odstępstwa nie są istotne.

Umowy gwarancji finansowych, które zobowiązujące Spółkę (wystawcę) do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego, niezakwalifikowane jako zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, wycenia się w wyższej wartości:

- ustalonej zgodnie z zasadami wyceny rezerw,
- wartości początkowej pomniejszonej w odpowiednich przypadkach o skumulowane odpisy amortyzacyjne

1.5.3.17.7 Przekwalifikowania

Nie dokonuje się przekwalifikowania instrumentu finansowego z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli przy początkowym ujęciu instrument finansowy został wyznaczony przez Grupę kapitałową (lub jej jednostki) jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Można dokonać przekwalifikowania danego składnika aktywów finansowych z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jedynie w wyjątkowych okolicznościach:

- jeżeli składnik aktywów finansowych nie jest już utrzymywany w celu sprzedaży lub odkupienia go w bliskim terminie (nawet jeżeli taki był początkowy zamiar przy jego nabyciu),
- W przypadku pożyczek i należności (jeżeli przy początkowym ujęciu składnik aktywów finansowych nie musiał być sklasyfikowany jako przeznaczony do obrotu) - jeżeli jednostka Grupy Kapitałowej ma zamiar i możliwość utrzymać składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności.

1.5.3.17.8 Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Do istotnych obiektywnych dowodów zalicza się przede wszystkim:

- poważne problemy finansowe dłużnika, (np. stan likwidacji, upadłości, postępowanie układowe, oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości, gdy majątek dłużnika nie wystarcza na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego)
- wystąpienie na drogę sądową przeciwko dłużnikowi,
- niedotrzymywanie warunków umowy (np. kwestionowanie spłaty lub opóźnienia w spłatach)
- wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym wystawcy instrumentu finansowego,
- utrzymujący się znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej instrumentu kapitałowego (udziału lub akcji) poniżej poziomu kosztu, w tym:
 - w przypadku akcji kwotowanych za obiektywne dowody uznaje się obniżenie kursu giełdowego trwające 6 miesięcy

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w zamortyzowanym koszcie, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością księgową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie, w tym: odpis aktualizujący wartość należności z tytułu dostaw i usług w kosztach sprzedaży.

Jeżeli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się i ujmuje w zysku lub stracie okresu.

Przy spłatach częściowych należności Spółka przyjmuje zasadę, że w pierwszej kolejności otrzymana zapłata jest zaliczana na poczet należność za podatek od towarów i usług a następnie na należność netto, w celu prawidłowego tworzenia odpisów aktualizujących w koszty stanowiące lub nie stanowiące uzyskania przychodów.

Dla uproszczenia, przyjęto że na koniec każdego roku obrotowego należności wątpliwe nie przekraczające 50 złotych oraz te, o wartości ponad 50 złotych, których koszt windykacji, w wyniku analizy przeprowadzonej przez Spółkę jest wyższy od wartości należności, podlegają odpisaniu w ciężar pozostałych kosztów

operacyjnych, przy czym odpis aktualizujący wartość należności z tytułu dostaw i usług w ciężar kosztów sprzedaży.

Jeżeli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to łączne dotychczasowe straty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w zyskach lub stratach – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w sprawozdaniu z zysku lub straty.

Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w zysku lub stracie, jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa tych instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu.

Straty z tytułu utraty wartości ujęte w zysku lub stracie a dotyczące instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępny do sprzedaży podlegają odwróceniu w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami (nie są ujmowane w wyniku finansowym).

Jeżeli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością księgową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Ustalone w ten sposób straty z tytułu utraty wartości nie poddają się odwróceniu.

1.5.3.17.9 Wbudowane instrumenty pochodne

Do instrumentów pochodnych zaliczamy instrumenty finansowe spełniające poniższe warunki:

- ich wartość zmienia się wraz ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, ceny towaru, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp, ratingu kredytowego lub indeksu kredytowego czy też innej zmiennej, przy założeniu, że w przypadku zmiennej niefinansowej, zmienna ta nie jest specyficzna dla strony umowy,
- nie wymagają żadnej początkowej inwestycji netto lub wymagają początkowej inwestycji netto mniejszej niż dla innych rodzajów umów, dla których oczekuje się podobnych reakcji na zmiany czynników rynkowych oraz
- ich rozliczenie nastąpi w przyszłości.

Jeżeli Spółka zawarła umowę stanowiącą instrument hybrydowy (łączny), którego składnikiem jest wbudowany instrument pochodny, to oddzielają go od umowy zasadniczej i ujmują jako samodzielny instrument pochodny, zgodnie z zasadami określonymi dla inwestycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli instrument ten spełnia wszystkie poniższe warunki:

- cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nim związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwymi dla umowy zasadniczej,
- samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny, spełniałby definicję instrumentu pochodnego, oraz
- hybrydowy (łączny) instrument nie jest wyceniany w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej nie są ujmowane w sprawozdaniu z zysku lub straty i pozostałych całkowitych dochodów (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, nie jest wydzielany).

W momencie zawarcia umowy stanowiącej instrument hybrydowy (łączny), Spółka ocenia konieczność oddzielenia wbudowanego instrumentu pochodnego od umowy zasadniczej i ujmowania go jako instrumentu pochodnego. Ponowna ocena dokonywana jest tylko wtedy, gdy do umowy (instrumentu łącznego) wprowadzane są w terminie późniejszym zmiany w znaczący sposób modyfikujące przepływy pieniężne wymagane umową.

1.5.3.17.10 Rachunkowość zabezpieczeń

Instrumenty pochodne, wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, od których oczekuje się, że ich wartość godziwa lub wynikające z nich przepływy pieniężne skompensują zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej ujmuje się zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Spółkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na zysk lub stratę,
- efektywność zabezpieczenia można ocenić wiarygodnie,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Jeżeli Spółka wydzieliła z umowy zasadniczej wbudowany instrument pochodny, nie stosuje się rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących ryzyka związanego z tym instrumentem.

Ocena efektywności zabezpieczenia jest dokonywana po raz pierwszy w momencie ustanowienia zabezpieczenia oraz w okresach późniejszych, przynajmniej na każdy dzień sprawozdawczy, przy zastosowaniu metod statystycznych. Zabezpieczenie uznaje się za efektywne, jeżeli rzeczywiste poziomy zabezpieczenia mieszczą się w przedziale *od 80% do 120%*.

Zabezpieczenie ryzyka zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania to zabezpieczenie przed ryzykiem uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania albo wydzielonej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. Za uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie Spółka przyjmuje wiążące porozumienie dotyczące wymiany ustalonej ilości zasobów, po ustalonej cenie, w ustalonym terminie lub terminach.

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej, Spółka:

- ujmuje zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego w sprawozdaniu z zysku lub straty, oraz
- koryguje wartość księgową pozycji zabezpieczanej o zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka i ujmuje je w zysku lub stracie (również w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki wyceny odnoszone są w inne całkowite dochody).

Zaprzestanie stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej następuje w sytuacjach:

- wygaśnięcia, sprzedaży, rozwiązania lub wykonania instrumentu zabezpieczającego (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez Spółkę),
- unieważnienia powiązania zabezpieczającego przez Spółkę,
- kryteria rachunkowości zabezpieczeń przestają być spełnione

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ma na celu zmniejszenie ryzyka zmienności przepływów pieniężnych, dotyczącego konkretnego rodzaju ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. Planowana transakcja jest to niewiążąca, lecz przewidywana przyszła transakcja.

W razie stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, natomiast
- nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeżeli na skutek zabezpieczanej planowanej transakcji zostaną rozpoznane składniki aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w pozostałych całkowitych dochodach, przenosi się do zysku lub straty w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeżeli oczekuje się, że całość lub część strat ujętych w pozostałych całkowitych dochodach nie będzie odzyskana w przyszłych okresach, to należy ująć przewidywaną kwotę nieodzyskiwalną w zysku lub stracie.

Jeżeli na skutek zabezpieczanej planowanej transakcji zostaną rozpoznane składniki aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, wyłącza się związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w pozostałych całkowitych dochodach i ujmuje je jako składnik początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości księgowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Jeżeli na skutek zabezpieczanej planowanej transakcji zostaną rozpoznane przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych, towarów, materiałów lub usług, wyłącza się związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w pozostałych całkowitych dochodach i koryguje powyższe przychody.

Zaprzestanie stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych następuje w sytuacjach:

- wygaśnięcia, sprzedaży, rozwiązania lub wykonania instrumentu zabezpieczającego – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji,
- braku szans na realizację planowanej transakcji, wobec tego wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody ujmuje się w zysku lub stracie,
- unieważnienia powiązania zabezpieczającego – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji innych całkowitych dochodów, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji lub do momentu, kiedy zaprzestanie się oczekiwać jej realizacji.

- zaprzestania spełniania kryteriów rachunkowości zabezpieczeń – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji,

Zabezpieczenie ryzyka walutowego związanego z uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem można traktować jako zabezpieczenie wartości godziwej lub jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

1.5.3.18 Wartość godziwa

Wartością godziwą składnika aktywów lub zobowiązania jest cena, jaką można uzyskać w aktualnych warunkach rynkowych na dzień wyceny za sprzedaż składnika aktywów albo zapłacić za przekazanie zobowiązania lub instrumentu kapitałowego w zwykłej transakcji pomiędzy uczestnikami rynku.

Ustalenie wartości godziwej opiera się na założeniu, że:

- transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się na rynku głównym, odpowiednim dla danych aktywów lub zobowiązań, a w przypadku braku rynku głównego - na najbardziej korzystnym rynku.
- uczestnikiem rynku jest podmiot, który w zwykłej transakcji działa w swoim najlepszym interesie gospodarczym.
- cena pochodzi z głównego rynku, a w przypadku braku głównego rynku - z rynku najbardziej korzystnego dla jednostki (niezależnie od tego, czy cena została określona bezpośrednio, czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny). Do wyceny wartości godziwej nie można użyć więc ceny ustalonej pod presją lub przymusem gospodarczym.
- wycena niefinansowych składników aktywów powinna uwzględniać ich zdolność do generowania korzyści ekonomicznych - w wyniku ich najlepszego możliwego wykorzystania - dla użytkownika tych składników. Najlepsze użytkowanie składnika aktywów to takie, które jest fizycznie i finansowo wykonalne oraz prawnie dopuszczalne.
- w przypadku wyceny w wartości godziwej zobowiązań Spółka powinna uwzględnić ocenę ryzyka niewywiązania się z obowiązku, które nie ogranicza się jedynie do własnego ryzyka kredytowego.

W przypadku braku bezpośrednio obserwowanych danych wejściowych, tj. cen notowanych (nieskorygowanych) na aktywnych rynkach za identyczne aktywa lub zobowiązania, do których Spółka ma dostęp w dniu wyceny, wartość godziwą ustala się w oparciu o skorygowane bezpośrednio obserwowalne dane wejściowe.

Skorygowane dane wejściowe obejmują:

- ceny podobnych aktywów lub zobowiązań notowane na rynkach aktywnych;
- ceny identycznych lub podobnych aktywów lub zobowiązań notowane na rynkach, które nie są aktywne;
- dane wejściowe inne niż ceny notowane, które są obserwowalne w odniesieniu do danego składnika aktywów lub zobowiązania;
- dane wejściowe potwierdzone przez rynek, tj. dane wywodzące się głównie z obserwowalnych danych rynkowych lub potwierdzone przez takie dane poprzez korelację lub w inny sposób.

Jeżeli obserwowalne (pośrednio lub bezpośrednio) dane wejściowe są niedostępne, wartość godziwą ustala się na podstawie opracowanych przez Spółkę nieobserwowalnych danych wejściowych przy zastosowaniu odpowiednich technik wyceny, takich jak podejście dochodowe lub podejście rynkowe, przy założeniu, że korzysta się w maksymalnym stopniu z obserwowalnych danych wejściowych i w minimalnym stopniu z nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność Spółki do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak najkorzystniejsze wykorzystanie danego składnika aktywów.

Wartość godziwa zobowiązania odzwierciedla skutek ryzyka niewykonania świadczenia. Ryzyko niewykonania świadczenia obejmuje własne ryzyko kredytowe Spółki, lecz nie musi się do niego ograniczać. Wyceniając wartość godziwą zobowiązania, Spółka uwzględnia skutek swojego ryzyka kredytowego (zdolności kredytowej) i wszystkie inne czynniki, które mogłyby mieć wpływ na prawdopodobieństwo, że obowiązek nie zostanie wypełniony.

Aktywa i zobowiązania, które są wyceniane według wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej lub nie są wyceniane według wartości godziwej, lecz informacje o ich wartości godziwej są ujawniane, Spółka klasyfikuje według hierarchii wartości godziwej na trzech poziomach danych wejściowych w zależności od oceny ich dostępności:

- dane wejściowe na poziomie 1 są cenami notowanymi (nieskorygowanymi) na rynkach aktywnych za identyczne aktywa lub zobowiązania, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny;
- dane wejściowe na poziomie 2 to dane wejściowe inne niż ceny notowane uwzględnione na poziomie 1, które są obserwowalne w przypadku danego składnika aktywów lub zobowiązania, albo pośrednio, albo bezpośrednio;
- dane wejściowe na poziomie 3 to nieobserwowalne dane wejściowe dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Jeżeli dane wejściowe stosowane do wyceny wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania mogą zostać sklasyfikowane na różnych poziomach hierarchii wartości godziwej, to wycena wartości godziwej zostaje sklasyfikowana w całości na tym samym poziomie hierarchii wartości godziwej jako dane wejściowe z najniższego poziomu, który jest znaczący dla całej wyceny.

1.5.3.19 Zapasy

Zapasy są to aktywa:

- przeznaczone do sprzedaży w toku podstawowej działalności gospodarczej, lub
- będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż, lub
- materiały i surowce przeznaczonych do zużycia lub przerobu w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Do zapasów zalicza się wyroby gotowe, półprodukty i produkty (roboty) w toku, towary i materiały.

1.5.3.19.1 Wyroby gotowe, półprodukty i produkty (roboty) w toku

W momencie początkowego ujęcia wyroby gotowe, półprodukty i produkty (roboty) w toku wycenia się według kosztu wytworzenia. Na koszt wytworzenia półproduktów, produktów (robót) w toku i wyrobów gotowych składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak materiały bezpośrednio, robocizna bezpośrednio przypadające na okres ich wytworzenia oraz systematycznie rozłożone, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, ustalone dla normalnego poziomu produkcji.

Do kosztów wytworzenia nie zalicza się kosztów:

- nie wykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- ogólnego zarządu, które nie są związane z doprowadzeniem zapasów do postaci i miejsca, w jakich się znajdują w momencie wyceny,

- magazynowania wyrobów, półproduktów i produktów w toku, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- kosztów sprzedaży.

Na koniec okresu sprawozdawczego wyroby gotowe, półprodukty i produkty (roboty) w toku wycenia się według kosztu wytworzenia nie wyższych jednak od ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących.

Rozchody wyrobów gotowych, półproduktów i produktów w toku ujmuje się przy wykorzystaniu metody FIFO („Pierwszy przyszło, pierwsze wyszło”).

1.5.3.19.2 Towary i materiały

W momencie początkowego ujęcia towary i materiały wycenia się w cenie nabycia.

Na koniec okresu sprawozdawczego towary i materiały wycenia się w cenie nabycia nie wyższych jednak od ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących.

W przypadku materiałów, jeżeli cena zakupu nie odbiega istotnie od ceny nabycia, do wyceny na dzień sprawozdawczy stosuje się cenę zakupu, a koszty transportu oraz pozostałe koszty związane z zakupem materiałów rozlicza się na poszczególne zlecenia produkcyjne.

Rozchody towarów i materiałów ujmuje się przy wykorzystaniu metody FIFO („Pierwszy przyszło, pierwsze wyszło”).

Spółka ocenia na bieżąco, czy wartość zapasów nie jest niższa niż ceny sprzedaży netto możliwe do uzyskania. Przesłankami wskazującymi na możliwość utraty wartości zapasów jest m.in. utrata ich cech użytkowych oraz przydatności.

W takich sytuacjach Spółka tworzy odpisy aktualizujące, w celu doprowadzenia wartości księgowej zapasów do poziomu cen netto możliwych do odzyskania. Odpisy aktualizujące wartość zapasów ujmuje się kosztu wytworzenia sprzedanych produktów.

Jeżeli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się i ujmuje jako zmniejszenie kosztu wytworzenia sprzedanych produktów.

Wartości materiałów przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji nie odpisuje się poniżej ceny nabycia lub sprzedaży, jeżeli oczekuje się, że wyroby gotowe, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości kosztu wytworzenia lub powyżej kosztu wytworzenia. Jeżeli jednak spadek cen materiałów wskazuje na to, że koszt wytworzenia wyrobów będzie wyższy od wartości netto możliwej do uzyskania, wartość materiałów odpisuje się do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania.

1.5.3.20 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują środki w kasie i na rachunkach bankowych oraz depozyty płatne na żądanie.

Do ekwiwalentów środków pieniężnych zalicza się krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności (o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy), łatwo wymienialne na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Środki pieniężne w walucie funkcjonalnej są wyceniane według wartości nominalnej.

Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych w jednostkach mających siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej ujmuje się początkowo według kursu wymiany walut, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji, a na dzień sprawozdawczy przelicza się na walutę funkcjonalną według średniego kursu wymiany walut Narodowego Banku Polskiego obowiązującego na ten dzień.

Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych w jednostkach zagranicznych ujmuje się początkowo według kursu wymiany walut, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji, a na dzień sprawozdawczy przelicza się na walutę funkcjonalną według średniego kursu wymiany walut Narodowego Banku Polskiego obowiązującego na ten dzień.

Rozchód środków pieniężnych w walutach obcych ustala się przy zastosowaniu metody FIFO („Pierwsze Przyszło - Pierwsze Wyszło”).

1.5.3.21 Rozliczenia międzyokresowe czynne

Czynne rozliczenia międzyokresowe obejmują aktywowaną kwota wydatków poniesionych w danym roku obrotowym a dotyczących następnych okresów sprawozdawczych, których wartość została wiarygodnie określona i spowoduje w przyszłości wpływ korzyści ekonomicznych.

Czynne rozliczenia międzyokresowe są prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako pozostałe aktywa długoterminowe lub pozostałe aktywa krótkoterminowe.

1.5.3.22 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zaliczamy aktywa, które spełniają łącznie wszystkie poniższe warunki, zaczynając od okresu sprawozdawczego, w którym te warunki zostały spełnione:

- aktywa są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie,
- transakcja jest wysoce prawdopodobna w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji o sprzedaży,
- aktywa są oferowane po racjonalnej cenie w stosunku do bieżącej wartości godziwej,
- zmiana planu zbycia tych aktywów jest mało prawdopodobna.
- Zarząd zobowiązał się do sprzedaży
- rozpoczęto aktywne poszukiwanie nabywcy,

W przypadku spełnienia kryteriów uznawania aktywów trwałych jako przeznaczone do sprzedaży po zakończeniu okresu sprawozdawczego, nie dokonuje się zmiany klasyfikacji składnika aktywów według stanu na koniec okresu sprawozdawczego poprzedzającego zdarzenie.

Po przekwalifikowaniu danego składnika aktywów do sprzedaży, zaprzestaje się naliczania odpisów amortyzacyjnych

Aktywa przeznaczone do sprzedaży (z wyłączeniem aktywów finansowych) wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości księgowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Jeżeli, po dokonaniu odpisu z tytułu utraty wartości aktywa do wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, nastąpi jej wzrost w następnych okresach sprawozdawczych, to następuje odwrócenie odpisu aktualizującego w przychody, jednak w wysokości nie wyższej niż wcześniej ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Powyższe zasady wyceny nie stosuje się do następujących aktywów, które są ujęte w wymienionych standardach jako oddzielne aktywa lub jako część grupy do zbycia:

- aktywa z tytułu podatku odroczonego (MSR 12 Podatek dochodowy)
- aktywa z tytułu świadczeń pracowniczych (MSR 19 Świadczenia pracownicze)
- aktywa finansowe w zakresie MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena
- aktywa trwale objęte MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej.

1.5.3.23 Kapitał własny

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych Spółki w podziale na jego rodzaje i zgodnie z przepisami prawa i postanowieniami aktu założycielskiego (umową) Spółki. Kapitał własny obejmuje:

1.5.3.23.1 Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy Spółki stanowi kapitał wniesiony przez akcjonariuszy (udziałowców) i jest wykazywany według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej z aktem założycielskim (umową) Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału podstawowego pomniejszają wartość kapitału własnego.

1.5.3.23.2 Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej wykazuje się w wysokości nadwyżki ceny emisyjnej akcji nad wartością nominalną akcji, pomniejszonej o koszty poniesione na przeprowadzenie emisji akcji. Koszty emisji akcji poniesione na podwyższenie kapitału podstawowego zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostała ich część prezentowana jest w zyskach zatrzymanych.

1.5.3.23.3 Kapitał zapasowy

Kapitały zapasowy tworzony na podstawie odpisów z zysku przewidzianych postanowieniami aktu założycielskiego i umowy Spółki.

1.5.3.23.4 Kapitał rezerwowy

Kapitały rezerwowy tworzony na podstawie odpisów z zysku przewidzianych postanowieniami aktu założycielskiego (umowy) Spółki oraz z tytułu dopłat wspólników do kapitału.

Dopłaty bezzwrotne do kapitału lub zwrotne o niepotwierdzonym terminie zwrotu ujmuje się w kapitale własnym w jednostce otrzymującej dopłatę, a w jednostce przekazującej jako inwestycje – udziały i akcje.

Dopłaty zwrotne do kapitału ujmuje się – w zależności od tego czy data zwrotu wypada w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego - jako zobowiązania krótkoterminowe lub długoterminowe w jednostce otrzymującej dopłatę. W jednostce przekazującej dopłaty te ujmuje się początkowo jako należności krótkoterminowe lub długoterminowe, wyceniane w wartości godziwej.

1.5.3.23.5 Kapitał z aktualizacji wyceny

W kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje się w szczególności:

- zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży,
- efekty przeszacowania wartości księgowej niefinansowych aktywów trwałych do wartości godziwej

1.5.3.23.6 Zyski zatrzymane

W skład zysków zatrzymanych wchodzi:

- nierozliczony zyski lub straty z lat ubiegłych,
- nierozliczony zysk lub strata wynikająca z pozostałych całkowitych dochodów lat ubiegłych,
- skutki korekt błędów poprzednich okresów,
- skutki zmian zasad rachunkowości,
- zysk lub strata bieżącego roku obrotowego,

- pozostałe całkowite dochody netto bieżącego okresu obrotowego.

W kapitałach własnych ujmuje się m.in. skutki stosowania rachunkowości zabezpieczeń wynikające z wyceny i z rozliczenia instrumentów zabezpieczających spełniających wymogi rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

1.5.3.24 Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty są niepewne.

Spółka tworzy rezerwy, gdy spełnione są następujące warunki:

- istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń,
- jest prawdopodobne jest, iż wypełnienie tego obowiązku spowoduje odpływ zasobów (korzyści ekonomicznych),
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty zobowiązania.

Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Kwota, na którą tworzy się rezerwę powinna być najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego. Podstawą szacunków wartości rezerwy jest osąd kierownictwa, poparty doświadczeniami wynikającymi z podobnych zdarzeń, a czasem opiniami niezależnych ekspertów.

Wartości rezerw są weryfikowane na każdy dzień sprawozdawczy oraz korygowane w celu odzwierciedlenia bieżącego szacunku zgodnego ze stanem wiedzy na ten dzień. Rozwiązanie rezerw następuje w przypadku, gdy przestało być prawdopodobne, że do wypełnienia obowiązku będzie konieczne wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Rezerwę wykorzystuje się tylko na takie cele, na które była pierwotnie utworzona. W przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wysokość rezerwy ustalana jest na poziomie bieżącej wartości spodziewanych przyszłych wydatków koniecznych do uregulowania zobowiązania. Zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu ujmuje się w ciężar kosztów finansowych przy zastosowaniu metody dyskontowania.

Spółka tworzy rezerwy na m.in.

- odroczony podatek dochodowy (opisane w nocie 1.5.3.9. pt. Podatek dochodowy)
- świadczenia pracownicze,
- ryzyko gospodarcze (w tym: roszczenia sporne)
- naprawy gwarancyjne

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty są niepewne.

1.5.3.24.1 Rezerwa na świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze to wszystkie formy świadczeń Spółki w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia, jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia.

W oparciu o obowiązujące w jednostkach Grupy Kapitałowej Chemoservis-Dwory, regulaminy wynagradzania pracownicy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych.

Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Nagrody jubileuszowe zalicza się do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych, natomiast odprawy emerytalne zalicza się do programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Rezerwę na nagrody jubileuszowe oraz na odprawy emerytalne, które zostaną wypłacone w przyszłości, Spółka tworzy w oparciu o wycenę aktuarialną przy wykorzystaniu metody Prognozowanych Uprawnień Jednostkowych (ang. Projected Unit Credit) w celu przypisania kosztów do okresów, których dotyczą.

Wysokość rezerw na świadczenia pracownicze z tytułu nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych odpowiadająca wartości bieżącej tych zobowiązań na koniec każdego roku sprawozdawczego jest szacowana przez niezależnego aktuarium i przeszacowywana w przypadku wystąpienia istotnych przesłanek mających wpływ na ich wysokość. Ujęte rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia, planowanego wzrostu poziomu wynagrodzeń i dotyczą okresu do dnia kończącego rok sprawozdawczy.

Zyski i straty aktuarialne:

- od świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia ujmuje się (wraz z podatkiem odroczonym) w składnikach pozostałych całkowitych dochodów,
- od pozostałych świadczeń pracowniczych, w tym nagród jubileuszowych, ujmuje się w sprawozdaniu z zysku lub straty.

1.5.3.24.2 Rezerwa na ryzyko gospodarcze (w tym: roszczenia sporne)

Rezerwa na ryzyko gospodarcze (w tym na roszczenia sporne) jest tworzona po uwzględnieniu wszystkich dostępnych informacji, w tym opinii niezależnych ekspertów, na dzień sprawozdawczy. Jeżeli, biorąc pod uwagę wszystkie fakty i okoliczności, występowanie obowiązku dzień sprawozdawczy jest bardziej prawdopodobne niż jego brak, Spółka tworzy rezerwy (pod warunkiem, że pozostałe kryteria ujęcia rezerwy zostały spełnione).

Jeżeli występowanie obowiązku na dzień sprawozdawczy jest mało prawdopodobne, Spółka ujawnia informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba, że prawdopodobieństwo wpływu korzyści ekonomicznych związanych z wypełnieniem tego obowiązku jest znikome.

1.5.3.24.3 Rezerwa na naprawy gwarancyjne

Rezerwę na naprawy gwarancyjne tworzy się na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji dobrego wykonania, których kwotę można w wiarygodny sposób oszacować i w wysokości porównywalnej do kosztów napraw gwarancyjnych poniesionych w latach ubiegłych.

1.5.3.25 Zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wpływ ze Spółki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

W zobowiązaniach ujmuje się:

- zobowiązania z tytułu kredytów, dłużnych papierów wartościowych, pożyczek i leasingu finansowego,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- pozostałe zobowiązania finansowe,
- pozostałe zobowiązania niefinansowe

Na dzień sprawozdawczy wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, niezależnie od umownego terminu ich zapłaty oraz inne zobowiązania o dacie zapadalności w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako zobowiązania krótkoterminowe.

Zobowiązania o dacie zapadalności powyżej 12 miesięcy, inne niż zobowiązania z tytułu dostaw i usług, ujmując się jako zobowiązania długoterminowe.

Zobowiązania wycenia się na dzień sprawozdawczy według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) z wyjątkiem:

- krótkoterminowych zobowiązań, które wyceniane są w kwocie wymagalnej zapłaty. Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu wartości ich zamortyzowanego kosztu ustalonego przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej.
- zobowiązań, których uregulowanie zgodnie z umową następuje przez wydanie innych niż środki pieniężne aktywów finansowych lub wymiany na instrumenty finansowe – które wycenia się według wartości godziwej.

1.5.3.26 Leasing

Na mocy umowy leasingu leasingodawca przekazuje leasingobiorcy prawo do używania składnika aktywów przez uzgodniony okres, w zamian za opłatę lub serię opłat. Do umów leasingu zalicza się w szczególności umowy najmu i dzierżawy zawarte na czas określony oraz umowy nazwane w kodeksie cywilnym.

Umowy przenoszące zasadnicze ryzyka i korzyści związane z przedmiotem leasingu z leasingodawcy na leasingobiorcę traktuje się jako umowy leasingu finansowego. Składnik aktywów będący przedmiotem takiej umowy zalicza się do aktywów leasingobiorcy.

Pozostałe umowy o podobnym charakterze, ale nie przenoszące zasadniczych ryzyk i korzyści związanych z przedmiotem leasingu na leasingobiorcę uznaje się za umowy leasingu operacyjnego. Przedmiot takiej umowy pozostaje nadal w majątku leasingodawcy.

Przekazanie zasadniczych ryzyk i korzyści w przypadku umowy leasingu finansowego dokonuje się poprzez:

- przekazanie prawa własności przed lub w momencie zakończenia umowy,
- określenie okresu leasingu tak, że pokrywa on większą część ekonomicznego okresu użytkowania składnika aktywów, nawet jeżeli tytuł prawny nie ulega przeniesieniu,
- umożliwienie leasingobiorcy zakupu składnika aktywów za cenę, która – według przewidywań – będzie na tyle niższa od wartości godziwej ustalonej na dzień, gdy prawo zakupu składnika będzie mogło zostać zrealizowane, iż w chwili rozpoczęcia leasingu istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa,
- ustalenie wartości bieżącej (zdyskontowanej) minimalnych opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu w przybliżeniu do wartości godziwej przedmiotu leasingu,
- specjalistyczny charakter przedmiotu leasingu, który determinuje fakt, że tylko leasingobiorca może z niego skorzystać bez dokonywania w nich większych modyfikacji.

Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w rzeczowych aktywach trwałych lub wartościach niematerialnych z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub sumy bieżącej (zdyskontowanej) minimalnych opłat leasingowych, stanowiących bieżącą sumę opłat wnoszonych w trakcie leasingu, do których leasingodawca jest lub może być obowiązany. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji Zobowiązania długoterminowe lub krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego.

Opłaty leasingowe poniesione w okresie sprawozdawczym w części dotyczącej rat kapitałowych pomniejszają część kapitałową zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, pozostała część stanowiąca część odsetkową obciąża koszty finansowe okresu. Rozdzielenie opłat leasingowych na część kapitałową i część odsetkową dokonywane jest w taki sposób, aby uzyskać dla każdego okresu stałą stopę procentową w stosunku do

pozostałej do spłacenia kwoty zobowiązania. Stopa ta powinna zbliżyć się do stopy procentowej leasingu tj. stopy, przy której wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych i niegwarantowanej wartości końcowej równa się sumie wartości godziwej przedmiotu leasingu oraz kosztów bezpośrednich zawarcia umowy, a jeżeli jej ustalenie nie jest możliwe, przy wukorzystaniu krańcowej stopy procentowej tj. stopy, jaką leasingobiorca musiałby zapłacić na podstawie podobnej umowy leasingowej. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie zarówno stopy procentowej leasingu, jak i krańcowej stopy procentowej, to należy przyjąć stopę procentową na dzień rozpoczęcia leasingu, przy jakiej leasingobiorca musiałby pożyczyć środki niezbędne do zakupu danego składnika aktywów, na podobny okres i przy podobnych zabezpieczeniach

Aktywa trwałe będące przedmiotem leasingu finansowego zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na równi z pozostałymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych i podlegają umorzeniu według takich samych zasad.

Zasady ustalania odpisów amortyzacyjnych i odpisów z tytułu utraty wartości przez aktywa w leasingu finansowym są spójne z zasadami stosowanymi dla aktywów będących Spółki.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego u leasingodawcy ujmowane są jako przychody ze sprzedaży wyrobów, a u leasingobiorcy jako koszty.

1.5.3.27 Rozliczenia międzyokresowe bierne

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane lub wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom. Oszacowując kwoty lub termin zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych należy uwzględnić stopień niepewności, który na ogół jest znacznie mniejszy niż w przypadku rezerw.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane z zachowaniem zasady ostrożności obejmują równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych.

1.5.3.28 Dotacje państwowe

Przez dotację państwowe rozumie się przekazanie Spółce przez rząd, instytucję lub agencję rządową, lub inny podobny organ lokalny, krajowy lub międzynarodowy środków w zamian za spełnienie przez nią w przeszłości lub przyszłości pewnych warunków związanych z jej działalnością.

Dotacje państwowe ujmuje się w momencie, gdy istnieje wystarczająca pewność, że jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz, że dotacje będą otrzymane.

Dotacje do aktywów prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rozliczenia międzyokresowe przychodów i ujmuje się je w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Nie zwiększają one bezpośrednio kapitału własnego.

Dotacja, która dotyczy pozycji kosztowej, wówczas jej wartość kompensuje odpowiednie koszty w momencie ich poniesienia. Nadwyżkę otrzymanej dotacji ponad wartość odpowiednich kosztów ujmuje się w pozostałych przychodach operacyjnych.

Dotacje do przychodów prezentuje się jako przychód, oddzielnie od odnośnych kosztów, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje takie ujmuje się jako przychód niezależnie od tego czy zostały otrzymane w formie środków pieniężnych czy też przybierają formę redukcji zobowiązań.

1.5.3.29 Aktywa i zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, a istnienie tego obowiązku zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki, lub
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu, ponieważ:
 - nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub
 - kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Do zobowiązań warunkowych zalicza się m.in.:

- gwarancje i poręczenia oraz weksle na rzecz osób trzecich, wynikające z umów,
- zobowiązania z tytułu odszkodowań za szkody powstałe w wyniku działalności gospodarczej, od spraw pozostających w postępowaniu,
- zawieszono warunkowo kary za gospodarcze korzystanie ze środowiska naturalnego,
- inne zobowiązania warunkowe wynikające z zawartych umów.

Zobowiązania warunkowe nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednak ujawnia się je w sprawozdaniu finansowym, chyba że prawdopodobieństwo wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome. Zobowiązania warunkowe nabyte w drodze połączenia jednostek gospodarczych ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rezerwy na zobowiązania.

Jako aktywa warunkowe wykazuje się kwoty wynikające z przeszłych zdarzeń, w odniesieniu do których jest prawdopodobne że w przyszłości skutkować będą wpływem do Spółki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne, w przypadku wystąpienia lub nie wystąpienia niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki. Do aktywów warunkowych Spółka zalicza m.in. dochodzone roszczenia, kwoty otrzymanych gwarancji czy należności wekslowe.

Aktywów warunkowych nie ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ może to prowadzić do ujęcia dochodu, który nigdy nie zostanie osiągnięty.

Jeżeli jednak wpływ korzyści ekonomicznych jest prawdopodobny, Spółka podaje na koniec okresu sprawozdawczego w informacji dodatkowej krótki opis rodzaju aktywów warunkowych oraz, jeśli jest to wykonalne w praktyce, szacują ich skutki finansowe, wyceniając je zgodnie z zasadami obowiązującymi przy wycenie rezerw.

Aktywa warunkowe ocenia się na bieżąco, aby upewnić się, czy sprawozdania finansowe właściwie odzwierciedlają aktualną sytuację. Jeżeli uzyskanie korzyści ekonomicznych stanie się praktycznie pewne, składnik aktywów i odnośny przychód ujmuje się w sprawozdaniu finansowym dotyczącym okresu, w którym nastąpiła zmiana. Jeżeli prawdopodobieństwo wpływu korzyści ekonomicznych będzie większe niż mniejsze, Spółka ujawni informację o istnieniu warunkowego składnika aktywów.

1.5.3.30 *Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego*

Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego są to zdarzenia, które mają miejsce pomiędzy dniem sprawozdawczym a datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji. Wyróżnia się dwa typy takich zdarzeń:

- zdarzenia, które dostarczają dowodów na istnienie określonego stanu na dzień sprawozdawczy, oraz
- zdarzenia, które wskazują na stan zaistniały po dniu sprawozdawczym (zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym niewymagające dokonania korekt).

W przypadku zdarzeń, które dostarczają dowodów na istnienie określonego stanu na dzień sprawozdawczy, Spółka dokonuje korekty w sprawozdaniu finansowym oraz podaje okoliczności zdarzenia, które spowodowało tą korektę. Jeżeli miało miejsce zdarzenie, które wskazuje na stan zaistniały po dniu sprawozdawczym, Spółka ujawnia informację o nim w sprawozdaniu finansowym, opisując okoliczności zdarzenia i jego szacowany wpływ na składniki sprawozdań, jeżeli można go wiarygodnie wycenić.

1.5.3.31 *Transakcje z podmiotami powiązanymi*

Spółka prezentuje aktywa i pasywa oraz przychody ze sprzedaży i koszty z uwzględnieniem pozycji związanych z podmiotami powiązanymi.

Podmiot uznaje się za powiązany bezpośrednio z jednostką, jeżeli

- a) podmiot bezpośrednio lub poprzez jednego lub więcej pośredników:
 - o sprawuje kontrolę nad jednostką lub podlega kontroli przez tę samą jednostkę (dotyczy jednostek dominujących, jednostek zależnych i jednostek zależnych w ramach tej samej grupy kapitałowej),
 - o posiada udziały w jednostce dającej mu możliwość znaczącego wpływania na jednostkę lub,
 - o sprawuje współkontrolę nad jednostką.
- b) podmiot jest jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem dla jednostki albo obie jednostki są wspólnymi przedsięwzięciami tej samej strony trzeciej
- c) podmiot jest współnikiem przedsięwzięcia, w którym jednostka jest współnikiem,
- d) podmiot jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki lub jednostki dominującej,
- e) podmiot jest bliskim członkiem rodziny osoby, o której mowa w punkcie a) lub d),
- f) podmiot jest jednostką kontrolowaną, współkontrolowaną bądź jednostką, na którą znacząco wpływa lub posiada znaczącą ilość głosów, bezpośrednio albo pośrednio, osoba, o której mowa w punktach d) lub e),
- g) podmiot jest członkiem tej samej grupy kapitałowej, co jednostka
- h) podmiot jest programem świadczeń po okresie zatrudnienia skierowanym do pracowników jednostki lub do innej dowolnej jednostki będącej podmiotem powiązanym w stosunku do tej jednostki.

Spółka w zakresie identyfikacji podmiotów powiązanych prezentuje jednostki, dla których jednostka dominująca jest udziałowcem oraz podmioty, od których jednostka dominująca jest zależna, zarówno w sposób pośredni, jak i bezpośredni.

Związki pomiędzy jednostkami dominującymi a ich jednostkami zależnymi ujawnia się niezależnie od faktu, czy pomiędzy podmiotami powiązanymi miały miejsce transakcje i niezależnie od tego, czy te transakcje są odpłatne.

Jeżeli pomiędzy podmiotami powiązanymi miały miejsce transakcje Spółka ujawnia informacje dotyczące istoty związku pomiędzy podmiotami powiązanymi oraz wszelkie informacje dotyczących transakcji i nierozliczonych sald należności i zobowiązań niezbędnych dla zrozumienia potencjalnego wpływu tego związku na sprawozdanie finansowe.

Informacje ujawniane w sprawozdaniach finansowych zawierają odrębnie dla każdej kategorii podmiotów powiązanych:

- a) kwotę transakcji,
- b) wysokość nierozliczonych sald należności i zobowiązań oraz:
 - i. ich warunki łącznie z informacją dotyczącą sposobu ich zabezpieczenia i sposobu w jaki zostaną one rozliczone,

- ii. szczegóły dotyczące wszelkich udzielonych bądź otrzymanych gwarancji,
- c) odpisy aktualizujące należności wątpliwe,
- d) koszt ujęty w ciągu okresu sprawozdawczego dotyczący należności nieściągalnych lub wątpliwych od podmiotów powiązanych.

1.5.4 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga dokonania przez Zarządy Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej pewnych szacunków i założeń, które znajdują odzwierciedlenie w tym sprawozdaniu oraz w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do tego sprawozdania. Rzeczywiste wyniki mogą się różnić od tych szacunków. Szacunki te dotyczą między innymi utworzonych rezerw i odpisów aktualizujących, rozliczeń międzyokresowych, przyjętego okresu użytkowania ekonomicznego środków trwałych oraz zobowiązań i należności warunkowych.

1.6 Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi

Nie wprowadzono zmian do sprawozdań uprzednio sporządzonych i opublikowanych.

Począwszy od 2016 roku sprawozdania finansowe sporządzane są wg nowego wzoru, wprowadzającego odmienne od stosowanego w latach poprzednich grupowanie i przedstawianie informacji finansowych. Wprowadzone zmiany mają na celu poprawę czytelności sprawozdania finansowego. Dane finansowe historyczne zostały pogrupowane zgodnie z zakresami prezentowanym w nowych notach finansowych, bez zmian ich wartości liczbowych, celem zachowania porównywalności danych finansowych przedstawionych w niniejszym sprawozdaniu.

1.7 Zasady przyjęte do przeliczenia danych finansowych

Dane finansowe jednostek zagranicznych dla celów konsolidacji przeliczane są na walutę polską w następujący sposób:

- + poszczególne pozycje aktywów i pasywów zagranicznej jednostki zależnej wyrażone w CZK według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na dzień 31 grudnia 2016 roku – 0,1637 PLN/CZK, oraz kursu na dzień 31 grudnia 2015 roku - 0,1577 PLN/CZK;
- + odpowiednie pozycje sprawozdania z zysku lub straty i pozostałych całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych zagranicznej jednostki zależnej wyrażone w CZK według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski obowiązujących w dniu roboczym w ciągu każdego miesiąca w okresie sprawozdawczym podlegającym konsolidacji: w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku kurs ten wynosił – 0,1614 PLN/CZK, w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku kurs ten wynosił – 0,1534 PLN/CZK.

1.8 Informacje o Grupie Kapitałowej

Na dzień sprawozdawczy w skład Grupy Kapitałowej Chemoservis-Dwory wchodzi jednostka dominująca Chemoservis-Dwory S.A. jako podmiot dominujący oraz następujące spółki zależne:

- + ZE ZEN Spółka z o.o.;
- + Zakład Usług Energetycznych Serwis Sp. z o.o.;
- + K-Protos a.s.;
- + MD-proeco Spółka z o.o.;
- + Zakład Budowy Aparatury Przemysłowej ZBACH Sp. z o.o.;
- + Petro EnergoRem Sp. z o.o.;
- + PCBR – Przemysłowe Centrum Badawczo-Rozwojowe Sp. z o.o. w organizacji;

- BALTICSERVIS Sp. z o.o.
- MONEA XII Sp. z o.o.

Skład Grupy Kapitałowej Chemoservis-Dwory S.A. – jednostki zależne podlegające konsolidacji.

Chemoservis-Dwory S.A. – Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej w bieżącym okresie objęła skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym 8 jednostek zależnych. Na dzień 31 grudnia 2016 roku skład Grupy Kapitałowej objęty konsolidacją przedstawiał się następująco:

Nazwa Jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział w kapitale zakładowym %	Udział procentowy posiadanych praw głosu %
Jednostka zależna				
Zakład Energetyczny ZEN Sp. z o.o.	Dąbrowa Górnicza	Usługi elektryczne i energetyczne	100%	100%
K-Protos a.s.	Kralupy w Republice Czeskiej	Usługi utrzymania ruchu na instalacjach przemysłowych	100%	100%
MD-proeco Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Usługi unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne	64,11%	64,11%
Zakład Budowy Aparatury Przemysłowej ZBACH Sp. z o.o.	Tarnów	Budowa aparatów przemysłowych	66,67%	66,67%
Petro EnergoRem Sp. z o.o.	Płock	Usługi utrzymania ruchu branży energetycznej na instalacjach przemysłowych	50,36%	50,36%
BALTICSERVIS Sp. z o.o.	Szczecin	Obsługa statków, promów, utrzymanie ruchu i remontów urządzeń i instalacji	100%	100%
MONEA XII Sp. z o.o.	Warszawa	Usługi związane z zarządzaniem, doradztwo gospodarcze	100%	100%
Jednostka zależna pośrednio				
PCBR Przemysłowe Centrum Badawczo-Rozwojowe Sp. z o.o. w organizacji	Bydgoszcz	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych	61,06%	61,06%
Jednostka dominująca				
Chemoservis-Dwory S.A.	Oświęcim	Usługi utrzymania ruchu na instalacjach przemysłowych		

Skutek zmian w strukturze Grupy Kapitałowej Chemoservis-Dwory w okresie sprawozdawczym.

W prezentowanym okresie sprawozdawczym, w marcu 2016 roku Jednostka Dominująca Chemoservis-Dwory S.A. zakupiła 100 udziałów w Spółce MONEA XII Sp. z o.o. za kwotę w wysokości 9.631,00 zł, stanowiących 100% w kapitale zakładowym Spółki i uprawniających do 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników.

Zgodnie z umową sprzedaży udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 3 października 2016 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. sprzedała należące do niej udziały w Spółce Petro EnergoRem Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku. Zgodnie z warunkami umowy, własność przedmiotowych udziałów przeszła na Nabywcę czyli na Centrum Targowa Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku w dniu 15 grudnia 2016 roku. Uwzględniając

okres podlegania konsolidacji oraz charakter cyklu rozliczeniowego w jednostce zależnej, konieczność przebadania prezentowanych danych finansowych, konsolidacją objęto dane finansowe za cały 2016 rok (przychody, koszty, wyniki finansowe Spółki) przyjmując efektywną datę sprzedaży udziałów na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Zgodnie z umową sprzedaży udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 3 października 2016 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. zakupiła od jednostki zależnej Petro EnergoRem Sp. z o.o. 40% udziałów w Spółce CHEMONT Sp. z o.o., za cenę w wysokości 5.000.000,00 PLN. Zgodnie z warunkami umowy, własność przedmiotowych udziałów przeszła na Nabywcę czyli na Chemoservis-Dwory S.A. w dniu 15 grudnia 2016 roku. W prezentowanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przyjęto efektywną datę nabycia udziałów w jednostce stowarzyszonej na dzień 31 grudnia 2016 roku. W konsekwencji, wartość udziałów w przedmiotowej spółce stowarzyszonej prezentowana jest w sprawozdaniu w wartości jej początkowego ujęcia – w cenie zakupu udziałów.

Spółka Chemoservis-Dwory S.A., ze względu na fakt, iż dane finansowe Zakładu Usług Energetycznych Serwis Sp. z o.o., po wyłączeniu wspólnych transakcji pomiędzy podmiotami z Grupy, nie wpływają istotnie na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej, nie objęła tej Spółki konsolidacją.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

2 NOTY O SEGMENTACH OPERACYJNYCH

Zasady rachunkowości zastosowane w segmentach operacyjnych są spójne z polityką rachunkowości Grupy Kapitałowej. Wyniki segmentów operacyjnych oraz funkcji korporacyjnych to wyniki wygenerowane z alokacją przychodów i kosztów finansowych oraz kosztów z tytułu podatku dochodowego. Zarząd CHEMOSERVIS-DWORY S.A. ocenia wyniki finansowe segmentów na podstawie wyniku z działalności operacyjnej segmentu i decyduje o przydziale zasobów.

Przychody z transakcji z podmiotami zewnętrznymi i transakcje między segmentami realizowane są na warunkach rynkowych. Przychody zewnętrzne segmentu przedstawiane Zarządowi są wyceniane w sposób spójny z zastosowanym w sprawozdaniu z zysku lub straty i pozostałych całkowitych dochodów.

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY prowadzi działalność na terenie Polski oraz Republiki Czeskiej. Działalność Grupy Kapitałowej można podzielić na siedem podstawowych segmentów, zgodnie ze strukturą sprzedaży:

- **Utrzymanie ruchu – branża mechaniczna**, działalność Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A.,
- **Utrzymanie ruchu – branża energetyczna**, działalność Jednostki Zależnej ZE ZEN Sp. z o.o. oraz Petro EnergoRem Sp. z o.o.,
- **Utrzymanie ruchu – rynki zagraniczne**, działalność Jednostki Zależnej K-Protos a.s.,
- **Gospodarka odpadami**, działalność Jednostki Zależnej MD-proeco Sp. z o.o. oraz PCBR Sp. z o.o. w organizacji,
- **Budowa aparatów przemysłowych**, działalność Jednostki Zależnej ZBACH Sp. z o.o.,
- **Utrzymanie ruchu – branża morska**, działalność Jednostki Zależnej Balticservis Sp. z o.o.
- **Pozostałe**, działalność Jednostki Zależnej MONEA XII Sp. z o.o.

2.1 Przychody, koszty i wyniki finansowe segmentów operacyjnych

Przychody, koszty i wyniki finansowe segmentów operacyjnych za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 r.

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT G - POZOSTAŁE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	RAZEM okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN
Przychody ze sprzedaży	67 641 209,95	70 189 194,34	55 124 183,97	4 499 998,39	16 547 297,79	14 752 337,19	32 278,97	-8 717 185,79	220 069 314,81
Koszt własny sprzedaży	61 888 404,54	62 267 587,28	49 072 807,74	3 440 167,62	14 752 480,31	17 206 389,06	0,00	-8 764 805,14	199 863 031,41
Wynik na działalności segmentu	5 752 805,41	7 921 607,06	6 051 376,23	1 059 830,77	1 794 817,48	-2 454 051,87	32 278,97	47 619,35	20 206 283,40
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	633 454,33	95 217,09	196 585,20	0,00	153 369,50	0,00	0,00	-490 946,58	587 679,54
Koszt własny sprzedaży towarów i materiałów	605 713,23	69 853,21	151 070,40	0,00	151 093,35	0,00	0,00	-490 946,58	486 783,61
Wynik na sprzedaży towarów i materiałów	27 741,10	25 363,88	45 514,80	0,00	2 276,15	0,00	0,00	0,00	100 895,93
Razem przychody	68 274 664,28	70 284 411,43	55 320 769,17	4 499 998,39	16 700 667,29	14 752 337,19	32 278,97	-9 208 132,37	220 656 994,35
Razem koszty	62 494 117,77	62 337 440,49	49 223 878,14	3 440 167,62	14 903 573,66	17 206 389,06	0,00	-9 255 751,72	200 349 815,02
Razem wynik na sprzedaży	5 780 546,51	7 946 970,94	6 096 891,03	1 059 830,77	1 797 093,63	-2 454 051,87	32 278,97	47 619,35	20 307 179,33
Koszty ogólne segmentu	4 540 543,78	5 412 470,21	4 535 017,20	553 987,49	1 385 663,25	-802 464,01	224 655,15	0,00	15 849 873,07
Pozostałe przychody operacyjne	97 188,32	76 628,63	47 290,20	78 187,41	166 632,79	13 363,62	0,16	0,00	479 291,13
Pozostałe koszty operacyjne	8 574,17	73 450,04	348 624,00	88 095,99	95 794,07	12 502,74	0,50	0,00	627 041,51
Wynik na działalności finansowej	3 144 252,67	-865 452,38	-78 601,80	-167 507,73	-154 132,50	-137 948,61	786 450,22	-2 636 040,12	-108 980,25
Zysk przed opodatkowaniem	4 472 869,55	1 672 226,94	1 181 938,23	328 426,97	328 136,60	-1 788 675,59	594 073,70	-2 588 420,77	4 200 575,63
Podatek dochodowy	875 615,00	254 260,00	227 481,52	93 276,00	487 626,00	-156 547,00	112 874,44	0,00	1 894 585,96
Zysk netto	3 597 254,55	1 417 966,94	954 456,71	235 150,97	-159 489,40	-1 632 128,59	481 199,26	-2 588 420,77	2 305 989,67

Przychody, koszty i wyniki finansowe segmentów operacyjnych za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 r.

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT G - POZOSTAŁE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	RAZEM okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN
Przychody ze sprzedaży	85 904 477,75	62 622 395,24	45 639 680,90	4 235 205,30	18 963 740,39	20 676 619,81	0,00	-12 060 059,32	225 982 060,07
Koszt własny sprzedaży	77 415 368,90	56 458 988,87	40 391 227,19	3 405 953,58	16 920 009,00	18 758 470,32	0,00	-12 077 669,06	201 272 348,80
Wynik na działalności segmentu	8 489 108,85	6 163 406,37	5 248 453,71	829 251,72	2 043 731,39	1 918 149,49	0,00	17 609,74	24 709 711,27
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	87 636,27	36 792,03	201 721,00	0,00	184 366,51	0,00	0,00	0,00	510 515,81
Koszt własny sprzedaży towarów i materiałów	0,00	364,23	163 064,20	0,00	175 820,39	0,00	0,00	0,00	339 248,82
Wynik na sprzedaży towarów i materiałów	87 636,27	36 427,80	38 656,80	0,00	8 546,12	0,00	0,00	0,00	171 266,99
Razem przychody	85 992 114,02	62 659 187,27	45 841 401,90	4 235 205,30	19 148 106,90	20 676 619,81	0,00	-12 060 059,32	226 492 575,88
Razem koszty	77 415 368,90	56 459 353,10	40 554 291,39	3 405 953,58	17 095 829,39	18 758 470,32	0,00	-12 077 669,06	201 611 597,62
Razem wynik na sprzedaży	8 576 745,12	6 199 834,17	5 287 110,51	829 251,72	2 052 277,51	1 918 149,49	0,00	17 609,74	24 880 978,26
Koszty ogólne segmentu	4 375 410,34	4 790 333,69	4 012 944,00	719 310,40	2 914 844,80	2 908 929,38	0,00	0,00	19 721 772,61
Pozostałe przychody operacyjne	72 030,21	1 682 207,03	319 685,60	39 162,96	205 707,05	4,27	0,00	-20 096,41	2 298 700,71
Pozostałe koszty operacyjne	54 146,21	1 726 273,57	378 692,21	82 108,33	771 904,98	5 896,14	0,00	0,00	3 019 021,44
Wynik na działalności finansowej	-175 576,58	-629 730,39	-115 203,40	-230 602,37	-726 654,27	-4 277,32	0,00	-596 064,44	-2 478 108,77
Zysk przed opodatkowaniem	4 043 642,20	735 703,55	1 099 956,50	-163 606,42	-2 155 419,49	-1 000 949,08	0,00	-598 551,11	1 960 776,15
Podatek dochodowy	749 290,00	549 562,00	208 704,84	35 844,00	-416 916,00	-77 630,00	0,00	0,00	1 048 854,84
Zysk netto	3 294 352,20	186 141,55	891 251,66	-199 450,42	-1 738 503,49	-923 319,08	0,00	-598 551,11	911 921,31

2.2 Informacje o wiodących klientach

Wiodący klienci, na których przypada co najmniej 10% przychodów za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 r.

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT G - POZOSTAŁE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	RAZEM okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN
	wartość sprzedaży								
Klient A	32 134 547,75								32 134 547,75
Klient B	22 683 194,76								22 683 194,76
Klient C		19 840 631,59							19 840 631,59
Klient D		7 460 839,90							7 460 839,90
Klient E		16 378 000,83							16 378 000,83
Klient F		16 584 695,76							16 584 695,76
Klient G			14 444 170,20						14 444 170,20
Klient H			8 182 818,60						8 182 818,60
Klient I				681 317,94					681 317,94
Klient J				585 957,72					585 957,72
Klient K				521 274,04					521 274,04
Klient L					1 597 533,78				1 597 533,78
Klient M					2 044 024,28				2 044 024,28
Klient N					393 790,38				393 790,38
Klient O					2 711 271,97				2 711 271,97
Klient P					2 768 500,00				2 768 500,00
Klient R					1 709 348,91				1 709 348,91
Klient S						13 701 842,81			13 701 842,81
Klient T							32 278,97		32 278,97
Pozostali klienci	13 456 921,77	10 020 243,35	32 693 780,37	2 711 448,69	5 476 197,97	1 050 494,38	0,00	-9 208 132,37	56 200 954,16
Razem przychody ze sprzedaży	68 274 664,28	70 284 411,43	55 320 769,17	4 499 998,39	16 700 667,29	14 752 337,19	32 278,97	-9 208 132,37	220 656 994,35

Wiodący klienci, na których przypada co najmniej 10% przychodów za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 r. – c.d.

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	SEGMENT G - POZOSTAŁE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN	RAZEM okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 (badany) PLN
	udział % w sprzedaży								
Klient A	47%								15%
Klient B	33%								10%
Klient C		28%							9%
Klient D		11%							3%
Klient E		23%							7%
Klient F		24%							8%
Klient G			26%						7%
Klient H			15%						4%
Klient I				15%					0%
Klient J				13%					0%
Klient K				12%					0%
Klient L					10%				1%
Klient M					12%				1%
Klient N					2%				0%
Klient O					16%				1%
Klient P					17%				1%
Klient R					10%				1%
Klient S						93%			6%
Klient T							100%		0%
Pozostali klienci	20%	14%	59%	60%	33%	7%	0%	100%	26%
Razem udział % w przychody ze sprzedaży	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Wiodący klienci, na których przypada co najmniej 10% przychodów za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 r.

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT G - POZOSTAŁE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	RAZEM okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN
	wartość sprzedaży	wartość sprzedaży	wartość sprzedaży	wartość sprzedaży	wartość sprzedaży	wartość sprzedaży	wartość sprzedaży	wartość sprzedaży	
Klient A	48 769 156,05							48 769 156,05	
Klient B	0,00							0,00	
Klient C		25 231 610,05						25 231 610,05	
Klient D		6 809 535,00						6 809 535,00	
Klient E		3 167 237,13						3 167 237,13	
Klient F		16 907 653,21						16 907 653,21	
Klient G			16 399 073,60					16 399 073,60	
Klient H			3 892 985,20					3 892 985,20	
Klient I				602 894,66				602 894,66	
Klient J				740 326,13				740 326,13	
Klient K				327 094,35				327 094,35	
Klient L					2 696 504,92			2 696 504,92	
Klient M					5 150 937,66			5 150 937,66	
Klient N					2 810 083,83			2 810 083,83	
Klient O					0,00			0,00	
Klient P					0,00			0,00	
Klient R					0,00			0,00	
Klient S						19 859 630,23		19 859 630,23	
Klient T							0,00	0,00	
Pozostali klienci	37 222 957,97	10 543 151,88	25 549 343,10	2 564 890,16	8 490 580,49	816 989,58	0,00	-12 060 059,32	
Razem przychody ze sprzedaży	85 992 114,02	62 659 187,27	45 841 401,90	4 235 205,30	19 148 106,90	20 676 619,81	0,00	-12 060 059,32	
								226 492 575,88	

Wiodący klienci, na których przypada co najmniej 10% przychodów za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 r. – c.d.

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	SEGMENT G - POZOSTAŁE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN	RAZEM okres obrotowy za 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badany) PLN
	udział % w sprzedaży	udział % w sprzedaży	udział % w sprzedaży	udział % w sprzedaży	udział % w sprzedaży	udział % w sprzedaży	udział % w sprzedaży	udział % w sprzedaży	
Klient A	57%							22%	
Klient B	0%							0%	
Klient C		40%						11%	
Klient D		11%						3%	
Klient E		5%						1%	
Klient F		27%						7%	
Klient G			36%					7%	
Klient H			8%					2%	
Klient I				14%				0%	
Klient J				17%				0%	
Klient K				8%				0%	
Klient L					14%			1%	
Klient M					27%			2%	
Klient N					15%			1%	
Klient O					0%			0%	
Klient P					0%			0%	
Klient R					0%			0%	
Klient S					0%	96%		9%	
Klient T							0%	0%	
Pozostali klienci	43%	17%	56%	61%	44%	4%	0%	34%	
Razem udział % w przychody ze sprzedaży	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	

2.3 Skonsolidowane aktywa w podziale na segmenty operacyjne

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA	SEGMENT G - POZOSTAŁE	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE	RAZEM
	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016	stan na dzień 31 grudnia 2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Skonsolidowane aktywa segmentu	131 938 223,91	36 625 280,39	31 654 388,22	15 195 048,31	15 742 350,69	3 639 062,64	16 823 868,38	-56 982 981,36	194 635 241,18

	SEGMENT A - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MECHANICZNA	SEGMENT B - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA ENERGETYCZNA	SEGMENT C - UTRZYMANIE RUCHU RYNKI ZGRANICZNE	SEGMENT D - GOSPODARKA ODPADAMI	SEGMENT E - BUDOWA APARATÓW PRZEMYSŁOWYCH	SEGMENT F - UTRZYMANIE RUCHU BRANŻA MORSKA	SEGMENT G - POZOSTAŁE	WYŁĄCZENIA KONSOLIDACYJNE	RAZEM
	stan na dzień 31 grudnia 2015	stan na dzień 31 grudnia 2015	stan na dzień 31 grudnia 2015	stan na dzień 31 grudnia 2015	stan na dzień 31 grudnia 2015	stan na dzień 31 grudnia 2015	stan na dzień 31 grudnia 2015	stan na dzień 31 grudnia 2015	stan na dzień 31 grudnia 2015
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Skonsolidowane aktywa segmentu	101 750 180,44	48 788 540,72	27 809 448,55	14 699 669,05	16 754 807,43	3 291 914,42	0,00	-42 674 656,20	170 419 904,41

3 NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z ZYSKU LUB STRATY

3.1 Przychody ze sprzedaży

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Sprzedaż krajowa:		
Produkty	215 144 166,22	219 730 539,67
Usługi	0,00	0,00
Utrzymanie ruchu - branża mechaniczna	66 597 010,99	76 367 478,34
Utrzymanie ruchu - branża energetyczna	62 703 519,35	55 648 574,80
Utrzymanie ruchu - rynek zagraniczny	53 056 165,77	45 244 551,40
Gospodarka odpadami	4 499 998,39	4 235 205,30
Budowa aparatów przemysłowych	12 925 550,79	17 074 117,94
Utrzymanie ruchu - branża morska	14 752 337,19	20 676 619,81
Pozostałe	32 278,97	0,00
Towary	0,00	0,00
Materiały	587 679,54	506 431,81
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-10 374,77	-22 439,73
Sprzedaż zagraniczna:	5 512 828,13	6 762 036,21
Produkty	0,00	0,00
Usługi	5 499 913,12	6 762 036,21
Utrzymanie ruchu - branża mechaniczna	636 627,73	4 597 438,46
Utrzymanie ruchu - rynek zagraniczny	2 077 702,20	423 815,30
Budowa aparatów przemysłowych	2 785 583,19	1 740 782,45
Towary	0,00	0,00
Materiały	0,00	0,00
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	12 915,01	0,00
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	220 656 994,35	226 492 575,88

3.2 Koszty działalności operacyjnej

3.2.1 Koszt własny sprzedaży

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	199 863 031,41	201 272 348,80
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	486 783,61	339 248,82
Koszt sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	200 349 815,02	201 611 597,62

3.2.2 Koszty według rodzaju

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zużycie materiałów i energii	56 205 739,11	52 997 702,51
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0,00	0,00
Usługi obce	71 837 808,14	73 365 943,27
Świadczenia pracownicze	82 926 084,22	86 071 040,41
Amortyzacja	4 058 741,14	4 433 423,55
Podatki i opłaty	2 194 573,19	2 279 918,66
Pozostałe	2 645 973,45	2 153 568,05
Koszty rodzajowe	219 868 919,25	221 301 596,45
Odpisy aktualizujące należności	-1 702 466,23	3 261 243,10
Odpisy aktualizujące zapasy	-17 036,93	-304 794,71
Zmiana stanu zapasów	-2 664 192,89	-4 570 516,29
Świadczenia na własne potrzeby	-99 288,91	-114 445,30
Koszty operacyjne	215 385 934,29	219 573 083,25
Koszty sprzedaży	-495 784,90	-4 481 556,49
Koszty ogólnego zarządu	-15 354 088,17	-13 815 281,00
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	199 536 061,22	201 276 245,76
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	977 730,19	339 248,82
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	163 976,39	3 896,96
Koszt sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	200 349 815,02	201 611 597,62

3.2.3 Koszty świadczeń pracowniczych

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Wynagrodzenia	65 477 564,59	68 794 145,34
Przyszłe świadczenia	0,00	0,00
Ubezpieczenia społeczne	14 185 684,98	14 167 803,24
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	3 262 834,65	3 109 091,83
Koszty świadczeń pracowniczych	82 926 084,22	86 071 040,41

3.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

3.3.1 Pozostałe przychody operacyjne

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	30 690,18	77 396,54
Odwrocenie rezerw	0,00	50 000,00
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności	120 000,00	5 826,41
Refakturowanie	9 173,91	6 681,32
Kary i odszkodowania	81 891,84	157 253,34
otrzymane odszkodowania od firm ubezpieczeniowych	33 190,89	24 926,39
zwrot zasądzonych kosztów sądowych, opłat komorniczych, opłat sądowych	30 908,15	18 998,35
pozostałe odszkodowania	3 550,80	0,00
kary umowne	14 050,00	113 328,60
pozostałe kary	192,00	0,00
Nadwyżki inwentaryzacyjne	88,43	1 539 763,26
Wynagrodzenie płatnika	7 535,00	9 557,00
Darowizny	0,00	13 336,00
Dotacje	0,00	232 401,00
Sprzedaż złomu	118 968,10	82 328,20
Nieodpłatne nabycie wartości niematerialnych - przychody zgodne z amortyzacją	47 660,04	3 971,67
Dofinansowanie kosztów zatrudnienia	7 365,49	10 136,19
Zwrot VAT z zagranicy	0,00	57 525,00
Prywatne rozmowy telefoniczne	9 551,01	9 429,76
Wynajem samochodu osobowego, miejsc parkingowych	6 358,72	3 764,87
Pobór i przekazywanie składek	1 940,00	2 029,63
Odsprzedaż mediów, wynajem i dzierżawa powierzchni	11 873,60	15 882,60
Pozostałe	26 194,81	21 417,92
Pozostałe przychody operacyjne	479 291,13	2 298 700,71

3.3.2 Pozostałe koszty operacyjne

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Utworzenie rezerw	26 464,00	0,00
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności	0,00	120 000,00
Koszty z tytułu szkód, awarii, odszkodowań	44 179,87	262 831,76
naprawa środków trwałych z polis ubezpieczeniowych	11 275,27	12 008,57
odszkodowania	30 504,60	0,00
kary umowne	2 300,00	250 823,19
pozostałe kary	100,00	0,00
Koszty sądowe	114 458,00	85 961,99
Koszty komornicze	27 300,38	41 807,34
Opłaty notarialne	2 259,60	0,00
Renta wyrównawcza	3 885,30	4 065,48
Niedobory inwentaryzacyjne	3 908,76	1 367 706,47
Nieumorzona część zlikwidowanych środków trwałych	27 397,19	257 091,37
Wynagrodzenie Członków Organizacji Związkowych	13 170,35	10 852,23
Ubezpieczenie wypadkowe wynagrodzeń	102 327,60	94 187,60
Koszty amortyzacji nieodpłatnie otrzymanych wartości niematerialnych	47 660,04	3 971,67
Darowizny	51 163,80	104 245,00
Opłaty za służebność	35 508,00	0,00
Opłaty do Urzędu Pracy	26 631,00	0,00
Koszty ubezpieczeń	96 517,20	59 403,66
Spisane należności	0,00	46 932,80
Wynagrodzenie za wycenę udziałów	0,00	4 046,99
Koszty dochodzenia należności	0,00	6 005,00
Pozostałe	4 210,42	3 964,00
Pozostałe koszty operacyjne, razem	627 041,51	2 473 073,36

3.4 Przychody i koszty finansowe netto

3.4.1 Przychody finansowe

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Odsetki	957 220,68	189 462,41
Z tytułu udzielonych pożyczek	92,83	36 835,48
<i>od jednostek powiązanych</i>	92,83	24 385,89
<i>od pozostałych jednostek</i>	0,00	12 449,59
Pozostałe odsetki	957 127,85	152 626,93
<i>od jednostek powiązanych</i>	0,00	0,00
<i>od pozostałych jednostek</i>	957 127,85	152 626,93
odsetki od środków na lokatach bankowych	13 495,27	33 459,26
odsetki od środków na rachunkach bankowych	260,61	138,56
odsetki od wadium	165,52	10 031,50
odsetki za nieterminowe regulowanie należności	62 836,33	108 933,61
odsetki od dłużnych papierów wartościowych	118 356,17	0,00
odsetki od zawartych porozumień	762 013,95	0,00
pozostałe odsetki	0,00	64,00
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi*	2 421,00	120 434,72
Zysk ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	3 370 094,96	0,00
<i>od jednostek powiązanych</i>	1 739 166,42	0,00
<i>od pozostałych jednostek</i>	1 630 928,54	0,00
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności	155 168,27	0,00
Wynik na transakcji sprzedaży wierzytelności	26 607,95	0,00
Pozostałe	1,05	2,19
Przychody finansowe	4 511 513,91	309 899,32

3.4.2 Koszty finansowe

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Odsetki	2 856 549,39	1 526 309,88
Z tytułu kredytów	836 914,83	803 449,03
<i>od jednostek powiązanych</i>	0,00	0,00
<i>od pozostałych jednostek</i>	836 914,83	803 449,03
Z tytułu pożyczek	25 387,20	5 879,53
<i>od jednostek powiązanych</i>	3 890,45	5 879,53
<i>od pozostałych jednostek</i>	21 496,75	0,00
Pozostałe odsetki	1 994 247,36	716 981,32
<i>od jednostek powiązanych</i>	0,00	24 109,32
<i>od pozostałych jednostek</i>	1 994 247,36	692 872,00
leasing finansowy	52 714,97	70 232,31
odsetki od obligacji zapłacone	1 633 376,59	528 000,00
odsetki od zobowiązań handlowych zapłacone	139 961,49	16 762,03
odsetki od zobowiązań handlowych niezapłacone	47 194,88	1 591,09
opłaty prolongacyjne od zobowiązań podatkowych	30 388,00	63 674,00
odsetki od zobowiązań podatkowych zapłacone	90 611,30	12 612,57
pozostałe odsetki	0,13	0,00
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi	66 864,25	81 023,83
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności finansowych	0,00	416 492,99
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu not odsetkowych	0,00	56 979,29
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość aktywów długoterminowych - nieruchomości inwestycyjne	320 064,75	0,00
Aktualizacja wartości aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	147 357,00	0,00
Wycena wyemitowanych papierów dłużnych według skorygowanej ceny nabycia	222 214,99	91 783,73
Prowizja od kredytu bankowego, opłaty manipulacyjne, koszty uruchomienia kredytu	202 929,09	199 488,80
Prowizja od pożyczki	3 500,00	0,00
Ubezpieczenie wypadkowe wynagrodzeń	0,00	0,00
Koszty nabycia udziałów w jednostkach powiązanych	49 996,00	50 748,00
Koszty nabycia udziałów w pozostałych jednostkach	0,00	0,00
Koszty emisji dłużnych papierów wartościowych	210 839,50	343 743,12
Wynagrodzenie za poręczenia finansowe	0,00	48 138,77
Koszty usług maklerskich	16 717,50	0,00
Koszty faktoringu	454 122,53	209 598,29
Koszty egzekucyjne z tytułu niezapłaconych zobowiązań budżetowych	62 281,68	0,00
Koszty pośrednictwa finansowego	4 333,65	0,00
Koszty akredytywy	0,00	13 192,40
Pozostałe	2 723,83	8 292,57
Koszty finansowe	4 620 494,16	3 045 791,67

3.5 Podatek dochodowy

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Obciążenia podatkowe ujęte w sprawozdaniu z zysku lub straty		
Podatek dochodowy bieżący	1 894 585,96	1 048 854,84
Podatek odroczony	-98 961,00	1 732 810,00
Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	1 993 546,96	-683 955,16
Zyski i straty aktuarialne	-1 002,00	4 037,00
	-1 002,00	4 037,00
Podatek dochodowy	1 893 583,96	1 052 891,84

3.5.1 Podatek dochodowy bieżący

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
ZYSK / STRATA brutto	4 200 575,63	1 960 776,15
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	24 397 328,38	31 765 411,20
Koszty podatkowe nie zaliczone do kosztów rachunkowych	13 505 394,81	15 730 788,15
Przychody księgowe nie zaliczane do podatkowych	24 801 587,38	12 736 355,57
Przychody podatkowe nie zaliczone do księgowych	7 715 170,71	3 960 927,15
Odliczenie od dochodu (strata podatkowa, darowizny)	0,00	99 918,57
Podstawa opodatkowania	-1 993 907,00	9 120 052,00
Podatek dochodowy bieżący (19%)	0,00	1 732 810,00
Odliczenia od podatku (podatek od dywidendy, pozostałe)	87 041,30	38 888,00
Podatek dochodowy bieżący do zapłaty	-87 041,30	1 693 922,00
Zamiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-47 437,23	-1 274 590,17
Zamiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 029 064,49	590 635,01
Podatek dochodowy odroczony	1 981 627,26	-683 955,16
Podatek dochodowy stanowiący zobowiązanie wykazany w sprawozdaniu z zysku lub straty	1 894 585,96	1 048 854,84

3.5.2 Różnice pomiędzy kwotą podatku wykazanego w sprawozdaniu z zysku lub straty a kwotą obliczoną według stawki od zysku przed opodatkowaniem

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem wynikający ze sprawozdania z zysku lub straty	4 200 575,63	1 960 776,15
Obowiązująca stawka podatku	19%	19%
Podatek dochodowy wyliczony według obowiązującej stawki podatku	798 109,00	372 547,00
Efekt podatkowy następujących pozycji:		
- koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	2 069 467,38	3 046 578,38
- przychody niestanowiące przychodów podatkowych	-3 246 419,17	-1 667 331,40
- inne korekty	2 273 428,75	-702 939,14
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysku lub straty	1 894 585,96	1 048 854,84
Efektywna stawka podatku	45%	53%

3.5.3 Podatek odroczony

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Początek okresu	Podatek odroczony ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty		Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach		Koniec okresu
	01.01.2016	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego						
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	990 277,00	37 250,00	676 967,00	0,00	0,00	350 560,00
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	328 594,00	369 286,96	557 245,00	0,00	0,00	140 635,96
Niezrealizowane różnice kursowe	518,00	665,00	857,00	0,00	0,00	326,00
Strata podatkowa	416 529,00	1 292 663,00	1 260 089,00	0,00	0,00	449 103,00
Wycena kontraktów długoterminowych	2 445 475,10	10 792 064,43	9 551 793,10	0,00	0,00	3 685 746,43
Rezerwy na świadczenia pracownicze	586 823,00	356 666,00	464 464,00	4 054,00	14 683,00	468 396,00
Wycena instrumentów finansowych	0,00	27 997,83	0,00	0,00	0,00	27 997,83
Straty aktuarialne	2 753,00	130,00	2 753,00	6 799,00	0,00	6 929,00
Koszty po dacie bilansowej	278 328,00	450 304,00	346 104,00	0,00	0,00	382 528,00
Pozostałe	692 997,99	360 389,75	787 688,70	0,00	0,00	265 699,04
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-11 811,06	11 811,06	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 730 484,03	13 699 228,03	13 647 960,80	10 853,00	14 683,00	5 777 921,26

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego – c.d.

	Początek okresu	Podatek odroczony ujęty		Podatek odroczony ujęty		Koniec okresu
	01.01.2015	w sprawozdaniu z zysku lub straty		w pozostałych całkowitych dochodach		31.12.2015
	(badany)	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	(badany)
	PLN	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego						
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	834 335,34	698 575,50	504 074,61	0,00	0,00	1 028 836,23
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	655 020,34	1 711 873,10	1 610 430,84	0,00	0,00	756 462,60
Niezrealizowane różnice kursowe	130,00	402,00	14,00	0,00	0,00	518,00
Strata podatkowa	469 884,00	53 887,00	107 242,00	0,00	0,00	416 529,00
Wycena kontraktów długoterminowych	1 368 775,80	6 959 451,10	5 887 269,80	0,00	0,00	2 440 957,10
Rezerwy na świadczenia pracownicze	389 355,00	133 463,00	94 416,00	0,00	0,00	428 402,00
Straty aktuarialne	11 815,00	0,00	0,00	17 436,00	11 815,00	17 436,00
Koszty po dacie bilansowej	781 235,00	876 604,00	1 089 224,00	0,00	0,00	568 615,00
Pozostałe	70 471,10	42 127,50	39 870,50	0,00	0,00	72 728,10
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-30 842,02	30 842,02	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 550 179,56	10 507 225,22	9 332 541,75	17 436,00	11 815,00	5 730 484,03

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Początek okresu		Podatek odroczony ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty		Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach		Koniec okresu
	01.01.2016		zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	31.12.2016
	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego							
Wycena kontraktów długoterminowych	2 177 665,41	11 635 216,87	9 330 208,41		0,00	0,00	4 482 673,87
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową, a podatkową środków trwałych	1 991 425,47	49 244,00	441 797,29		0,00	0,00	1 598 872,18
Niezrealizowane różnice kursowe	21 335,00	30 554,00	35 843,00		0,00	0,00	16 046,00
Leasing finansowy traktowany jako operacyjny w przepisach podatkowych	125 786,00	38 031,00	51 932,00		0,00	0,00	111 885,00
Zyski aktuarialne	21 473,00	0,00	21 032,00	30 623,00		441,00	30 623,00
Naliczone odsetki	33 356,00	295 098,65	98 567,00		0,00	0,00	229 887,65
Pozostałe	111 232,00	56 689,00	167 921,00		0,00	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-41 349,67	41 349,67	0,00	0,00		0,00	0,00
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 440 923,21	12 146 183,19	10 147 300,70	30 623,00	441,00	6 469 987,70	

	Początek okresu		Podatek odroczony ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty		Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach		Koniec okresu
	01.01.2015		zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	31.12.2015
	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego							
Wycena kontraktów długoterminowych	1 722 683,38	5 953 583,23	5 320 876,84		0,00	0,00	2 355 389,77
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową, a podatkową środków trwałych	1 734 290,03	306 098,14	268 036,73		0,00	0,00	1 772 351,44
Niezrealizowane różnice kursowe	12 663,00	39 172,00	30 935,00		0,00	0,00	20 900,00
Leasing finansowy traktowany jako operacyjny w przepisach podatkowych	155 543,00	75 013,00	104 770,00		0,00	0,00	125 786,00
Zyski aktuarialne	2 912,00	0,00	0,00	21 473,00		2 912,00	21 473,00
Naliczone odsetki	77 289,00	9 743,00	53 676,00		0,00	0,00	33 356,00
Pozostałe	0,00	111 667,00	0,00		0,00	0,00	111 667,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-29 197,07	29 197,07	0,00	0,00		0,00	0,00
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 676 183,34	6 524 473,44	5 778 294,57	21 473,00	2 912,00	4 440 923,21	

4 NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

4.1 Rzeczowe aktywa trwałe

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Grunty	0,00	0,00
Budynki i budowle	21 172 339,14	21 764 873,89
Urządzenia techniczne i maszyny	14 494 712,98	16 168 560,46
Środki transportu i pozostałe	1 596 775,95	3 265 977,85
Środki trwałe w budowie	2 951 100,93	1 501 158,28
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	40 214 929,00	42 700 570,48

4.1.1 Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych wg grup rodzajowych

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
	01.01.2016 - 31.12.2016 (badany)					
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Wartość księgowa brutto:						
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	0,00	28 302 724,00	44 487 700,34	12 972 941,30	1 501 158,28	87 264 523,92
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	-484 001,26	-793 046,74	354 165,27	-216,00	-923 098,73
Zwiększenia – nakłady	0,00	139 689,10	350 470,97	563 480,70	1 479 057,83	2 532 698,60
Zwiększenia - pozostałe	0,00	0,00	42 143,16	0,00	0,00	42 143,16
Reklasyfikacja	0,00	0,00	122 686,28	0,00	-4 331,18	118 355,10
Zmniejszenia - sprzedaż	0,00	0,00	1 726 565,56	1 711 723,91	25 000,00	3 463 289,47
Zmniejszenia - likwidacja	0,00	0,00	323 263,81	12 258,65	0,00	335 522,46
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	484 001,26	793 046,74	-354 165,27	216,00	923 098,73
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	0,00	28 926 414,36	43 746 218,12	11 458 274,17	2 951 100,93	87 082 007,58
Umorzenie, odpisy aktualizujące i rozliczone dotacje państwowe						
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	0,00	6 537 850,11	28 319 139,88	9 706 963,45	0,00	44 563 953,44
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	-109 783,29	-486 484,30	147 218,98	0,00	-449 048,61
Amortyzacja	0,00	1 106 441,82	1 735 525,54	1 147 280,81	0,00	3 989 248,17
Pozostałe zwiększenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Reklasyfikacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia - sprzedaż	0,00	0,00	1 122 008,18	817 724,38	0,00	1 939 732,56
Zmniejszenia - likwidacja	0,00	0,00	167 636,40	27 802,68	0,00	195 439,08
Dotacje państwowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	109 783,29	486 484,30	-147 218,98	0,00	449 048,61
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	0,00	7 754 075,22	29 251 505,14	9 861 498,22	0,00	46 867 078,58

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
01.01.2015 - 31.12.2015						
(badany)						
Wartość księgowa brutto:						
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2015	0,00	27 042 868,18	47 593 844,83	13 069 386,92	1 109 136,21	88 815 236,14
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	-44 066,27	2 609 619,04	1 527 574,64	-56 565,20	4 036 562,21
Zwiększenia – nakłady	0,00	1 542 126,89	821 337,14	301 710,02	845 633,09	3 510 807,14
Zwiększenia - pozostałe	0,00	23 000,00	278 928,73	1 045 942,08	0,00	1 347 870,81
Reklasyfikacja	0,00	0,00	442 996,02	0,00	-510 176,22	-67 180,20
Zmniejszenia - sprzedaż	0,00	0,00	201 267,00	8 666,66	0,00	209 933,66
Zmniejszenia - likwidacja	0,00	349 337,33	1 564 911,80	170 488,59	0,00	2 084 737,72
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	44 066,27	-2 609 619,04	-1 527 574,64	56 565,20	-4 036 562,21
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2015	0,00	28 302 724,01	44 761 308,88	12 710 309,13	1 501 158,28	87 275 500,30
Umorzenie, odpisy aktualizujące i rozliczone dotacje państwowe						
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2015	0,00	5 805 590,96	30 620 942,51	10 199 434,59	0,00	46 625 968,06
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	213 200,03	2 786 462,38	1 841 578,10	0,00	4 841 240,51
Amortyzacja	0,00	1 056 596,69	2 104 741,13	1 244 997,20	0,00	4 406 335,02
Pozostałe zwiększenia	0,00	0,00	6 940,80	3 853,66	0,00	10 794,46
Odpisy aktualizujące	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Reklasyfikacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia - sprzedaż	0,00	0,00	5 375,50	8 666,66	0,00	14 042,16
Zmniejszenia - likwidacja	0,00	111 137,50	1 348 038,14	153 709,41	0,00	1 612 885,05
Dotacje państwowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	-213 200,03	-2 786 462,38	-1 841 578,10	0,00	-4 841 240,51
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2015	0,00	6 537 850,12	28 592 748,42	9 444 331,28	0,00	44 574 929,82
01.01.2016 - 31.12.2016						
(badany)						
Wartość księgowa netto:						
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	0,00	21 764 873,89	16 168 560,46	3 265 977,85	1 501 158,28	42 700 570,48
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	0,00	21 172 339,14	14 494 712,98	1 596 775,95	2 951 100,93	40 214 929,00
01.01.2015 - 31.12.2015						
(badany)						
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2015	0,00	21 237 277,22	16 972 902,32	2 869 952,33	1 109 136,21	42 189 268,08
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2015	0,00	21 764 873,89	16 168 560,46	3 265 977,85	1 501 158,28	42 700 570,48

4.1.2 Zmiana stanu odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych ujmowane jest w pozostałej działalności operacyjnej.

Na dzień 31.12.2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY nie tworzyła odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości środków trwałych. Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY nie dokonała również odwrócenia odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe w powyższych okresach sprawozdawczych.

4.2 Nieruchomości inwestycyjne

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Stan na początek okresu	2 680 282,75	2 680 282,75
Przeklasyfikowanie	0,00	0,00
Zakup	0,00	0,00
Sprzedaż	0,00	0,00
Wyceny do wartości godziwej	-320 064,75	0,00
Zwiększenia	0,00	0,00
Zmniejszenia	320 064,75	0,00
Pozostałe	0,00	0,00
Nieruchomości inwestycyjne, razem	2 360 218,00	2 680 282,75

4.2.1 Przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	0,00	
Bezpośrednie koszty operacyjne	46 612,00	45 042,00
generujące w danym okresie przychody z czynszów	0,00	0,00
nie generujące w danym okresie przychodów z czynszów	46 612,00	45 042,00

Jednostka Dominująca Chemoservis-Dwory S.A. z tytułu posiadanych nieruchomości inwestycyjnych nie osiąga przychodów, Jednostka Dominująca ponosi koszty związane z nieruchomością w postaci opłat za wieczyste użytkowanie (opłata roczna za 2016 rok wynosi 40 tys. PLN) oraz podatku od nieruchomości (opłata roczna za 2016 rok wynosi 6 tys. PLN).

4.2.2 Ustalanie wartości godziwej

	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej	
	PLN	PLN	poziom 2	poziom 3
			PLN	PLN
	01.01.2016 - 31.12.2016 (badany)			
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	2 680 282,75	2 680 282,75	2 680 282,75	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	2 360 218,00	2 360 218,00	2 360 218,00	0,00

	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej	
			poziom 2	poziom 3
	01.01.2015 - 31.12.2015			
	(badany)			
	PLN	PLN	PLN	PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2015	2 680 282,75	2 680 282,75	2 680 282,75	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2015	2 680 282,75	2 680 282,75	2 680 282,75	0,00

Jednostka Dominująca Chemoservis-Dwory S.A. wycenia nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na podstawie wyceny dokonanej przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. Operat szacunkowy sporządzony został w dniu 17 lutego 2017 roku.

W okresie sprawozdawczym i okresie porównawczym nie wystąpiły przesunięcia pomiędzy Poziomami 2 i 3 hierarchii wartości godziwej.

4.3 Wartości niematerialne

	stan na dzień	
	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie	0,00	0,00
Pozostałe wartości niematerialne	13 545 351,88	15 107 298,88
Oprogramowanie	196 881,13	230 935,67
Wartość firmy	13 161 802,46	14 631 654,54
Pozostałe	186 668,29	244 708,67
Wartości niematerialne, razem	13 545 351,88	15 107 298,88

4.3.1 Zmiana stanu pozostałych wartości niematerialnych, innych niż wytworzone we własnym zakresie

	Oprogramowanie	Patenty, znaki towarowe i licencje	Wartość firmy	Prawa majątkowe	Pozostałe	Razem
	01.01.2016 - 31.12.2016					
	(badany)					
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Wartość księgowa brutto:						-
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	1 107 613,84	0,00	14 631 654,54	0,00	258 870,12	15 998 138,50
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	224 392,74	0,00	-243 380,66	0,00	0,00	-18 987,92
Zwiększenia – nakłady	5 586,64	0,00	0,00	0,00	0,00	5 586,64
Zwiększenia - pozostałe	0,00	0,00	4 631,00	0,00	0,00	4 631,00
Reklasyfikacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia - sprzedaż	46 400,00	0,00	1 717 863,74	0,00	20 570,12	1 784 833,86
Zmniejszenia - likwidacja	47 415,00	0,00	0,00	0,00	0,00	47 415,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-224 392,74	0,00	243 380,66	0,00	0,00	18 987,92
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	794 992,74	0,00	13 161 802,46	0,00	238 300,00	14 195 095,20

Umorzenie, odpisy aktualizujące i rozliczone dotacje państwowe

Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	876 678,17	0,00	0,00	0,00	14 161,45	890 839,62
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	230 494,80	0,00	0,00	0,00	0,00	230 494,80
Amortyzacja	29 607,26	0,00	0,00	0,00	54 260,68	83 867,94
Pozostałe zwiększenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Reklasyfikacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia - sprzedaż	35 175,02	0,00	0,00	0,00	16 790,42	51 965,44
Zmniejszenia - likwidacja	42 504,00	0,00	0,00	0,00	0,00	42 504,00
Dotacje państwowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-230 494,80	0,00	0,00	0,00	0,00	-230 494,80
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	598 111,61	0,00	0,00	0,00	51 631,71	649 743,32

	Oprogramowanie	Patenty, znaki towarowe i licencje	Wartość firmy	Prawa majątkowe	Pozostałe	Razem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
01.01.2015 - 31.12.2015 (badany)						
Wartość księgowa brutto:						-
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2015	1 011 671,32	0,00	14 469 400,76	0,00	19 534,12	15 500 606,20
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	186 314,54	0,00	-162 253,78	0,00	0,00	24 060,76
Zwiększenia – nakłady	35 879,46	0,00	0,00	0,00	0,00	35 879,46
Zwiększenia - pozostałe	19 554,80	0,00	0,00	0,00	240 406,00	259 960,80
Reklasyfikacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia - sprzedaż	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia - likwidacja	4 050,00	0,00	0,00	0,00	1 070,00	5 120,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-186 314,54	0,00	162 253,78	0,00	0,00	-24 060,76
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2015	876 741,04	0,00	14 631 654,54	0,00	258 870,12	15 767 265,70

Umorzenie, odpisy aktualizujące i rozliczone dotacje państwowe

Stan na początek okresu sprawozdawczego 2015	824 300,50	0,00	0,00	0,00	4 967,37	829 267,87
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	208 767,89	0,00	0,00	0,00	0,00	208 767,89
Amortyzacja	34 322,76	0,00	0,00	0,00	9 868,91	44 191,67
Pozostałe zwiększenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Reklasyfikacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia - sprzedaż	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia - likwidacja	4 050,00	0,00	0,00	0,00	674,83	4 724,83
Dotacje państwowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-208 767,89	0,00	0,00	0,00	0,00	-208 767,89
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2015	645 805,37	0,00	0,00	0,00	14 161,45	659 966,82

	Oprogramo- wanie	Patenty, znaki towarowe i licencje	Wartość firmy	Prawa majątkowe	Pozostałe	Razem
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Wartość księgowa netto:						-
	01.01.2016 - 31.12.2016 (badany)					
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2016	230 935,67	0,00	14 631 654,54	0,00	244 708,67	15 107 298,88
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2016	196 881,13	0,00	13 161 802,46	0,00	186 668,29	13 545 351,88
	01.01.2015 - 31.12.2015 (badany)					
Stan na początek okresu sprawozdawczego 2015	187 370,82	0,00	14 469 400,76	0,00	14 566,75	14 671 338,33
Stan na koniec okresu sprawozdawczego 2015	230 935,67	0,00	14 631 654,54	0,00	244 708,67	15 107 298,88

4.3.2 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartości niematerialne

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY w prezentowanym okresie, jak również w okresie porównawczym, nie tworzyła odpisów aktualizujących wartości niematerialne oraz nie dokonywała odwrócenia odpisów aktualizujących.

4.4 Prawa wieczystego użytkowania gruntów

	stan na dzień	
	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Stan na początek okresu	2 792 848,86	2 434 981,59
Zakup	0,00	386 890,00
Odpisy aktualizujące	0,00	0,00
Amortyzacja	52 171,58	29 022,73
Sprzedaż	0,00	0,00
Likwidacja	0,00	0,00
Prawo wieczystego użytkowania gruntów, razem	2 740 677,28	2 792 848,86

Na gruntach będących w użytkowaniu wieczystym znajdują się obiekty związane z podstawową działalnością gospodarczą Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY. W szczególności umiejscowione są na nich budynki i budowle, a także inne obiekty dotyczące działalności Spółek Grupy, w tym hale produkcyjne, warsztaty, budynki administracyjno-socjalne.

4.5 Akcje i udziały w jednostkach powiązanych

Nazwa podmiotu	Siedziba	Wartość bilansowa akcji / udziałów wg stanu na dzień		Udział Spółki w kapitale zakładowym (ogólnej liczbie głosów) na dzień		Podstawowa działalność
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	
		(badany) PLN	(badany) PLN	%	%	
Jednostki zależne nieobjęte konsolidacją						
Zakład Usług Energetycznych Serwis Sp. z o.o.	Dąbrowa Górnicza	62 940,00	62 940,00	69,00%	69,00%	usługi serwisowe i remontowe
Jednostki stowarzyszone						
CHEMONT Sp. z o.o.	Oświęcim	5 000 000,00	4 877 896,64	40,00%	40,00%	budowa aparatów przemysłowych i chemicznych
Pozostałe jednostki powiązane						
Petro Kor Sp. z o.o.	Płock	0,00	0,00	16,22%	16,22%	usługi antykorozyjne i izolacyjne
Klaster Zachem Sp. z o.o.	Bydgoszcz	1 200,00	1 200,00	12,82%	12,82%	Stymulowanie rozwoju przedsiębiorstw wchodzących w skład klastra

4.5.1 Zmiana stanu – akcje i udziały w jednostkach powiązanych

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Stan na początek okresu	4 942 036,64	4 942 036,64
Zwiększenia	10 228 367,12	0,00
<i>Nabycie</i>	10 000 000,00	0,00
<i>Korekty aktualizujące wartość</i>	228 367,12	0,00
Zmniejszenia	10 106 263,76	0,00
<i>Sprzedaż</i>	10 106 263,76	0,00
<i>Korekty aktualizujące wartość</i>	0,00	0,00
Stan na koniec okresu	5 064 140,00	4 942 036,64

Dodatkowe informacje dotyczące zastawów i hipotek Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY przedstawiono w dalszej części sprawozdania.

4.5.2 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość akcji i udziałów w jednostkach powiązanych

Odpisy aktualizujące wartość akcji i udziałów w jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2016 roku nie były tworzone, jak również nie były odwracane. W okresie porównawczym, na dzień 31 grudnia 2015 roku odpisy aktualizujące wartość akcji i udziałów w jednostkach zależnych również nie były tworzone ani odwracane.

Odpisy aktualizujące wartość udziałów w jednostkach stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2016 roku, po odwróceniu odpisów aktualizujących, wynoszą 0,00 zł. W okresie porównawczym, na dzień 31 grudnia 2015 roku odpisy aktualizujące wartość udziałów w jednostkach stowarzyszonych wynosiły 862 tys. zł.

Odpisy aktualizujące wartość udziałów w pozostałych jednostkach powiązanych na dzień 31 grudnia 2016 roku wynoszą 416 tys. zł. W okresie sprawozdawczym, jak również w porównywalnym okresie sprawozdawczym, odpisy aktualizujące wartość udziałów w pozostałych jednostkach powiązanych nie uległy zmianie.

4.6 Aktywa z tytułu podatku odroczonego

	Początek okresu 01.01.2016	Podatek odroczonego ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty	Podatek odroczonego ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	Koniec okresu 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	990 277,00	-639 717,00	0,00	350 560,00
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	328 594,00	-187 958,04	0,00	140 635,96
Niezrealizowane różnice kursowe	518,00	-192,00	0,00	326,00
Strata podatkowa	416 529,00	32 574,00	0,00	449 103,00
Wycena kontraktów długoterminowych	2 445 475,10	1 240 271,33	0,00	3 685 746,43
Rezerwy na świadczenia pracownicze	586 823,00	-107 798,00	-10 629,00	468 396,00
Wycena instrumentów finansowych	0,00	27 997,83	0,00	27 997,83
Straty aktuarialne	2 753,00	-2 623,00	6 799,00	6 929,00
Koszty po dacie bilansowej	278 328,00	104 200,00	0,00	382 528,00
Pozostałe	692 997,99	-427 298,95	0,00	265 699,04
<i>- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	-11 811,06	11 811,06	0,00	0,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 730 484,03	51 267,23	-3 830,00	5 777 921,26

	Początek okresu 01.01.2015	Podatek odroczony ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty	Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	Koniec okresu 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	834 335,34	194 500,89	0,00	1 028 836,23
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	655 020,34	101 442,26	0,00	756 462,60
Niezrealizowane różnice kursowe	130,00	388,00	0,00	518,00
Strata podatkowa	469 884,00	-53 355,00	0,00	416 529,00
Wycena kontraktów długoterminowych	1 368 775,80	1 072 181,30	0,00	2 440 957,10
Rezerwy na świadczenia pracownicze	389 355,00	39 047,00	0,00	428 402,00
Wycena instrumentów finansowych	0,00	0,00	0,00	0,00
Straty aktuarialne	11 815,00	0,00	5 621,00	17 436,00
Koszty po dacie bilansowej	781 235,00	-212 620,00	0,00	568 615,00
Pozostałe	70 471,10	2 257,00	0,00	72 728,10
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-30 842,02	30 842,02	0,00	0,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 550 179,56	1 174 683,47	5 621,00	5 730 484,03

4.7 Aktywa dostępne do sprzedaży

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Akcje notowane	0,00	0,00
Akcje / udziały nienotowane	90 050,00	90 050,00
a) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością	90 050,00	90 050,00
Aktywa dostępne do sprzedaży, razem	90 050,00	90 050,00

4.8 Pozostałe aktywa długoterminowe

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Aktywa finansowe	0,00	0,00
Rozliczenia międzyokresowe czynne	12 588,80	12 775,76
Aktywa niefinansowe	12 588,80	12 775,76

4.8.1 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów długoterminowych

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY nie tworzyła odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów długoterminowych.

4.8.2 Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	12 588,80	12 775,76
Koszty rozliczane w czasie	5 851,78	6 789,66
Opłata za czynności dozоровe UDT, TDT	6 101,67	3 444,30
Prenumerata	0,00	560,52
Licencja na oprogramowanie	635,35	1 981,28
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	12 588,80	12 775,76

4.9 Utrata wartości aktywów trwałych

4.9.1 Utrata wartości - wartości niematerialne

Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie nastąpiła utrata wartości w odniesieniu do wartości niematerialnych. Informacje o kwocie utworzenia oraz odwrócenia odpisów aktualizujących wartość wartości niematerialnych zostały przedstawione w nocie 4.3.

4.9.2 Utrata wartości – rzeczowe aktywa trwałe

Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie nastąpiła utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych. Informacje o kwocie utworzenia oraz odwrócenia odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych w odniesieniu do każdej grupy niefinansowych aktywów trwałych zostały przedstawione w nocie 4.1.

4.9.3 Utrata wartości – wartość firmy

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Jednostka Dominująca CHEMOSERVIS-DWORY S.A. przeprowadziła coroczne testy na utratę wartości w odniesieniu do wartości firmy. Analizy zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe obejmujące lata 2017 – 2021, przy uwzględnieniu niezbędnych korekt dotyczących głównie poziomu i efektów wydatków inwestycyjnych. Dla celów badania utraty każda spółka zależna została potraktowana jako oddzielna jednostka generująca przepływy pieniężne.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Jednostka Zależna ZE ZEN Sp. z o.o. uzyskała dodatni wynik finansowy, wobec czego nie zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. przeprowadziła test na utratę wartości i dokonała oceny wartości ekonomicznej spółki zależnej ZE ZEN Sp. z o.o. i stwierdziła, że nie nastąpiła trwała utrata wartości. Test na utratę wartości firmy przeprowadzono, szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie pięcioletniego planu finansowego obejmującego lata 2017-2021. Wyliczeń dokonano przyjmując średnio ważony koszt kapitału (WACC) 6,07%, oparty na danych rynkowych rentowności obligacji 10-letnich 2,7%; beta 1,03, premii za ryzyko rynkowe 6,9%. Biorąc pod uwagę prognozowane wyniki jednostki zależnej, Zarząd spółki Chemoservis-Dwory S.A. stwierdza, że nie nastąpiła trwała utrata wartości firmy ustalonej przy nabyciu spółki zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Jednostka Zależna K-Protos a.s. uzyskała dodatni wynik finansowy, wobec czego nie zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. przeprowadziła test na utratę wartości i dokonała oceny wartości ekonomicznej spółki zależnej K-Protos a.s. i stwierdziła, że nie nastąpiła trwała utrata wartości. Test na utratę wartości firmy przeprowadzono, szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody

zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie pięcioletniego planu finansowego obejmującego lata 2017-2021. Wyliczeń dokonano przyjmując średnio ważony koszt kapitału (WACC) 6,39%, oparty na danych rynkowych rentowności obligacji 10-letnich czeskich 0,58%; beta 1,03, premii za ryzyko rynkowe 6,69%. Biorąc pod uwagę uzyskane wyniki z przeprowadzonego testu na utratę wartości, Zarząd spółki Chemoservis-Dwory S.A. stwierdza, że nie nastąpiła trwała utrata wartości firmy ustalonej przy nabyciu spółki zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Jednostka Zależna MD-proeco Sp. z o.o. uzyskała dodatni wynik finansowy, wobec czego nie zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. przeprowadziła test na utratę wartości i dokonała oceny wartości ekonomicznej spółki zależnej MD-proeco Sp. z o.o. i stwierdziła, że nie nastąpiła trwała utrata wartości. Test na utratę wartości firmy przeprowadzono, szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie pięcioletniego planu finansowego obejmującego lata 2017-2021. Wyliczeń dokonano przyjmując średnio ważony koszt kapitału (WACC) 7,97%, oparty na danych rynkowych rentowności obligacji 10-letnich 2,7%; beta 0,84, premii za ryzyko rynkowe 6,9%. Biorąc pod uwagę uzyskane wyniki z przeprowadzonego testu na utratę wartości, Zarząd spółki Chemoservis-Dwory S.A. stwierdza, że nie nastąpiła trwała utrata wartości firmy ustalonej przy nabyciu spółki zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Jednostka Zależna ZBACH Sp. z o.o. uzyskała ujemny wynik finansowy, wobec czego zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. przeprowadziła test na utratę wartości i dokonała oceny wartości ekonomicznej spółki zależnej ZBACH Sp. z o.o. i stwierdziła, że nie nastąpiła trwała utrata wartości. Test na utratę wartości firmy przeprowadzono, szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie pięcioletniego planu finansowego obejmującego lata 2017-2021. Wyliczeń dokonano przyjmując średnio ważony koszt kapitału (WACC) 6,79%, oparty na danych rynkowych rentowności obligacji 10-letnich 2,7%; beta 1,03 premii za ryzyko rynkowe 6,9%. Biorąc pod uwagę uzyskane wyniki z przeprowadzonego testu na utratę wartości, Zarząd spółki Chemoservis-Dwory S.A. stwierdza, że nie nastąpiła trwała utrata wartości firmy ustalonej przy nabyciu spółki zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Jednostka Zależna BALTISERVIS Sp. z o.o. uzyskała ujemny wynik finansowy, wobec czego zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. przeprowadziła test na utratę wartości i dokonała oceny wartości ekonomicznej spółki zależnej BALTICSERVIS Sp. z o.o. i stwierdziła, że nie nastąpiła trwała utrata wartości. Test na utratę wartości firmy przeprowadzono, szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie pięcioletniego planu finansowego obejmującego lata 2017-2021. Wyliczeń dokonano przyjmując średnio ważony koszt kapitału (WACC) 7,32%, oparty na danych rynkowych rentowności obligacji 10-letnich 2,7%; beta 0,67, premii za ryzyko rynkowe 6,9%. Biorąc pod uwagę uzyskane wyniki z przeprowadzonego testu na utratę wartości, Zarząd spółki Chemoservis-Dwory S.A. stwierdza, że nie nastąpiła trwała utrata wartości firmy ustalonej przy nabyciu spółki zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Jednostka Zależna MONEA XII Sp. z o.o. uzyskała dodatni wynik finansowy, wobec czego nie zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. przeprowadziła test na utratę wartości i dokonała oceny wartości ekonomicznej spółki zależnej MONEA XII Sp. z o.o. i stwierdziła, że nie nastąpiła trwała utrata wartości. Test na utratę wartości firmy przeprowadzono, szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody skorygowanej wartości aktywów netto. Wyliczeń dokonano poprzez ustalenie wartości przedsiębiorstwa w wysokości wartości godziwej aktywów netto, czyli wartości godziwej aktywów spółki pomniejszonych o zobowiązania w wartości godziwej. Biorąc pod uwagę uzyskane wyniki z przeprowadzonego

testu na utratę wartości, Zarząd spółki Chemoservis-Dwory S.A. stwierdza, że nie nastąpiła trwała utrata wartości firmy ustalonej przy nabyciu spółki zależnej.

4.9.4 Utrata wartości –akcje i udziały w jednostkach powiązanych

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY przeprowadziła coroczne badanie utraty wartości posiadanych na dzień 31 grudnia 2016 roku akcji i udziałów w spółkach zależnych nie podlegających konsolidacji i stowarzyszonych. Dla celów badania utraty wartości akcji i udziałów każda spółka zależna oraz stowarzyszona została potraktowana jako oddzielna jednostka generująca przepływy pieniężne.

Informacje odnośnie aktualnego stanu wartości akcji i udziałów w jednostkach powiązanych zostały przedstawione w nocie 4.5.

Utrata wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych nie podlegających konsolidacji

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Jednostki zależne		
Stan na początek okresu sprawozdawczego	0,00	0,00
Utworzenie	0,00	0,00
Odwrócenie	0,00	0,00
Wykorzystanie	0,00	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	0,00	0,00

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Jednostka Zależna Zakład Usług Energetycznych SERWIS Sp. z o.o. uzyskała dodatni wynik finansowy, wobec czego zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, przeprowadzono test na utratę wartości i dokonano oceny wartości ekonomicznej spółki zależnej ZUE SERWIS Sp. z o.o. i stwierdzono, że nie nastąpiła trwała utrata wartości. Test na utratę wartości firmy przeprowadzono, szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie pięcioletniego planu finansowego obejmującego lata 2017-2021. Wyliczeń dokonano przyjmując średnio ważony koszt kapitału (WACC) 9,0%, oparty na danych rynkowych rentowności obligacji 4-letnich 2,4%; beta 1,5, premii za ryzyko rynkowe 7,5%. Biorąc pod uwagę uzyskane wyniki z przeprowadzonego testu na utratę wartości, stwierdza się, że nie nastąpiła trwała utrata wartości firmy ustalonej przy nabyciu spółki zależnej.

Utrata wartości udziałów w jednostkach stowarzyszonych

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Jednostki stowarzyszone		
Stan na początek okresu sprawozdawczego	446 000,00	376 000,00
Utworzenie	0,00	70 000,00
Odwrócenie	446 000,00	0,00
Wykorzystanie	0,00	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	0,00	446 000,00

Spółka stowarzyszona CHEMONT Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2016 roku uzyskała dodatni wynik finansowy, wobec czego nie zachodzą przesłanki trwałej utraty wartości udziałów w jednostce stowarzyszonej. Na dzień 31 grudnia 2016 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. przeprowadziła test na utratę wartości i dokonała oceny

wartości ekonomicznej spółki stowarzyszonej CHEMONT Sp. z o.o. i stwierdziła, że nie nastąpiła trwała utrata wartości. Test na utratę wartości firmy przeprowadzono, szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie pięcioletniego planu finansowego obejmującego lata 2017-2021. Wyliczeń dokonano przyjmując średnio ważony koszt kapitału (WACC) 9,81%, oparty na danych rynkowych rentowności obligacji 10-letnich 2,7%; beta 1,03, premii za ryzyko rynkowe 6,9%. Biorąc pod uwagę uzyskane wyniki z przeprowadzonego testu na utratę wartości, Zarząd spółki Chemoservis-Dwory S.A. stwierdza, że nie nastąpiła trwała utrata wartości firmy ustalonej przy nabyciu spółki zależnej.

Utrata wartości udziałów w pozostałych jednostkach powiązanych

	stan na dzień	
	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Pozostałe jednostki powiązane		
Stan na początek okresu sprawozdawczego	416 000,00	416 000,00
Utworzenie	0,00	0,00
Odwrócenie	0,00	0,00
Wykorzystanie	0,00	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	416 000,00	416 000,00

Po uwzględnieniu sprzedaży udziałów w Spółce Petro EnergoRem Sp. z o.o. udziały w spółce Petro Kor Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej, jak również odpis aktualizujący wartość udziałów prezentowany jest na poziomie skonsolidowanym jako pozostała jednostka powiązana (poprzednio jako jednostka stowarzyszona). Dane finansowe porównawcze zostały doprowadzone do porównywalności.

4.10 Zapasy

	stan na dzień	
	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Materiały	3 175 501,52	4 665 650,79
Półprodukty i produkty w toku	23 750 783,53	12 538 152,39
Produkty gotowe	0,00	0,00
Towary	0,00	0,00
Części zamienne	0,00	0,00
Zapasy netto	26 926 285,05	17 203 803,18
Odpisy aktualizujące wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania	2 986 903,90	2 984 973,23
Zapasy brutto	29 913 188,95	20 188 776,41

4.10.1 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania

	stan na dzień	
	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	2 984 973,23	3 277 445,54
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-19 308,00	-20 200,00
Utworzenie	10 519,12	16 597,59
Odwrócenie	0,00	0,00
Wykorzystanie	27 896,45	329 269,90
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	19 308,00	20 200,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	2 986 903,90	2 984 973,23

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów prezentowane jest w wartości sprzedanych towarów i materiałów.

4.11 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	stan na dzień	
	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Dostawy i usługi	27 254 970,99	38 376 481,36
Pozostałe	17 022 991,36	0,00
Aktywa finansowe	44 277 962,35	38 376 481,36
Inne podatki, cła, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 688 415,57	1 287 289,98
Zaliczki na dostawy	13 115 364,99	0,00
Pozostałe	286 110,46	3 887 355,85
Aktywa niefinansowe	15 089 891,02	5 174 645,83
Należności netto	59 367 853,37	43 551 127,19
Odpisy aktualizujące wartość należności	4 275 125,49	6 966 492,17
Należności brutto	63 642 978,86	50 517 619,36

4.11.1 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług

	stan na dzień	
	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	6 824 053,24	3 505 017,45
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-2 472,00	-776,00
Utworzenie	264 324,95	3 319 159,79
Odwrócenie	2 828 913,63	900,00
Wykorzystanie	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	2 472,00	776,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	4 261 936,56	6 824 053,24

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług prezentowane jest w kosztach sprzedaży w zakresie należności głównych oraz działalności finansowej w zakresie odsetek za nieterminową płatność.

Dodatkowe informacje dotyczące należności objętych cesją przedstawiono w 4.24.

4.11.2 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	142 438,93	13 188,93
Utworzenie	0,00	137 965,00
Odwrócenie	129 250,00	8 715,00
Wykorzystanie	0,00	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	13 188,93	142 438,93

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności prezentowane jest w pozostałych kosztach operacyjnych w zakresie należności głównych oraz w działalności finansowej w zakresie odsetek za nieterminową płatność.

4.11.3 Należności z tytułu dostaw i usług - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
Należności bieżące	23 642 982,86	35 767 390,34
<i>Do 1 miesiąca</i>	15 538 650,63	26 623 181,80
<i>Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy</i>	7 107 919,20	9 144 208,54
<i>Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy</i>	934 370,73	0,00
<i>Powyżej 6 miesięcy do 1 roku</i>	0,00	0,00
<i>Powyżej 1 roku</i>	62 042,30	0,00
Należności przeterminowane	7 873 924,71	9 433 144,26
Należności z tytułu dostaw i usług (brutto)	31 516 907,57	45 200 534,60
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	4 261 936,58	6 824 053,24
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	27 254 970,99	38 376 481,36

4.11.4 Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane - z podziałem na należności niespłacone w okresie:

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
Do 1 miesiąca	1 657 409,58	1 043 541,15
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 291 742,20	1 799 918,41
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 011 701,30	532 895,37
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	472 099,69	39 771,47
Powyżej 1 roku	3 440 971,94	6 017 017,86
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane (brutto)	7 873 924,71	9 433 144,26
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	4 261 936,58	6 824 053,24
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane (netto)	3 611 988,13	2 609 091,02

4.12 Wycena kontraktów długoterminowych

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Łączne przychody z kontraktów		
<i>Przychody zafakturowane</i>	82 582 681,25	110 320 931,52
<i>Przychody doliczone metodą stopnia zaawansowania prac</i>	55 684 759,19	85 392 204,21
Koszty dotyczące niezakończonych	26 897 922,06	24 928 727,31
	73 421 163,96	100 595 293,66
Zysk ujęty w okresie z tytułu niezakończonych kontraktów	9 161 517,29	9 725 637,86
Pozycje wykazane w bilansie:		
<i>Przefakturowania (pasywa)</i>	180 573,50	2 171 677,56
<i>Niedofakturowania (aktywa)</i>	27 078 495,56	27 120 719,30
<i>Kwoty zatrzymane tytułem kaucji gwarancyjnych</i>	0,00	1 081 176,81

4.13 Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Sprzedaż finansowych aktywów trwałych	1 435 660,00	0,00
Pożyczki udzielone	50 000,00	2 156 817,26
<i>pozostałym jednostkom powiązany</i>	0,00	164 367,67
<i>pozostałym jednostkom</i>	50 000,00	1 992 449,59
Pozostałe	1 427 643,00	0,00
Aktywa finansowe	2 913 303,00	2 156 817,26
Rozliczenia międzyokresowe czynne	885 002,84	685 075,32
Aktywa niefinansowe	885 002,84	685 075,32

4.14 Rozliczenia międzyokresowe

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	339 659,69	311 752,17
Ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	101 869,38	98 206,55
Ubezpieczenia kontraktów	23 245,40	26 630,00
Ubezpieczenia OC	53 184,53	25 833,97
Prenumerata	8 509,04	7 596,86
Składki członkowskie	0,00	79,72
Koszty rozliczane w czasie	115 787,96	142 507,65
Opłata roczna za czynności dozоровe UDT, TDT	7 034,04	1 333,20
Opłata za animację akcji, obligacji, agenta kalkulacyjnego	174,99	7 224,99
Licencje - programy	2 533,77	2 339,23
Opłata za poręczenia	27 320,58	0,00
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	545 343,15	373 323,15
Koszty emisji nowych akcji Jednostki Dominującej	225 638,00	0,00
Opracowanie prototypu nalewaków do autocystern	104 655,15	104 655,15
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	215 050,00	268 668,00
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	885 002,84	685 075,32

4.15 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
a) środki pieniężne w kasie i na rachunkach	4 315 529,78	2 898 469,22
b) lokaty bankowe	2 450 721,26	2 087 701,44
c) inne aktywa finansowe	0,00	0,00
Środki pieniężne	6 766 251,04	4 986 170,66
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	0,00	0,00

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY nie posiada środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania.

Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame.

4.16 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz związane bezpośrednio z nimi zobowiązania

W Grupie Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY w prezentowanym okresie oraz okresach porównawczych nie wystąpiły aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, jak również bezpośrednio z nimi powiązane zobowiązania.

4.17 Kapitał własny

4.17.1 Kapitał podstawowy

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
Liczba wyemitowanych akcji		
seria A: 4.740.000 szt.	3 792 000,00	3 792 000,00
seria B: 3.750.000 szt.	3 000 000,00	3 000 000,00
seria C: 2.830.000 szt.	2 264 000,00	2 264 000,00
seria D: 13.687.500 szt.	10 950 000,00	10 950 000,00
Kapitał podstawowy	20 006 000,00	20 006 000,00

Kapitał zakładowy Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym wynosi na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku 20.006 tys. PLN i podzielony jest na 25.007.500 sztuk akcji zwykłych o wartości nominalnej 0,80 PLN każda. Wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela i nie są uprzywilejowane co do głosu lub dywidendy.

Każda nowa emisja akcji jest oznaczana jako kolejna seria.

Akcje wszystkich powyższych serii mają takie same prawa głosu oraz takie same prawa do dywidendy.

4.17.2 Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej wynika z nadwyżki ceny emisyjnej akcji Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. serii C nad ich wartością nominalną w wysokości 12.200 tys. PLN oraz serii D w wysokości 24.274 tys. PLN, po potrąceniu kosztów związanych z emisjami akcji powyższych serii.

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
a) ze sprzedaży akcji serii C powyżej ich wartości nominalnej	12 200 324,00	12 200 324,00
b) ze sprzedaży akcji serii D powyżej ich wartości nominalnej	24 273 795,00	24 273 795,00
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, razem	36 474 119,00	36 474 119,00

4.17.3 Kapitał zapasowy

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
Utworzony ustawowo	3 456 868,15	2 586 627,90
Utworzony zgodnie ze statutem / umową, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	8 507 753,62	5 479 780,85
Inny	885,48	885,48
z obniżenia kapitału zakładowego, pozostały po rozliczeniu straty z lat ubiegłych	885,48	885,48
Kapitał zapasowy, razem	11 965 507,25	8 067 294,23

4.17.4 Kapitał rezerwowy

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
Z podziału zysku netto za poprzedni rok obrotowy	58 905,60	48 413,90
Z podziału zysku netto z lat ubiegłych	3 746 047,29	3 697 633,39
Pokrycie straty lat ubiegłych z kapitału rezerwowego	-265 650,79	-265 650,79
Kapitał rezerwowy	3 539 302,10	3 480 396,50

4.17.5 Kapitał z aktualizacji wyceny

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
Środków trwałych	0,00	-7 300,58
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem	0,00	-7 300,58

4.17.6 Zyski zatrzymane

	stan na dzień	
	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Nierozliczone zyski lub straty z lat ubiegłych	-1 721 139,44	205 916,10
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu z lat ubiegłych	-8 659,81	18 608,30
Zysk / (Strata) netto okresu sprawozdawczego	2 107 723,09	1 925 101,86
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu za bieżący okres sprawozdawczy	49 127,21	-27 951,35
Zyski zatrzymane	427 051,05	2 121 674,91

4.17.7 Propozycja podziału zysku Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. za 2016 rok

Zarząd Spółki Chemoservis-Dwory S.A. proponuje przeznaczyć zysk netto za bieżący rok obrotowy na zwiększenie kapitału zapasowego Spółki. Zgodnie z art. 396 §1 Kodeksu Spółek Handlowych, na kapitał zapasowy Spółki należy przeznaczyć co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy. Powyższa rekomendacja Zarządu Spółki uwarunkowana jest również postanowieniami zawartymi w dokumentach:

- ✚ Warunki emisji trzyletnich odsetkowych obligacji na okaziciela serii A, zgodnie z którym do dnia wykupu obligacji to jest do dnia 6 marca 2018 roku, Emitent nie będzie wypłacał dywidendy,
- ✚ Warunki emisji trzyletnich odsetkowych obligacji na okaziciela serii B, zgodnie z którym do dnia wykupu obligacji to jest do dnia 30 marca 2019 roku, Emitent nie będzie wypłacał dywidendy.

4.17.8 Podział zysku Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. za 2015 rok

Na podstawie Uchwały Nr 8/2016 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki Chemoservis-Dwory S.A. z dnia 8 sierpnia 2016 roku zysk netto za 2015 rok w wysokości **3.294.352,20 zł**, postanowiono przeznaczyć na pokrycie straty wynikającej z pozostałych całkowitych dochodów netto w wysokości **3.077,45 zł**, pozostałą część tj. **3.291.274,75 zł** postanowiono przeznaczyć na kapitał zapasowy Spółki (Rep. A Nr 4070/2016).

4.17.9 Polityka zarządzania kapitałem własnym

Zarządzanie kapitałem własnym prowadzone jest w skali Grupy i ma na celu zapewnienie zdolności Grupy do kontynuowania działalności przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla Akcjonariuszy, przy jednoczesnym utrzymaniu optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu. Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału Jednostka Dominująca Chemoservis-Dwory S.A. może deklorować wypłatę dywidendy dla Akcjonariuszy, emitować nowe akcje lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

Zarząd Jednostki Dominującej monitoruje kapitał za pomocą wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę kredytów i pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wraz z zadłużeniem netto.

	Nota	stan na dzień	
		31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	4.18	47 732 550,64	37 996 377,83
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.15	6 766 251,04	4 986 170,66
Zadłużenie netto		40 966 299,60	33 010 207,17
Kapitał własny ogółem	4.17	77 357 068,63	79 391 949,85
Kapitał zaangażowany (kapitał własny i zadłużenie netto)		118 323 368,23	112 402 157,02
Wskaźnik zadłużenia		34,62%	29,37%

Zmiana wskaźnika jest zgodna z działaniami podejmowanymi przez Zarząd Spółki Chemoservis-Dwory S.A., a wskaźnik jest na poziomie oczekiwanym przez Zarząd Jednostki Dominującej.

4.18 Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Długoterminowe kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	26 559 288,34	17 199 122,62
Kredyty	3 038 988,17	2 449 188,89
a) powyżej 1 roku do 3 lat	2 439 491,56	1 852 236,56
b) powyżej 3 do 5 lat	324 096,61	596 952,33
c) powyżej 5 lat	275 400,00	0,00
Pożyczki	0,00	0,00
a) powyżej 1 roku do 3 lat	0,00	0,00
b) powyżej 3 do 5 lat	0,00	0,00
c) powyżej 5 lat	0,00	0,00
Dłużne papiery wartościowe	23 520 300,17	14 749 933,73
a) powyżej 1 roku do 3 lat	23 520 300,17	14 749 933,73
b) powyżej 3 do 5 lat	0,00	0,00
c) powyżej 5 lat	0,00	0,00
Krótkoterminowe kredyty, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	21 173 262,30	20 797 255,21
Kredyty	17 782 563,75	20 252 734,01
Pożyczki	0,00	202 671,20
Dłużne papiery wartościowe	3 390 698,55	341 850,00
Zobowiązania - kredyty bankowe, pożyczki, dłużne papiery wartościowe, razem	47 732 550,64	37 996 377,83
<i>w tym: pożyczki od jednostek powiązanych</i>	0,00	202 671,20

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
a) kredyty w rachunku bieżącym	13 324 575,45	14 686 325,59
b) kredyty obrotowe	905 794,00	3 787 270,02
c) kredyty inwestycyjne	3 083 870,66	4 228 327,29
d) kredyt restrukturyzacyjny	3 507 311,81	0,00
e) pożyczki na działalność operacyjną	0,00	202 671,20
f) pożyczki na inwestycje	0,00	0,00
g) dłużne papiery wartościowe	26 910 998,72	15 091 783,73
Zobowiązania - kredyty bankowe, pożyczki, dłużne papiery wartościowe, razem	47 732 550,64	37 996 377,83
<i>w tym: pożyczki od jednostek powiązanych</i>	0,00	202 671,20

Umowy kredytowe spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, obowiązujące w 2016 roku zostały opisane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY w części I pkt. 13.

4.18.1 Kredyty

W roku 2016 Spółki Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY korzystały z kredytów bankowych finansujących działalność operacyjną Spółek, jak również działalność inwestycyjną. Zawierane umowy kredytowe oparte są o zmienne stopy procentowe i obejmują zarówno okresy kredytowania roczne, jak również wieloletnie.

✚ w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN)

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
PLN	17 547 551,92	16 423 728,20
EUR	0,00	0,00
USD	0,00	0,00
CZK	3 274 000,00	6 278 194,70
Kredyty	20 821 551,92	22 701 922,90

✚ według rodzaju stopy procentowej

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
WIBOR	17 547 551,92	16 423 728,20
EURIBOR	0,00	0,00
PRIBOR	3 274 000,00	6 278 194,70
LIBOR	0,00	0,00
Kredyty	20 821 551,92	22 701 922,90

Dodatkowe informacje dotyczące wartości kredytu, które były zabezpieczone aktywami Spółek Grupy Kapitałowej przedstawiono w nocie 4.24.

W okresie objętym niniejszym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, jak również w okresie po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź odsetek z tytułu kredytów lub naruszenia innych warunków umów kredytowych.

4.18.2 Pożyczki

✚ w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN)

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
PLN	0,00	202 671,20
EUR	0,00	0,00
USD	0,00	0,00
CZK	0,00	0,00
Pożyczki	0,00	202 671,20

+ według rodzaju stopy procentowej

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
WIBOR	0,00	0,00
EURIBOR	0,00	0,00
LIBOR	0,00	0,00
Stała stopa procentowa ustalona w umowie	0,00	202 671,20
Pożyczki	0,00	202 671,20

W okresie objętym niniejszym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym ani po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź odsetek z tytułu pożyczek lub naruszenia innych warunków umów pożyczek.

4.18.3 Dłużne papiery wartościowe

	Obligacje o zmiennym oprocentowaniu		Obligacje o stałym oprocentowaniu		Razem	
	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Wartość nominalna	3 533 000,00	15 000 000,00	23 064 000,00	0,00	26 597 000,00	15 000 000,00
Wartość księgowa	3 557 274,48	15 091 783,73	23 353 724,24	0,00	26 910 998,72	15 091 783,73
Termin wykupu	2018-03-06	2018-03-06	2019-03-30	---	---	---

	Wartość PLN	Data subskrypcji	Termin wykupu	Stopa bazowa	Marża	Rating
stan na dzień 31.12.2016						
Obligacje seria A						
Wartość nominalna	3 533 000,00					
Wartość księgowa	3 557 274,48					
Wartość nominalna 1 obligacji	1 000,00	2015-03-06	2018-03-06	WIBOR6M	5,25%	-----
Ilość wyemitowanych obligacji w szt.	15 000					
Ilość obligacji pozostająca do wykupu w szt.	3 533					
Obligacje seria B						
Wartość nominalna	23 064 000,00					
Wartość księgowa	23 353 724,24					
Wartość nominalna 1 obligacji	1 000,00	2016-03-30	2019-03-30	7,50%	-----	-----
Ilość wyemitowanych obligacji w szt.	27 000					
Ilość obligacji pozostająca do wykupu w szt.	23 064					

	Wartość	Data subskrypcji	Termin wykupu	Stopa bazowa	Marża	Rating
	PLN					
		stan na dzień 31.12.2015				
Obligacje seria A						
Wartość nominalna	15 000 000,00					
Wartość księgowa	15 091 783,73					
Wartość nominalna 1 obligacji	1 000,00	2015-03-06	2018-03-06	WIBOR6M	5,25%	-----
Ilość wyemitowanych obligacji w szt.	15 000					
Ilość obligacji pozostająca do wykupu w szt.	15 000					

✚ w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN)

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
PLN	26 910 998,72	15 091 783,73
EUR	0,00	0,00
USD	0,00	0,00
CZK	0,00	0,00
Dłużne papiery wartościowe	26 910 998,72	15 091 783,73

W dniu 3 marca 2015 roku Zarząd Spółki Chemoservis-Dwory S.A. podjął uchwałę o emisji obligacji serii A, w ilości nie większej niż 30 000 (trzydzieści tysięcy) sztuk po 1 000,00 PLN (jeden tysiąc złotych) każda, niezabezpieczonych, odsetkowych, na okaziciela, w formie zdematerializowanej. Obligacje oferowane były w formie oferty niepublicznej w rozumieniu art. 9 pkt. 3 Ustawy o obligacjach, kierowanej do indywidualnie oznaczonych adresatów. Cena emisyjna obligacji równa jest wartości nominalnej i wynosi 1 000,00 PLN. Oprocentowanie obligacji zostało ustalone na poziomie WIBOR 6M + 525 punktów bazowych. Odsetki od obligacji wypłacane są w okresach półrocznych. Wykup obligacji nastąpi w terminie 3 lat od Dnia Emisji, przypadający na dzień 6 marca 2018 roku.

W dniu 6 marca 2015 roku w oparciu o przyjęte zapisy na obligacje, Zarząd podjął Uchwałę w sprawie przydziału obligacji serii A w ilości 15 000 (piętnaście tysięcy) sztuk w łącznej wartości nominalnej 15 mln PLN (słownie: piętnaście milionów złotych). Środki finansowe z emisji obligacji zostały przekazane Spółce w dniu 6 marca 2015 roku.

W dniu 30 marca 2015 roku Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. podjął Uchwałę Nr 193/15 o zarejestrowaniu w dniu 1 kwietnia 2015 roku obligacji serii A w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych. Na podstawie Uchwały Nr 529/2015 Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych S.A. w dniu 8 czerwca 2015 roku Zarząd Spółki postanowił wprowadzić do alternatywnego systemu obrotu na Catalyst piętnaście tysięcy sztuk obligacji serii A. Jako pierwszy dzień notowań obligacji ustalono dzień 18 czerwca 2015 roku (Uchwała Zarządu GPW S.A. Nr 575/2015 z dnia 17.06.2015 r.).

Środki finansowe zostały częściowo wykorzystane na sfinansowanie działalności operacyjnej Spółki: zamówień materiałowych oraz podwykonawców w ramach realizowanych zadań produkcyjnych – zleceń inwestycyjnych dla zleceniodawców oraz na spłatę kredytu w rachunku bieżącym w Banku Millennium. W ramach restrukturyzacji kosztów finansowania zewnętrznego, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. udzieliła również krótkoterminowych pożyczek Jednostkom Zależnym na ogólną kwotę 1 220 tys. PLN oraz spłaciła kredyty obrotowe zaciągnięte pod realizację kontraktów dla RAFAKO S.A. oraz Tauron Wytwarzanie S.A. w łącznej wysokości 4 980,6 tys. PLN.

Na dzień sprawozdawczy to znaczy na dzień 31 grudnia 2016 roku stan obligacji serii A wynosi 3.533 sztuki, stanowiąc zobowiązanie o wartości nominalnej w wysokości 3.533.000,00 PLN.

Na dzień publikacji niniejszego raportu w wyniku częściowego umorzenia oraz wcześniejszego wykupu części obligacji stan obligacji serii A wynosi 3.033 sztuk.

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku Emitent, w oparciu o Warunki Emisji Obligacji serii A, dokonał przedterminowego wykupu obligacji serii A, celem ich umorzenia w następujących ilościach:

- w dniu 30 marca 2016 roku Spółka CHEMOSERVIS-DWORY S.A. przedterminowo wykupiła 10.500 sztuk obligacji serii A finansując spłatę zobowiązania w części wartości nominalnej w wysokości 10.500 tys. PLN z emisji obligacji serii B, w części odsetkowej w wysokości 54 tys. PLN ze środków obrotowych Spółki.
- w dniu 15 kwietnia 2016 roku, na podstawie otrzymanych zawiadomień o wymagalności z żądaniem przedterminowego wykupu, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. dokonała wykupu obligacji serii A w łącznej liczbie 967 sztuk obligacji serii A za kwotę nominalną w wysokości 967 tys. PLN wraz z należnymi odsetkami za okres od początku trzeciego okresu odsetkowego do dnia wykupu w wysokości 7,8 tys. PLN finansując spłatę ze środków obrotowych Spółki.

Dodatkowo, w dniu 25 stycznia 2017 roku Emitent wykupił 500 sztuk obligacji serii A za kwotę nominalną w wysokości 500 tys. PLN oraz kwotę należnych odsetek w wysokości 14 tys. PLN finansując spłatę ze środków obrotowych Spółki.

W dniu 30 marca 2016 roku, Spółka Chemoservis-Dwory S.A. dokonała emisji 27.000 obligacji zwykłych na okaziciela serii B, o wartości nominalnej 1.000,00 zł każda i o łącznej wartości nominalnej 27.000.000,00 złotych. Cena emisyjna jest równa wartości nominalnej Obligacji.

Środki pozyskane z emisji Obligacji Emitent przeznaczone następująco:

- + 10.500.000,00 (dziesięć milionów pięćset tysięcy) PLN – na nabycie w celu umorzenia 10.500 sztuk obligacji serii A wyemitowanych przez Emitenta,
- + kwotę 4.000.000,00 (cztery miliony) PLN - na bieżącą działalność operacyjną Emitenta,
- + kwotę 12.500.000,00 (dwanaście milionów pięćset tysięcy) PLN – na nabycie 9.812.000 (dziewięć milionów osiemset dwanaście tysięcy) sztuk akcji w kapitale zakładowym Bumech S.A. z siedzibą w Katowicach oraz 1.500 sztuk obligacji serii A1 wyemitowanych przez Bumech S.A. z siedzibą w Katowicach.

Obligacje są oprocentowane począwszy od dnia 31 marca 2016 r. według rocznej stopy procentowej w wysokości 7% z możliwością podwyższenia stopy procentowej o 0,5 p.p. na zasadach określonych w Warunkach Emisji. Odsetki są wypłacane w okresach półrocznych z dołu.

Termin wykupu Obligacji został określony na dzień 30 marca 2019 roku przy czym Emitentowi przysługuje uprawnienie do żądania wcześniejszego wykupu Obligacji. W takim wypadku Emitent zobowiązany będzie do zapłaty kwoty równej 100,5% wartości nominalnej każdej Obligacji powiększonej o należne odsetki na datę wykupu Obligacji.

Obligacje są obligacjami zabezpieczonymi w następujący sposób:

- + hipoteką umowną łączną ustanowioną do kwoty 40.500.000 zł., ustanowioną na rzecz Administratora Zabezpieczeń, pełniącego funkcję administratora hipoteki w rozumieniu art. 31 ust. 4 Ustawy o Obligacjach; na nieruchomościach, dla których Sąd Rejonowy w Oświęcimiu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste o numerach: KR1E/00060659/6, KR1E/00047981/5, KR1E/00059759/7 oraz na nieruchomości dla której Sąd Rejonowy w Bydgoszczy X Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze BY1B/00199181/0. Przedmiotowe nieruchomości należą do podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Emitenta tj. Chemoservis –Dwory S.A., MD-PROECO Sp. z o.o. Dla przedmiotowych nieruchomości zostały sporządzone operaty szacunkowe, zgodnie z którymi ich wartość została określona na łączną kwotę w wysokości – 16.612.224,00 zł;
- + poręczeniem udzielonym przez każdego z poręczycieli na rzecz Administratora Zabezpieczeń do kwoty 40.500.000 zł. Poręczycielami są następujące podmioty: (i) Zakład Energetyczny ZEN Sp. z o.o. zarejestrowany pod numerem KRS 0000077295 („ZE ZEN”), (ii) K-Protos a.s. zarejestrowany w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Miejski w Pradze, sekcja B, numer 4999 („K-Protos”), (iii) Balticservis Sp. z o.o. zarejestrowana pod numerem KRS 0000532434 („Balticservis”), (iv) „MD-PROECO” Sp. z o.o. zarejestrowana pod numerem KRS 0000078142 („MD-PROECO”) oraz przez Pana Michała Dębskiego;
- + zastawem rejestrowym ustanowionym przez Emitenta na rzecz Administratora Zabezpieczeń na wierzytelnościach Emitenta o zmiennym składzie składający się z wierzytelności aktualnych i przyszłych przysługujących każdorazowo Emitentowi z tytułu dostaw towarów i usług, do najwyższej sumy zabezpieczenia równej 40.500.000 zł, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia, wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 9.565.763,30 zł;
- + zastawem rejestrowym ustanowionym przez Emitenta na rzecz Administratora Zabezpieczeń na 5.550 udziałach spółki ZE ZEN, do najwyższej sumy zabezpieczenia równej 40.500.000 zł, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia, wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 6.522.225,52 zł;
- + zastawem rejestrowym ustanowionym przez Emitenta na rzecz Administratora Zabezpieczeń na 18.333 udziałach spółki MD-PROECO, do najwyższej sumy zabezpieczenia równej 40.500.000 zł, z najwyższym

- pierwszeństwem zaspokojenia, wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 6.239.274,22 zł;
- + zastawem zwykłym ustanowionym według prawa czeskiego przez Emitenta na rzecz Administratora Zabezpieczeń na 19.710 akcjach imiennych spółki K-Protos, stanowiących 100% udziału w kapitale zakładowym i głosach tej spółki, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia do kwoty 40.500.000 zł lub równowartości tej kwoty w EUR lub CZK; wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 12.450.099,60 zł;
 - + zastawem rejestrowym ustanowionym przez ZE ZEN, na rzecz Administratora Zabezpieczeń na Mieniu Ruchomym tej spółki, do najwyższej sumy zabezpieczenia równej 40.500.000 zł, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia; wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 29.959.191,08 zł;
 - + zastawem rejestrowym ustanowionym przez Balticservis na rzecz Administratora Zabezpieczeń na mieniu ruchomym tej spółki, do najwyższej sumy zabezpieczenia do kwoty 40.500.000 zł, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia, wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 1.337.039,05 zł;
 - + zastawem rejestrowym ustanowionym przez MD-PROECO na rzecz Administratora Zabezpieczeń na środkach trwałych tej spółki, do najwyższej sumy zabezpieczenia do kwoty 40.500.000 zł, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia, wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 9.514.456,73 zł;
 - + zastawem rejestrowym ustanowionym przez MD-PROECO na rzecz Administratora Zabezpieczeń na mieniu ruchomym tej spółki, do najwyższej sumy zabezpieczenia do kwoty 40.500.000 zł, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia, wartość przedmiotu zastawu została oszacowana przez uprawniony podmiot na kwotę – 10.736.041,98 zł;
 - + poprzez zawarcie między Balticservis a Administratorem Zabezpieczeń umów przelewu wierzytelności pieniężnych przysługujących Balticservis z tytułu świadczonych usług;
 - + poprzez zawarcie między MD-PROECO a Administratorem Zabezpieczeń umów przelewu wierzytelności pieniężnych przysługujących MD-PROECO z tytułu świadczonych usług;
 - + poprzez złożenie przez Emitenta, na rzecz Administratora Zabezpieczeń, nieodwołalnej oferty sprzedaży wszystkich udziałów spółki MONEA XII sp. z o.o. za cenę określoną na podstawie wyceny tej spółki sporządzonej przez biegłego wskazanego przez Administratora zastawu, według stanu na dzień przejścia kontroli;
 - + poprzez zawarcie między MD-PROECO a Administratorem Zabezpieczeń umowy przelewu wierzytelności przysługujących MD-PROECO od Infrastruktura Kapuściska S.A. z siedzibą w Bydgoszcy w upadłości likwidacyjnej (zgłoszenie wierzytelności MD-PROECO w sprawie upadłości likwidacyjnej Infrastruktura Kapuściska S.A. z siedzibą w Bydgoszcy prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Bydgoszcy XV Wydział Gospodarczy XV GUP 6/14).

W dniu 24 stycznia 2017 roku na podstawie oświadczenia Administratora Zabezpieczeń BSWW TRAST Sp. z o.o. zwolnione zostały z obowiązku objęcia zastawem rejestrowym mienie Spółki MD-proeco Sp. z o.o. stanowiące instalację utylizacji odpadów w łącznej kwocie 4.120.087,00 zł.

Na dzień sprawozdawczy to znaczy na dzień 31 grudnia 2016 roku stan obligacji serii B wynosi 23.064 sztuk, stanowiąc zobowiązanie o wartości nominalnej w wysokości 23.064.000,00 PLN.

Na dzień publikacji niniejszego raportu w wyniku częściowego umorzenia oraz wcześniejszego wykupu części obligacji stan obligacji serii B wynosi 21.889 sztuk.

W okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku Emitent, w oparciu o Warunki Emisji Obligacji serii B, dokonał przedterminowego wykupu obligacji serii B, celem ich umorzenia, w następujących ilościach:

- ✚ w dniu 7 czerwca 2016 roku 2.961 sztuk obligacji serii B za kwotę nominalną 2.961 tys. PLN oraz kwotę należnych odsetek w wysokości 38 tys. PLN – transakcja sfinansowana ze środków obrotowych Spółki,
- ✚ w dniu 5 sierpnia 2016 roku 975 sztuk obligacji serii B za cenę nominalną 975 tys. PLN oraz kwotę należnych odsetek w wysokości 25 tys. PLN – transakcja sfinansowana ze środków obrotowych Spółki.

Dodatkowo w dniu 23 stycznia 2017 roku, Emitent wykupił 1.175 sztuk obligacji za kwotę nominalną 1.175 tys. PLN oraz kwotę należnych odsetek w wysokości 25 tys. PLN, przekazując w dniu 12 stycznia 2017 roku środki finansowe na konta bankowe Obligatariuszy.

4.19 Rezerwy

	Długoterminowe		Krótkoterminowe		Razem	
	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Świadczenia pracownicze	1 473 662,91	1 863 919,05	133 323,09	371 913,22	1 606 986,00	2 235 832,27
Ryzyko gospodarcze	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Naprawy gwarancyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podatek odroczony	6 469 987,70	4 440 923,21	0,00	0,00	6 469 987,70	4 440 923,21
Pozostałe	0,00	0,00	36 664,00	302 567,96	36 664,00	302 567,96
Rezerwy	7 943 650,61	6 304 842,26	169 987,09	674 481,18	8 113 637,70	6 979 323,44

Zmiana stanu rezerw w 2016 roku

	Rezerwa na świadczenia pracownicze	Rezerwa na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na podatek odroczony	Pozostałe rezerwy	Razem
	01.01.2016 - 31.12.2016					
	(badany)					
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	2 184 915,43	0,00	0,00	4 440 923,21	353 484,80	6 979 323,44
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	0,00	0,00	-41 349,67	50 916,84	9 567,17
Utworzenie	416 099,82	0,00	0,00	12 125 905,53	113 039,26	12 655 044,61
Reklasyfikacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odwrócenie	500 555,03	0,00	0,00	9 787 836,71	168 785,79	10 457 177,53
Wykorzystanie	493 474,22	0,00	0,00	350 354,00	210 157,43	1 053 985,65
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	0,00	0,00	41 349,67	-50 916,84	-9 567,17
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	1 606 986,00	0,00	0,00	6 469 987,70	36 664,00	8 113 637,70

Zmiana stanu rezerw w 2015 roku

	Rezerwa na świadczenia pracownicze	Rezerwa na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na podatek odroczony	Pozostałe rezerwy	Razem
01.01.2015 - 31.12.2015						
(badany)						
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	2 110 161,43	0,00	0,00	3 676 183,34	75 406,00	5 861 750,77
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	0,00	0,00	-29 197,07	0,00	-29 197,07
Utworzenie	950 868,01	0,00	0,00	6 545 946,44	302 567,96	7 799 382,41
Reklasyfikacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odwrócenie	458 975,06	0,00	0,00	5 781 206,57	0,00	6 240 181,63
Wykorzystanie	366 222,11	0,00	0,00	0,00	75 406,00	441 628,11
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	0,00	0,00	29 197,07	0,00	29 197,07
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	2 235 832,27	0,00	0,00	4 440 923,21	302 567,96	6 979 323,44

4.19.1 Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe rezerwy

W Spółkach Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY, zgodnie z postanowieniami Regulaminów wynagradzania obowiązujących w poszczególnych podmiotach, pracownikom przysługują:

- + odprawa emerytalna naliczona zgodnie z Kodeksem pracy,
- + dodatkowa odprawa emerytalna, której wysokość uzależniona jest od stażu pracy pracownika,
- + nagrody jubileuszowe.

Zobowiązania z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia obliczone zostały przez aktuariuszy, dla każdego pracownika osobno. Zobowiązanie wyceniane jest w oparciu o wartość bieżącą przyszłych długoterminowych zobowiązań Grupy Kapitałowej z powyższych tytułów. Aktualizacja wartości rezerw została dokonana na dzień 31 grudnia 2016 roku.

4.19.1.1. Zmiana stanu długoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze i pozostałych rezerw długoterminowych

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Stan na początek okresu	1 863 919,05	1 769 439,09
Rezerwa na odprawy emerytalne	1 721 798,97	1 449 755,78
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	142 120,08	319 683,31
Zwiększenia	197 404,04	569 753,25
Rezerwa na odprawy emerytalne	195 768,59	562 604,04
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 635,45	7 149,21
Wykorzystanie	135 320,95	112 179,67
Rezerwa na odprawy emerytalne	135 320,95	106 338,90
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	0,00	5 840,77
Rozwiązanie	452 339,23	363 093,62
Rezerwa na odprawy emerytalne	401 876,53	184 221,95
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	50 462,70	178 871,67
Stan na koniec okresu	1 473 662,91	1 863 919,05
Rezerwa na odprawy emerytalne	1 380 370,08	1 721 798,97
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	93 292,83	142 120,08

4.19.1.2. Zmiana stanu krótkoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze i pozostałych rezerw krótkoterminowych

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Stan na początek okresu	674 481,18	416 128,34
Rezerwa na odprawy emerytalne	169 978,53	128 502,38
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	201 934,69	212 219,96
Rezerwa na koszty postępowania sądowego	0,00	50 000,00
Rezerwa na odprawę dla zwolnionego Członka Zarządu	50 916,84	0,00
Rezerwa na przewidywane straty z kontraktów długoterminowych	210 157,43	0,00
Pozostałe rezerwy	41 493,69	25 406,00
Zwiększenia	280 818,20	683 682,72
Rezerwa na odprawy emerytalne	161 778,94	183 196,62
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	6 000,00	197 918,14
Rezerwa na koszty postępowania sądowego	0,00	0,00
Rezerwa na odprawę dla zwolnionego Członka Zarządu	76 375,26	50 916,84
Rezerwa na przewidywane straty z kontraktów długoterminowych	0,00	210 157,43
Pozostałe rezerwy	36 664,00	41 493,69
Wykorzystanie	568 310,70	422 201,39
Rezerwa na odprawy emerytalne	172 302,58	139 297,79
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	185 850,69	207 497,60
Rezerwa na koszty postępowania sądowego	0,00	50 000,00
Rezerwa na odprawę dla zwolnionego Członka Zarządu	0,00	0,00
Rezerwa na przewidywane straty z kontraktów długoterminowych	210 157,43	0,00
Pozostałe rezerwy	0,00	25 406,00
Rozwiązanie	217 001,59	3 128,49
Rezerwa na odprawy emerytalne	32 131,80	2 422,68
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	16 084,00	705,81
Rezerwa na koszty postępowania sądowego	0,00	0,00
Rezerwa na odprawę dla zwolnionego Członka Zarządu	127 292,10	0,00
Rezerwa na przewidywane straty z kontraktów długoterminowych	0,00	0,00
Pozostałe rezerwy	41 493,69	0,00
Stan na koniec okresu	169 987,09	674 481,18
Rezerwa na odprawy emerytalne	127 323,09	169 978,53
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	6 000,00	201 934,69
Rezerwa na koszty postępowania sądowego	0,00	0,00
Rezerwa na odprawę dla zwolnionego Członka Zarządu	0,00	50 916,84
Rezerwa na przewidywane straty z kontraktów długoterminowych	0,00	210 157,43
Pozostałe rezerwy	36 664,00	41 493,69

4.19.1.3. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze

w 2016 roku

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Rezerwa na odprawy emerytalne	Razem
	01.01.2016 - 31.12.2016 (badany)		
	PLN	PLN	PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	344 054,77	1 891 777,50	2 235 832,27
Koszty bieżącego zatrudnienia	15 279,41	110 799,11	126 078,52
Koszty odsetek	4 263,58	51 073,68	55 337,26
Zyski i straty aktuarialne, powstałe na skutek zmian	-78 454,24	61 470,66	-16 983,58
<i>założeń demograficznych</i>	-6 459,49	219 027,52	212 568,03
<i>założeń finansowych</i>	-3 272,78	-82 444,43	-85 717,21
<i>pozostałe</i>	-68 721,97	-75 112,43	-143 834,40
Koszty przeszłego zatrudnienia	0,00	0,00	0,00
Skutki zmian kursowych	0,00	0,00	0,00
Świadczenia wypłacone	-185 850,69	-319 166,60	-505 017,29
Pozostałe	0,00	-288 261,18	-288 261,18
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	99 292,83	1 507 693,17	1 606 986,00

w 2015 roku

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Rezerwa na odprawy emerytalne	Razem
	01.01.2015 - 31.12.2015 (badany)		
	PLN	PLN	PLN
Stan na początek okresu sprawozdawczego	531 903,27	1 994 086,81	2 525 990,08
Koszty bieżącego zatrudnienia	20 703,46	119 718,14	140 421,60
Koszty odsetek	6 207,34	53 890,62	60 097,96
Zyski i straty aktuarialne, powstałe na skutek zmian	5 135,48	-12 999,15	-7 863,67
<i>założeń demograficznych</i>	-105,44	23 194,67	23 089,23
<i>założeń finansowych</i>	-4 145,51	-20 218,08	-24 363,59
<i>pozostałe</i>	9 386,43	-15 975,74	-6 589,31
Koszty przeszłego zatrudnienia	0,00	0,00	0,00
Skutki zmian kursowych	0,00	0,00	0,00
Świadczenia wypłacone	-219 894,78	-262 918,92	-482 813,70
Pozostałe	0,00	0,00	0,00
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	344 054,77	1 891 777,50	2 235 832,27

4.19.1.4. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych w podziale na pracowników aktywnych i emerytów

	Pracownicy aktywni		Emeryci		Razem	
	31.12.2016 (badany)	31.12.2015 (badany)	31.12.2016 (badany)	31.12.2015 (badany)	31.12.2016 (badany)	31.12.2015 (badany)
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Polska	1 606 986,00	2 235 832,27	0,00	0,00	1 606 986,00	2 235 832,27
Republika Czeska	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

4.19.1.5. Analiza wrażliwości na zmiany założeń aktuarialnych

Stopa dyskonta, wskaźnik rotacji pracowniczej oraz planowane wzrosty wynagrodzeń są kluczowymi założeniami używanymi w modelu aktuarialnym. Wybór stopy dyskonta jest w głównej mierze podyktowany aktualną sytuacją na rynku obligacji Skarbu Państwa, natomiast wybór planowanych wzrostów wynagrodzeń jest odzwierciedleniem strategii Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej w zakresie kształtowania polityki płacowej w przyszłości. Dodatkowo analizie poddano wpływ zmiany wskaźników rotacji pracowniczej, które również istotnie wpływają na saldo rezerw na świadczenia pracownicze, ale zależą od historycznej rotacji pracowników poszczególnych Spółek.

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY do wyceny świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2016 roku przyjęła szacunkowy wzrost wynagrodzeń stanowiących podstawę do kalkulacji kodeksowych odpraw emerytalnych na poziomie 3,75%, wzrost wynagrodzeń stanowiących podstawę dodatkowej opłaty emerytalnej oraz nagrody jubileuszowej na poziomie 3,75%, rotację pracowników na poziomie 5,06% oraz stopę dyskonta dla średnioważonego okresu dyskontowania w wysokości 3,5%.

Analiza wrażliwości zobowiązania na podstawowe zmiany założeń aktuarialnych	Założone odchylenia	Wartość rezerwy na nagrody jubileuszowe po korekcie			
		Kwota odchylenia	Kwota odchylenia		Wartość rezerwy na odprawy emerytalne po korekcie
		01.01.2016 - 31.12.2016 (badany)			
		PLN	PLN	PLN	PLN
Założenia demograficzne (+)					
<i>umieralność</i>	0,25%	-10,97	99 281,86	-496,24	1 507 196,93
	0,50%	-22,08	99 270,75	-992,68	1 506 700,49
<i>wskaźnik rotacji pracowników</i>	0,25%	-1 893,02	97 399,81	-34 403,39	1 473 289,78
	0,50%	-3 744,17	95 548,66	-67 672,11	1 440 021,06
Założenia finansowe (+)					
<i>stopa dyskontowa</i>	0,25%	-1 731,35	97 561,48	-31 568,75	1 476 124,42
	0,50%	-3 419,51	95 873,32	-62 040,99	1 445 652,18
<i>poziom przyszłego wynagrodzenia</i>	0,25%	1 569,97	100 862,80	32 571,54	1 540 264,71
	0,50%	3 172,48	102 465,31	64 628,31	1 572 321,48
Założenia demograficzne (-)					
<i>umieralność</i>	0,25%	11,15	99 303,98	496,91	1 508 190,08
	0,50%	22,22	99 315,05	993,95	1 508 687,12
<i>wskaźnik rotacji pracowników</i>	0,25%	1 936,20	101 229,03	30 148,52	1 537 841,69
	0,50%	3 916,11	103 208,94	61 294,93	1 568 988,10
Założenia finansowe (-)					
<i>stopa dyskontowa</i>	0,25%	1 775,94	101 068,77	32 719,25	1 540 412,42
	0,50%	3 597,61	102 890,44	66 642,38	1 574 335,55
<i>poziom przyszłego wynagrodzenia</i>	0,25%	-1 537,83	97 755,00	-31 581,76	1 476 111,41
	0,50%	-3 044,28	96 248,55	-62 212,26	1 445 480,91

Analiza wrażliwości zobowiązania na podstawowe zmiany założeń aktuarialnych	Założone odchylenia	Kwota odchylenia	Wartość rezerwy na nagrody jubileuszowe po korekcie		Wartość rezerwy na odprawy emerytalne po korekcie	
			01.01.2015 - 31.12.2015			
			(badany)		(badany)	
		PLN	PLN	PLN	PLN	
Założenia demograficzne (+)						
<i>umieralność</i>	0,25%	-22,87	234 349,21	-747,91	2 000 712,28	
	0,50%	-45,71	234 326,37	-1 495,57	1 999 964,62	
<i>wskaznik rotacji pracowników</i>	0,25%	-3 163,68	231 208,40	-52 060,28	1 949 399,91	
	0,50%	-6 250,60	228 121,48	-102 161,69	1 899 298,50	
Założenia finansowe (+)						
<i>stopa dyskontowa</i>	0,25%	-2 903,96	231 468,12	-49 742,75	1 951 717,44	
	0,50%	-5 729,47	228 642,61	-97 497,85	1 903 962,34	
<i>poziom przyszłego wynagrodzenia</i>	0,25%	2 605,88	236 977,96	51 388,00	2 052 848,19	
	0,50%	5 272,46	239 644,54	104 674,42	2 106 134,61	
Założenia demograficzne (-)						
<i>umieralność</i>	0,25%	22,96	234 395,04	748,52	2 002 208,71	
	0,50%	45,82	234 417,90	1 497,43	2 002 957,62	
<i>wskaznik rotacji pracowników</i>	0,25%	3 242,44	237 614,52	48 626,26	2 050 086,45	
	0,50%	6 565,68	240 937,76	99 148,43	2 100 608,62	
Założenia finansowe (-)						
<i>stopa dyskontowa</i>	0,25%	2 984,74	237 356,82	51 834,57	2 053 294,76	
	0,50%	6 052,95	240 425,03	105 871,46	2 107 331,65	
<i>poziom przyszłego wynagrodzenia</i>	0,25%	-2 546,48	231 825,60	-49 050,75	1 952 409,44	
	0,50%	-5 034,91	229 337,17	-96 385,64	1 905 074,55	

4.19.1.6. Analiza zapadalności zobowiązań i płatności z tytułu świadczeń pracowniczych

Analiza zapadalności rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe		Rezerwa na odprawy emerytalne		Razem	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
do 1 roku	6 000,00	201 934,69	127 323,09	169 978,53	133 323,09	371 913,22
od 1 do 3 lat	15 235,38	23 866,33	151 364,66	112 317,67	166 600,04	136 184,00
od 3 do 5 lat	4 923,73	3 787,67	132 247,55	117 607,64	137 171,28	121 395,31
powyżej 5 lat	73 133,72	114 466,08	1 096 757,87	1 491 873,66	1 169 891,59	1 606 339,74
Rezerwy	99 292,83	344 054,77	1 507 693,17	1 891 777,50	1 606 986,00	2 235 832,27

Analiza zapadalności płatności z tytułu świadczeń pracowniczych

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe		Rezerwa na odprawy emerytalne		Razem	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)	(badany)
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
do 1 roku	6 000,00	201 934,69	127 323,09	169 978,53	133 323,09	371 913,22
od 1 do 3 lat	16 847,24	27 508,96	175 008,00	134 367,05	191 855,24	161 876,01
od 3 do 5 lat	7 254,87	5 257,52	186 659,03	150 320,89	193 913,90	155 578,41
powyżej 5 lat	230 286,31	398 745,19	3 300 428,22	4 382 804,95	3 530 714,53	4 781 550,14
Rezerwy	260 388,42	633 446,36	3 789 418,34	4 837 471,42	4 049 806,76	5 470 917,78

4.19.1.7. Łączna kwota kosztów z tytułu świadczeń pracowniczych ujęta w sprawozdaniu z zysku lub straty oraz pozostałych całkowitych dochodów

	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
W rachunku zysków lub strat	-147 745,24	310 327,38
Koszty bieżącego zatrudnienia	126 078,52	556 249,90
Koszty odsetek	55 337,26	60 097,96
Zyski i straty aktuarialne, powstałe na skutek zmian	-22 264,63	17 102,24
<i>założeń demograficznych</i>	-402,46	388,30
<i>założeń finansowych</i>	-1 867,85	436,49
<i>pozostałe</i>	-19 994,32	16 277,45
Koszty przeszłego zatrudnienia	0,00	0,00
Pozostałe	-306 896,39	-323 122,72
W składnikach pozostałych całkowitych dochodów		
Zyski i straty aktuarialne, powstałe na skutek zmian	5 281,04	-21 248,13
<i>założeń demograficznych</i>	154 051,16	12 164,28
<i>założeń finansowych</i>	-24 930,03	-14 263,43
<i>pozostałe</i>	-123 840,09	-19 148,98

Rezerwy na świadczenia pracownicze ujęte w sprawozdaniu z zysku lub straty zaksięgowano w następujących pozycjach:

	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
	(badany)	(badany)
	PLN	PLN
Koszt własny sprzedaży	-190 928,11	262 499,34
Koszty ogólnego zarządu	48 441,93	42 838,93
Koszty sprzedaży	-5 259,06	4 989,11

4.19.2 Rezerwa na ryzyko gospodarcze

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY w okresie sprawozdawczym, jak również w okresie porównywalnym, nie tworzyła rezerw na ryzyko gospodarcze.

4.19.3 Rezerwa na naprawy gwarancyjne

Spółki Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY w ramach zawieranych kontraktów handlowych udzielają gwarancji na dobre wykonanie w okresie od 1 do 5 lat. Ze względu na brak reklamacji z tytułu wykonywanych przez Spółki prac, Grupa Kapitałowa nie dysponuje podstawami do przeprowadzenia wiarygodnych szacunków rezerw z tego tytułu oraz stwierdzenia, że prawdopodobieństwo wystąpienia obowiązku jest większe niż jego brak. Wobec powyższego nie jest tworzona rezerwa na naprawy gwarancyjne.

4.19.4 Rezerwa na podatek odroczony

	Początek okresu 01.01.2016	Podatek odroczony ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty	Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	Koniec okresu 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Wycena kontraktów długoterminowych	2 177 665,41	2 305 008,46	0,00	4 482 673,87
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową, a podatkową środków trwałych	1 991 425,47	-392 553,29	0,00	1 598 872,18
Niezrealizowane różnice kursowe	21 335,00	-5 289,00	0,00	16 046,00
Leasing finansowy traktowany jako operacyjny w przepisach podatkowych	125 786,00	-13 901,00	0,00	111 885,00
Zyski aktuarialne	21 473,00	-21 032,00	30 182,00	30 623,00
Naliczone odsetki	33 356,00	196 531,65	0,00	229 887,65
Pozostałe	111 232,00	-111 232,00	0,00	0,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-41 349,67	41 349,67	0,00	0,00
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 440 923,21	1 998 882,49	30 182,00	6 469 987,70

	Początek okresu 01.01.2015	Podatek odroczony ujęty w sprawozdaniu z zysku lub straty	Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	Koniec okresu 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Wycena kontraktów długoterminowych	1 722 683,38	632 706,39	0,00	2 355 389,77
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową, a podatkową środków trwałych	1 734 290,03	38 061,41	0,00	1 772 351,44
Niezrealizowane różnice kursowe	12 663,00	8 237,00	0,00	20 900,00
Leasing finansowy traktowany jako operacyjny w przepisach podatkowych	155 543,00	-29 757,00	0,00	125 786,00
Zyski aktuarialne	2 912,00	0,00	18 561,00	21 473,00
Naliczone odsetki	77 289,00	-43 933,00	0,00	33 356,00
Pozostałe	0,00	111 667,00	0,00	111 667,00
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-29 197,07	29 197,07	0,00	0,00
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 676 183,34	746 178,87	18 561,00	4 440 923,21

4.20 Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Leasing finansowy	465 844,49	813 125,62
Zobowiązania finansowe	465 844,49	813 125,62
Zobowiązania niefinansowe	0,00	0,00

4.21 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	stan na dzień	
	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Dostawy i usługi	31 376 284,57	25 822 479,41
Zobowiązania inwestycyjne	591 421,78	552 637,52
Nabycie akcji i udziałów	10 052,51	34 052,51
Leasing finansowy	401 089,06	502 178,67
Pozostałe	59 022,19	0,00
Zobowiązania finansowe	32 437 870,11	26 911 348,11
Zaliczki na dostawy	10 066 801,60	373 800,00
Wynagrodzenia	2 970 823,36	3 409 991,35
Podatek od towarów i usług	4 840 516,11	3 136 987,42
Inne podatki, cła, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	8 431 491,98	4 628 475,32
Pozostałe	206 275,89	456 932,94
Zobowiązania niefinansowe	26 515 908,94	12 006 187,03

4.22 Rozliczenia międzyokresowe

	stan na dzień	
	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Długoterminowe	139 008,29	186 668,29
+ przychody rozliczane w czasie - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych	139 008,29	186 668,29
Krótkoterminowe	1 533 926,88	3 352 570,58
a) bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	1 272 590,29	2 535 902,27
+ rezerwa na niewykorzystane urlopy pracownicze	800 905,09	977 833,54
+ rezerwa na koszty usług obcych	31 150,00	309 427,93
+ rezerwa na niewypłacone premie dla zarządu	333 255,90	446 177,80
+ rezerwa na niewypłacone premie dla pracowników	0,00	715 868,00
+ rezerwa na opłatę za gospodarcze korzystanie ze środowiska	17 569,00	22 000,00
+ badanie i przegląd sprawozdań finansowych	61 399,80	39 000,00
+ pozostałe rezerwy	28 310,50	25 595,00
b) pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	6 155,59	0,00
+ rezerwa na koszty odsetek od kredytów bankowych	4 486,85	0,00
+ rezerwa na koszty odsetek od przeterminowanych zobowiązań	1 668,74	0,00
c) rozliczenia międzyokresowe przychodów	255 181,00	816 668,31
+ przychody przyszłych okresów	98 780,50	748 632,19
+ przychody przyszłych okresów - naliczone odsetki	5 347,40	20 066,78
+ przychody rozliczane w czasie - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych	150 856,36	47 660,04
+ inne przychody przyszłych okresów	196,74	309,30
Zobowiązania - rozliczenia międzyokresowe	1 672 935,17	3 539 238,87

4.22.1 Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe - zmiana stanu

	stan na dzień	
	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów		
a) stan na początek okresu	2 535 902,27	1 984 032,58
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-11 918,30	-9 312,00
+ rezerwa na niewykorzystane urlopy pracownicze	990 524,44	955 828,35
+ rezerwa na koszty usług obcych	275 714,03	61 206,24
+ rezerwa na koszty gwarancji ubezpieczeniowej	0,00	3 661,55
+ rezerwa na niewypłacone premie dla zarządu	448 025,80	415 295,55
+ rezerwa na niewypłacone premie dla pracowników	727 448,00	504 847,00
+ rezerwa na opłatę za gospodarcze korzystanie ze środowiska	24 000,00	20 000,00
+ badanie i przegląd sprawozdań finansowych	46 300,00	0,00
+ pozostałe rezerwy	35 808,30	32 505,89
b) zwiększenia	5 121 972,25	9 758 135,58
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	11 918,30	9 312,00
+ rezerwa na niewykorzystane urlopy pracownicze	2 684 859,15	2 726 802,84
+ rezerwa na koszty usług obcych	897 150,00	4 155 184,83
+ rezerwa na koszty gwarancji ubezpieczeniowej	0,00	0,00
+ rezerwa na niewypłacone premie dla zarządu	860 290,50	934 846,80
+ rezerwa na niewypłacone premie dla pracowników	519 475,00	1 832 185,00
+ rezerwa na opłatę za gospodarcze korzystanie ze środowiska	17 569,00	22 000,00
+ badanie i przegląd sprawozdań finansowych	102 399,80	39 300,00
+ pozostałe rezerwy	28 310,50	38 504,11
c) zmniejszenia	6 385 284,23	9 206 265,89
+ rezerwa na niewykorzystane urlopy pracownicze	2 874 478,50	2 704 797,65
+ rezerwa na koszty usług obcych	1 141 714,03	3 907 263,14
+ rezerwa na koszty gwarancji ubezpieczeniowej	0,00	3 661,55
+ rezerwa na niewypłacone premie dla zarządu	975 060,40	903 964,55
+ rezerwa na niewypłacone premie dla pracowników	1 246 923,00	1 621 164,00
+ rezerwa na opłatę za gospodarcze korzystanie ze środowiska	24 000,00	20 000,00
+ badanie i przegląd sprawozdań finansowych	87 300,00	0,00
+ pozostałe rezerwy	35 808,30	45 415,00
d) stan na koniec okresu	1 272 590,29	2 535 902,27
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0,00	0,00
+ rezerwa na niewykorzystane urlopy pracownicze	800 905,09	977 833,54
+ rezerwa na koszty usług obcych	31 150,00	309 127,93
+ rezerwa na koszty gwarancji ubezpieczeniowej	0,00	0,00
+ rezerwa na niewypłacone premie dla zarządu	333 255,90	446 177,80
+ rezerwa na niewypłacone premie dla pracowników	0,00	715 868,00
+ rezerwa na opłatę za gospodarcze korzystanie ze środowiska	17 569,00	22 000,00
+ badanie i przegląd sprawozdań finansowych	61 399,80	39 300,00
+ pozostałe rezerwy	28 310,50	25 595,00
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	6 155,59	0,00
a) stan na początek okresu	0,00	0,00
+ rezerwa na koszty odsetek od kredytów bankowych	0,00	0,00
+ rezerwa na koszty odsetek od przeterminowanych zobowiązań	0,00	0,00
b) zwiększenia	8 783,55	33 394,82
+ rezerwa na koszty odsetek od kredytów bankowych	7 114,81	33 394,82
+ rezerwa na koszty odsetek od przeterminowanych zobowiązań	1 668,74	0,00
c) zmniejszenia	2 627,96	33 394,82
+ rezerwa na koszty odsetek od kredytów bankowych	2 627,96	33 394,82
+ rezerwa na koszty odsetek od przeterminowanych zobowiązań	0,00	0,00
d) stan na koniec okresu	6 155,59	0,00
+ rezerwa na koszty odsetek od kredytów bankowych	4 486,85	0,00
+ rezerwa na koszty odsetek od przeterminowanych zobowiązań	1 668,74	0,00
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	255 181,00	816 668,31
a) stan na początek okresu	816 668,31	765 357,01
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-30 658,60	-15 756,00

+	przychody przyszłych okresów	779 290,79	775 757,75
+	przychody przyszłych okresów - naliczone odsetki	20 066,78	4 933,40
+	przychody rozliczane w czasie - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych	47 660,04	0,00
+	inne przychody przyszłych okresów	309,30	421,86
	b) zwiększenia	8 780 918,68	2 882 465,22
-	<i>różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	30 658,60	15 756,00
+	przychody przyszłych okresów	111 015,30	2 641 450,07
+	przychody przyszłych okresów - naliczone odsetki	2 728,42	177 599,11
+	przychody rozliczane w czasie - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych	150 856,36	47 660,04
+	przychody przyszłych okresów - sprzedaż udziałów	8 485 660,00	0,00
+	inne przychody przyszłych okresów	0,00	0,00
	c) zmniejszenia	9 342 405,99	2 831 153,92
+	przychody przyszłych okresów	791 525,59	2 668 575,63
+	przychody przyszłych okresów - naliczone odsetki	17 447,80	162 465,73
+	przychody rozliczane w czasie - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych	47 660,04	0,00
+	przychody przyszłych okresów - sprzedaż udziałów	8 485 660,00	0,00
+	inne przychody przyszłych okresów	112,56	112,56
	d) stan na koniec okresu	255 181,00	816 668,31
-	<i>różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	0,00	0,00
+	przychody przyszłych okresów	98 780,50	748 632,19
+	przychody przyszłych okresów - naliczone odsetki	5 347,40	20 066,78
+	przychody rozliczane w czasie - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych	150 856,36	47 660,04
+	przychody przyszłych okresów - sprzedaż udziałów	0,00	0,00
+	inne przychody przyszłych okresów	196,74	309,30
	Zobowiązania krótkoterminowe - rozliczenia międzyokresowe, razem	1 533 926,88	3 352 570,58

4.23 Pozostałe zobowiązania finansowe

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Nabycie akcji i udziałów	10 052,51	0,00
Nabycie akcji i udziałów	0,00	34 052,51
Leasing finansowy	401 089,06	502 178,67
Zobowiązania finansowe	411 141,57	536 231,18
Zobowiązania niefinansowe	0,00	0,00

4.24 Informacje o ustanowionych zabezpieczeniach

	Aktywa stanowiące zabezpieczenia zobowiązań		Zobowiązania zabezpieczone aktywami	
	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
Kredyty				
Zastaw na rzeczowych aktywach	7 973 372,83	14 038 285,83	5 842 591,81	5 119 389,61
Cesja należności	666 664,00	433 315,94	0,00	4 192 270,02
Zastaw na aktywach finansowych	6 800 000,00	6 800 000,00	1 900 000,00	1 900 000,00
Hipoteka	26 750 000,00	27 772 000,00	11 928 017,12	16 054 009,61
Dłużne papiery wartościowe				
Cesja należności	9 565 763,30	0,00	27 000 000,00	0,00
Zastaw na aktywach finansowych	37 233 761,25	0,00	27 000 000,00	0,00
Hipoteka	40 500 000,00	0,00	27 000 000,00	0,00
Pozostałe				
Zastaw na rzeczowych aktywach	20 754 199,48	0,00	27 205 388,76	0,00
Zastaw na zapasach	11 829 651,87	0,00	0,00	0,00
Cesja należności	8 216 811,14	0,00	0,00	0,00
Hipoteka	40 913 857,41	0,00	27 000 000,00	0,00

5 NOTY DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

5.1 Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

5.1.1 Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych

	okres sprawozdawczy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zmiana stanu pozostałych aktywów długoterminowych i należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	-16 963 058,74	5 403 643,52
Należności z tytułu sprzedaży aktywów finansowych	3 360 000,00	0,00
Różnice	3 360 000,00	0,00
Zmiana stanu należności prezentowana w sprawozdaniu z przepływów finansowych	-13 603 058,74	5 403 643,52
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	-9 722 481,87	-2 950 961,31
Różnice	0,00	0,00
Zmiana stanu zapasów prezentowana w sprawozdaniu z przepływów finansowych	-9 722 481,87	-2 950 961,31
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań długoterminowych i zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	17 246 034,62	-10 702 593,59
Podatek dochodowy zapłacony/(otrzymany)	620 337,00	1 094 358,60
Pozostałe korekty	-65 772,29	0,00
Różnice	554 564,71	1 094 358,60
Zmiana stanu zobowiązań prezentowana w sprawozdaniu z przepływów finansowych	17 800 599,33	-9 608 234,99
Zmiana stanu rezerw zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1 134 314,26	1 117 572,67
Różnice	0,00	0,00
Zmiana stanu rezerw prezentowana w sprawozdaniu z przepływów finansowych	1 134 314,26	1 117 572,67

5.1.2 Pozostałe korekty w przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej

	okres sprawozdawczy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Koszty emisji obligacji	210 839,50	343 743,12
Wycena emisji obligacji wg SCN	203 699,83	91 783,73
Odpis aktualizujący pozostałe aktywa długoterminowe	320 064,75	0,00
Niepieniężne nabycie obligacji długoterminowych (z umowy DIS)	-1 500 000,00	0,00
Niepieniężne otrzymanie pożyczki (z umowy DIS)	12 489 440,00	0,00
Niepieniężne zmiany na aktywach finansowych krótkoterminowych (nabycia akcji z DIS + sprzedaż akcji niezapłacona + wycena akcji na 31.12.2016)	-10 654 832,64	0,00
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	229 537,76	-501 703,29
Różnice	1 298 749,20	-66 176,44

6 NOTY O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH

6.1 Instrumenty finansowe

6.1.1 Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa finansowe na dzień 31 grudnia 2016 roku

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych						Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Aktywa wyłączone z zakresu MSR 39	
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	
		(badany)						
Akcje notowane	4.13	1 427 643,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 427 643,00
Akcje/udziały nienotowane	4.6	0,00	0,00	0,00	90 050,00	0,00	0,00	90 050,00
Dostawy i usługi	4.11	0,00	27 254 970,99	0,00	0,00	0,00	0,00	27 254 970,99
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	4.13	0,00	1 435 660,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 435 660,00
Pożyczki udzielone	4.13	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.14	0,00	6 766 251,04	0,00	0,00	0,00	0,00	6 766 251,04
Pozostałe	4.13, 4.11	0,00	17 022 991,36	0,00	0,00	0,00	0,00	17 022 991,36
		1 427 643,00	52 529 873,39	0,00	90 050,00	0,00	0,00	54 047 566,39

Aktywa finansowe na dzień 31 grudnia 2015 roku

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych						Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Aktywa wyłączone z zakresu MSR 39	
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	
		(badany)						
Akcje/udziały nienotowane	4.6	0,00	0,00	0,00	90 050,00	0,00	0,00	90 050,00
Dostawy i usługi	4.11	0,00	38 376 481,36	0,00	0,00	0,00	0,00	38 376 481,36
Pożyczki udzielone	4.13	0,00	2 156 817,26	0,00	0,00	0,00	0,00	2 156 817,26
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.14	0,00	4 986 170,66	0,00	0,00	0,00	0,00	4 986 170,66
		0,00	45 519 469,28	0,00	90 050,00	0,00	0,00	45 609 519,28

Zobowiązania finansowe na dzień 31 grudnia 2016 roku

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
		PLN	PLN	PLN	PLN	
		(badany)				
Dłużne papiery wartościowe	4.17	0,00	26 910 998,72	0,00	0,00	26 910 998,72
Kredyty	4.17	0,00	20 821 551,92	0,00	0,00	20 821 551,92
Leasing finansowy	4.19, 4.20	0,00	866 933,55	0,00	0,00	866 933,55
Dostawy i usługi	4.20	0,00	31 376 284,57	0,00	0,00	31 376 284,57
Zobowiązania inwestycyjne	4.20	0,00	591 421,78	0,00	0,00	591 421,78
Pozostałe	4.20	0,00	69 074,70	0,00	0,00	69 074,70
		0,00	80 636 265,24	0,00	0,00	80 636 265,24

Zobowiązania finansowe na dzień 31 grudnia 2015 roku

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
		PLN	PLN	PLN	PLN	
		(badany)				
Dłużne papiery wartościowe	4.17	0,00	15 091 783,73	0,00	0,00	15 091 783,73
Kredyty	4.17	0,00	22 701 922,90	0,00	0,00	22 701 922,90
Pożyczki	4.17	0,00	202 671,20	0,00	0,00	202 671,20
Leasing finansowy	4.19, 4.20	0,00	1 315 304,29	0,00	0,00	1 315 304,29
Dostawy i usługi	4.20	0,00	25 822 479,41	0,00	0,00	25 822 479,41
Zobowiązania inwestycyjne	4.20	0,00	552 637,52	0,00	0,00	552 637,52
Pozostałe	4.20	0,00	34 052,51	0,00	0,00	34 052,51
		0,00	65 720 851,56	0,00	0,00	65 720 851,56

6.1.2 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysku lub straty i pozostałych całkowitych dochodów

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2016 roku

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych						Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	
		(badany)						
Przychody finansowe z tytułu odsetek	3.4.1	0,00	76 685,04	118 356,17	0,00	0,00	0,00	195 041,21
Koszty finansowe z tytułu odsetek	3.4.2	0,00	0,00	0,00	2 735 549,96	0,00	0,00	2 735 549,96
Zysk/(strata) ze zbycia akcji/udziałów	3.4.1	931 228,54	699 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 630 928,54
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych	3.4.2	147 357,00	0,00	0,00	222 214,99	0,00	0,00	369 571,99
Przychody/koszty z tytułu opłat i prowizji	3.4.2	0,00	0,00	0,00	417 268,59	0,00	0,00	417 268,59
		1 078 585,54	776 385,04	118 356,17	3 375 033,54	0,00	0,00	5 348 360,29
Pozostałe, niepodlegające MSSF 7								
Zysk/(strata) ze zbycia akcji/udziałów	3.4.1	0,00	1 739 166,42	0,00	0,00	0,00	0,00	1 739 166,42
		0,00	1 739 166,42	0,00	0,00	0,00	0,00	1 739 166,42

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2015 roku

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych						Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	
		(badany)						
Przychody finansowe z tytułu odsetek	3.4.1	0,00	179 366,91	0,00	0,00	0,00	0,00	179 366,91
Koszty finansowe z tytułu odsetek	3.4.2	0,00	0,00	0,00	1 953 913,99	0,00	0,00	1 953 913,99
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych	3.4.2	0,00	0,00	0,00	91 783,73	0,00	0,00	91 783,73
Przychody/koszty z tytułu opłat i prowizji	3.4.2	0,00	0,00	0,00	543 231,92	0,00	0,00	543 231,92
		0,00	179 366,91	0,00	2 588 929,64	0,00	0,00	2 768 296,55

6.1.3 Koszty finansowe z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy instrumentów finansowych

W prezentowanym okresie sprawozdawczym, jak również w okresie porównawczym, nie nastąpiła utrata wartości aktywów finansowych.

6.1.4 Aktywa finansowe ustanowione jako zabezpieczenia zobowiązań lub zobowiązań warunkowych

Informacje o zabezpieczeniach przedstawiono w nocie 4.24.

6.1.5 Rachunkowość zabezpieczeń

Jednostka Dominująca i Jednostki Zależne wchodzące w skład Grupy Kapitałowej nie stosują rachunkowości zabezpieczeń i nie posiadają instrumentów zabezpieczających przepływy finansowe.

6.1.6 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Główne ryzyka finansowe, na które Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY jest narażona w ramach prowadzonej działalności:

- a) ryzyka rynkowe, w tym:
 - ryzyko cenowe
 - ryzyko zmian kursów walutowych
 - ryzyko zmian stóp procentowych
- b) ryzyko płynności i kredytowe oraz
- c) inne szerzej opisane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY w części I punkcie 2.

W Grupie Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY występuje ryzyko związane z instrumentami finansowymi. Zarówno ryzyko kredytowe, utraty płynności oraz zmiany cen powstają w normalnym toku działalności Jednostki Dominującej oraz jej Spółek Zależnych. Celem zarządzania ryzykiem finansowym jest zminimalizowanie wpływu czynników ryzyka na osiągnięte wyniki finansowe oraz posiadane składniki majątkowe. Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY, w celu ograniczenia ryzyka utraty płynności finansowej, nie stosowała zabezpieczeń w postaci pochodnych instrumentów finansowych. Instrumentami narażonymi na ryzyka są należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, udzielone pożyczki, pozyskane kredyty, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, posiadane środki finansowe.

Ryzyko cenowe, ryzyko zmian kursów walutowych.

Ryzyko cenowe w zakresie ryzyka walutowego jest nieistotne z uwagi na niewielką skalę transakcji rozliczanych w walutach obcych. Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY nie posiada istotnych aktywów i zobowiązań, które byłyby obciążone istotnym czynnikiem ryzyka kursowego. Część przychodów Grupy Kapitałowej generowana jest przez Spółkę Zależną w CZK, jednak jest to jej waluta funkcjonalna, więc w odniesieniu do aktywów i pasywów Spółki Czeskiej nie występuje ryzyko walutowe. Ryzyko cenowe związane jest również z cenami materiałów i usług wykorzystywanych przez Grupę Kapitałową do wykonywania kontraktów długoterminowych. Ograniczanie ryzyka polega na stałym monitorowaniu postępu prac na poszczególnych zadaniach, przepływów pieniężnych niezbędnych do wykonania kontraktu oraz rozliczaniem częściowym wykonanych etapów. Dodatkowo wynagrodzenie za wykonanie zakresu uzgadniane jest z podwykonawcą przed rozpoczęciem prac, zawierając odpowiednią umowę.

Struktura walutowa instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2016 roku

Klasy instrumentów finansowych	EUR	USD	CZK	Pozostałe waluty po przeliczeniu na PLN	Razem po przeliczeniach na PLN
	PLN	PLN	(badany) PLN	PLN	PLN
Aktywa finansowe					
Dostawy i usługi	1 248 463,46	0,00	11 019 792,90	0,00	12 268 256,36
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	77 804,00	0,00	330 635,60	0,00	408 439,60
Pozostałe	86 102,10	0,00	338 161,20	0,00	424 263,30
	1 412 369,56	0,00	11 688 589,70	0,00	13 100 959,26
Zobowiązania finansowe					
Kredyty	0,00	0,00	3 274 000,00	0,00	3 274 000,00
Dostawy i usługi	1 186 609,88	0,00	7 277 283,50	0,00	8 463 893,38
	1 186 609,88	0,00	10 551 283,50	0,00	11 737 893,38

Struktura walutowa instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2015 roku

Klasy instrumentów finansowych	EUR	USD	CZK	Pozostałe waluty po przeliczeniu na PLN	Razem po przeliczeniach na PLN
	PLN	PLN	(badany) PLN	PLN	PLN
Aktywa finansowe					
Dostawy i usługi	3 439 877,86	0,00	11 501 534,10	0,00	14 941 411,96
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	62 985,95	0,00	1 248 826,30	0,00	1 311 812,25
	3 502 863,81	0,00	12 750 360,40	0,00	16 253 224,21
Zobowiązania finansowe					
Kredyty	0,00	0,00	2 365 500,00	0,00	2 365 500,00
Dostawy i usługi	475 625,24	0,00	6 278 194,70	0,00	6 753 819,94
	475 625,24	0,00	8 643 694,70	0,00	9 119 319,94

Ryzyko zmian stóp procentowych

Grupa Kapitałowa HEMOSERVIS-DWORY narażona jest na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu zmian stóp procentowych wynikające z posiadanych aktywów oraz pasywów dla których przychody oraz koszty odsetkowe są uzależnione od zmiennych stóp procentowych.

Wpływ zmian stóp procentowych na sprawozdanie Spółki
Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmiany stopy procentowej

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	WIBOR		PRIBOR		EURIBOR		Razem	
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Zobowiązania finansowe									
Dłużne papiery wartościowe	4.18	3 557 274,48	15 091 783,73	0,00	0,00	0,00	0,00	3 557 274,48	15 091 783,73
Kredyty	4.18	17 547 551,92	16 423 728,20	3 274 000,00	6 278 194,70	0,00	0,00	20 821 551,92	22 701 922,90
Pożyczki	4.18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Analiza wrażliwości na stopę procentową

Analiza wpływu potencjalnej zmiany wartości księgowej instrumentów finansowych w związku z hipotetyczną zmianą istotnych stóp procentowych na zysk przed opodatkowaniem oraz na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń:

Stopa procentowa	NOTA	Założone odchylenia		Wpływ na zysk przed opodatkowaniem		Wpływ na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń		Razem	
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Zobowiązania finansowe									
WIBOR	4.18	208 332,42	203 264,24	-208 332,42	-203 264,24	0,00	0,00	-208 332,42	-203 264,24
PRIBOR	4.18	32 740,00	23 655,00	-32 740,00	-23 655,00	0,00	0,00	-32 740,00	-23 655,00
LIBOR		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EURIBOR		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Powyższe odchylenia stóp procentowych skalkulowano na podstawie obserwacji średnich wahań stóp procentowych w bieżącym i w poprzednim rocznym okresie sprawozdawczym.

Analiza wrażliwości została przeprowadzona na bazie stanu instrumentów posiadanych na dzień 31.12.2016 r. i na dzień 31.12.2015 r., wpływ zmian stóp procentowych zaprezentowano w skali rocznej.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko stóp procentowych obliczono jako iloczyn salda pozycji księgowych wrażliwych na stopy procentowe oraz adekwatnego odchylenia stopy procentowej.

Ryzyko płynności i kredytowe

Poprzez ryzyko płynności finansowej rozumie się utratę zdolności Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY do terminowego regulowania bieżących zobowiązań.

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku wskaźnik relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych (wskaźnik płynności bieżącej) wynosił odpowiednio: 1,52 i 1,45.

Celem procesu zarządzania ryzykiem płynności finansowej jest zapewnienie bezpieczeństwa i stabilizacji finansowej Grupy Kapitałowej, a podstawowym narzędziem ograniczającym powyższe ryzyko jest bieżący przegląd dopasowania terminów zapadalności aktywów i pasywów. Dodatkowo Grupa Kapitałowa realizuje politykę dywersyfikacji źródeł finansowania oraz wykorzystuje szereg narzędzi dla efektywnego zarządzania płynnością.

Największy udział w finansowaniu Grupy Kapitałowej ma sektor bankowy, zapewniający finansowanie w formie kredytów konsorcjalnych (stanowiących trzon finansowania) oraz kredytów bilateralnych (kredyty w rachunku bieżącym, linie wielocelowe, kredyty inwestycyjne) o zróżnicowanej strukturze zapadalności.

Mając na uwadze coraz bardziej restrykcyjne uregulowania dotyczące pozyskiwania długoterminowego finansowania bankowego Jednostka Dominująca Chemoservis-Dwory S.A. korzysta dodatkowo z dwóch programów emisji obligacji, umożliwiających jej wykorzystanie zasobów poza rynkiem bankowym.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku i na dzień 31 grudnia 2015 roku maksymalne możliwe zadłużenie z tytułu zawartych umów kredytowych dla Grupy Kapitałowej wyniosło odpowiednio 20.822 tys. PLN i 22.702 tys. PLN. Informacje w zakresie kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych przedstawiono w 4.18.

Grupa Kapitałowa ocenia również ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi, które oceniane jest przez Grupę za niskie. Wszystkie podmioty, w których Jednostka Dominująca i Spółki zależne lokują wolne środki pieniężne działają w sektorze finansowym. Należą do nich banki krajowe oraz oddziały banków zagranicznych o wiarygodności kredytowej krótkoterminowej (rating) najwyższej jakości oraz dobrej jakości.

Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego ryzyka kredytowego dla poszczególnych klas aktywów finansowych, która odpowiada ich wartości księgowej. Maksymalna kwota ekspozycji na ryzyko kredytowe, w odniesieniu do poszczególnych klas odpowiada ich wartości księgowej.

Struktura aktywów finansowych narażonych na ryzyko kredytowe i ryzyko płynności

	NOTA	stan na dzień	
		31.12.2016	31.12.2015
		(badany) PLN	(badany) PLN
Aktywa finansowe			
Dostawy i usługi	4.11	27 254 970,99	38 376 481,36
Pożyczki udzielone	4.13	50 000,00	2 156 817,26
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.15	6 766 251,04	4 986 170,66
Akcje	4.13	1 427 643,00	0,00
Pozostałe	4.11, 4.13	18 458 651,36	0,00

W oparciu o analizę należności dokonano podziału kontrahentów:

- ✚ I grupa – kontrahenci z dobrą lub bardzo dobrą historią współpracy w danym roku;
- ✚ II grupa – pozostali kontrahenci.

Podział nieprzeterminowanych należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług według opisanego powyżej kryterium:

	NOTA	stan na dzień	
		31.12.2016	31.12.2015
		(badany) PLN	(badany) PLN
Grupa I		23 642 982,86	35 767 390,34
Grupa II		0,00	0,00
Należności z tytułu dostaw i usług (brutto)	4.11.3	23 642 982,86	35 767 390,34

Analiza wiekowa przeterminowanych należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług, dla których na koniec okresu sprawozdawczego nie nastąpiła utrata wartości

	NOTA	stan na dzień	
		31.12.2016	31.12.2015
		(badany) PLN	(badany) PLN
Do 1 miesiąca		1 387 342,10	961 921,62
Od 1 do 3 miesięcy		1 053 031,27	606 648,41
Od 3 do 6 miesięcy		846 849,10	21 458,52
Od 6 do 12 miesięcy		196 322,73	6 076,48
Powyżej roku		128 442,93	1 012 985,99
Należności z tytułu dostaw i usług (brutto)	4.11.4	3 611 988,13	2 609 091,02

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2016 r.

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Do 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem	Wartość księgowa
		(badany)					
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Dłużne papiery wartościowe	4.18	3 390 698,55	23 724 000,00	0,00	0,00	27 114 698,55	26 910 998,72
<i>obligacje o zmiennym oprocentowaniu - wartość niezdyskontowana</i>		581 788,95	3 033 000,00	0,00	0,00	3 614 788,95	3 557 274,48
<i>obligacje o stałym oprocentowaniu - wartość niezdyskontowana</i>		2 808 909,60	20 691 000,00	0,00	0,00	23 499 909,60	23 353 724,24
Kredyty - wartość niezdyskontowana	4.18	17 782 563,75	2 439 491,56	324 096,61	275 400,00	20 821 551,92	20 821 551,92
Pożyczki - wartość niezdyskontowana	4.18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Leasing finansowy	4.20, 4.23	401 089,06	398 798,46	67 045,85	0,00	866 933,37	866 933,55
Dostawy i usługi	4.21	31 376 284,57	0,00	0,00	0,00	31 376 284,57	31 376 284,57
Zobowiązania inwestycyjne	4.21	591 421,78	0,00	0,00	0,00	591 421,78	591 421,78
Pozostałe	4.21, 4.23	69 074,70	0,00	0,00	0,00	69 074,70	69 074,70

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2015 r.

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Do 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem	Wartość księgowa
		(badany)					
		PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Dłużne papiery wartościowe	4.18	341 850,00	0,00	15 000 000,00	0,00	15 341 850,00	15 091 783,73
<i>obligacje o zmiennym oprocentowaniu - wartość niezdyskontowana</i>		341 850,00		15 000 000,00	0,00	15 341 850,00	15 091 783,73
Kredyty - wartość niezdyskontowana	4.18	20 252 734,01	1 852 236,56	596 952,33	0,00	22 701 922,90	22 701 922,90
Pożyczki - wartość niezdyskontowana	4.18	202 671,20	0,00	0,00	0,00	202 671,20	202 671,20
Leasing finansowy	4.20, 4.23	502 178,57	718 750,93	94 374,79	0,00	1 315 304,29	1 315 304,29
Dostawy i usługi	4.21	25 822 479,41	0,00	0,00	0,00	25 822 479,41	25 822 479,41
Zobowiązania inwestycyjne	4.21	552 637,52	0,00	0,00	0,00	552 637,52	552 637,52
Pozostałe	4.21, 4.23	34 052,51	0,00	0,00	0,00	34 052,51	34 052,51

7 POZOSTAŁE NOTY

7.1 Ustalanie wartości godziwej

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2016 roku.

NOTA	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej			
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
			(badany)			
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	
Aktywa finansowe						
Akcje notowane	4.13	1 427 643,00	1 427 643,00	1 427 643,00	0,00	0,00
Akcje/udziały nienotowane	4.5	90 050,00	90 050,00	0,00	0,00	90 050,00
Dostawy i usługi	4.11	27 254 970,99	27 254 970,99	0,00	0,00	27 254 970,99
Sprzedaż finansowych aktywów trwałych	4.13	1 435 660,00	1 435 660,00	0,00	0,00	1 435 660,00
Pożyczki udzielone	4.13	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.15	6 766 251,04	6 766 251,04	0,00	0,00	6 766 251,04
Pozostałe	4.11, 4.13	17 022 991,36	17 022 991,36	0,00	0,00	17 022 991,36
Zobowiązania finansowe						
Dłużne papiery wartościowe	4.18	26 910 998,72	26 910 998,72	0,00	0,00	26 910 998,72
Kredyty	4.18	20 821 551,92	20 821 551,92	0,00	0,00	20 821 551,92
Leasing finansowy	4.20, 4.23	866 933,55	866 933,55	0,00	0,00	866 933,55
Dostawy i usługi	4.21	31 376 284,57	31 376 284,57	0,00	0,00	31 376 284,57
Zobowiązania inwestycyjne	4.21	591 421,78	591 421,78	0,00	0,00	591 421,78
Pozostałe	4.21	69 074,70	69 074,70	0,00	0,00	69 074,70

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2015 roku.

NOTA	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej			
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
			(badany)			
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN	
Aktywa finansowe						
Akcje/udziały nienotowane	4.5	90 050,00	90 050,00	0,00	0,00	90 050,00
Dostawy i usługi	4.11	38 376 481,36	38 376 481,36	0,00	0,00	38 376 481,36
Pożyczki udzielone	4.13	2 156 817,26	2 156 817,26	0,00	0,00	2 156 817,26
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.15	4 986 170,66	4 986 170,66	0,00	0,00	4 986 170,66
Pozostałe	4.11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania finansowe						
Dłużne papiery wartościowe	4.18	15 091 783,73	15 091 783,73	0,00	0,00	15 091 783,73
Kredyty	4.18	22 701 922,90	22 701 922,90	0,00	0,00	22 701 922,90
Pożyczki	4.18	202 671,20	202 671,20	0,00	0,00	202 671,20
Leasing finansowy	4.20, 4.23	1 315 304,29	1 315 304,29	0,00	0,00	1 315 304,29
Dostawy i usługi	4.21	25 822 479,41	25 822 479,41	0,00	0,00	25 822 479,41
Zobowiązania inwestycyjne	4.21	552 637,52	552 637,52	0,00	0,00	552 637,52
Pozostałe	4.21	34 052,51	34 052,51	0,00	0,00	34 052,51

7.1.1 Metody wyceny do wartości godziwej (hierarchia wartości godziwej)

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych notowanych na aktywnych rynkach ustalana jest na podstawie notowań rynkowych (tzw. Poziom 1). W pozostałych przypadkach, wartość godziwa jest ustalana na podstawie innych danych dających się zaobserwować bezpośrednio lub pośrednio (tzw. Poziom 2), lub danych nieobserwowalnych (tzw. Poziom 3).

Zobowiązania finansowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania z tytułu kredytów, zobowiązania oraz należności z tytułu pożyczek oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy zastosowaniu stóp dyskontowych obliczonych na podstawie rynkowych stóp procentowych według stanu na dany dzień sprawozdawczy na bazie kwotowań 1-miesięcznych, 3-miesięcznych i 6-miesięcznych powiększonych o marże właściwe dla poszczególnych instrumentów finansowych.

Z uwagi na nieistotne różnice pomiędzy wartością księgową a wartością godziwą zobowiązań z tytułu kredytów, jak również należności z tytułu pożyczek, zobowiązania kredytowe i należności z tytułu pożyczek wyceniane są w wartości wymaganej zapłaty. Przejęta wycena nie wpływa w znaczący sposób na zniekształcenie sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku i na 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY posiadała nienotowane akcje i udziały w spółkach, dla których nie było możliwe wiarygodne ustalenie wartości godziwej. Dla spółek tych nie istnieją aktywne rynki ani nie odnotowano porównywalnych transakcji na tego typu walorach. Wartości akcji i udziałów ujęte zostały w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej w kwocie 5.154 tys. PLN według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Na koniec okresu sprawozdawczego nie ma wiążących decyzji w zakresie sposobu i terminu zbycia tych aktywów.

7.2 Leasing

7.2.1 Leasing operacyjny

Spółki Grupy Kapitałowej jako leasingobiorca na dzień 31.12.2016 roku oraz na dzień 31.12.2015 roku nie posiadały umów kwalifikowanych jako leasing operacyjny.

7.2.2 Leasing finansowy

Spółki Grupy Kapitałowej jako leasingobiorcy na dzień 31.12.2016 roku oraz na dzień 31.12.2015 roku posiadały umowy leasingowe o charakterze finansowym.

W zawartych umowach leasingowych obowiązują ogólne warunki leasingu finansowego, nie ma klauzul dotyczących warunkowych zobowiązań z tytułu opłat leasingowych, istnieją możliwości zakupu przedmiotu leasingu oraz ewentualność ich przedłużenia.

Spółki Grupy Kapitałowej użytkują część maszyn i urządzeń oraz środków transportu w ramach leasingu finansowego. Umowy leasingowe zawierane są na okresy od 3 do 5 lat. Spółki Grupy Kapitałowej mają możliwość zakupu wynajmowanego przedmiotu leasingu za kwotę jego wartości nominalnej na koniec obowiązywania umowy. Zobowiązania Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY wynikające z umów leasingowych są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów objętych umową oraz weksłami in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi. Oprocentowanie zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oparte jest o stawki WIBOR powiększone o marżę leasingodawcy, i wynoszą od 2,95% do 11,09% (w 2015 roku od 2,93% do 11,09%).

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych

		stan na dzień	
	NOTA	31.12.2016 (badany) PLN	31.12.2015 (badany) PLN
Długoterminowy		465 844,49	813 125,62
a) powyżej 1 roku do 3 lat		398 798,64	718 750,83
b) powyżej 3 do 5 lat		67 045,85	94 374,79
c) powyżej 5 lat		0,00	0,00
Krótkoterminowy		401 089,06	502 178,67
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, razem	4.20, 4.23	866 933,55	1 315 304,29

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych

NOTA	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Długoterminowy	493 062,47	775 497,01
a) powyżej 1 roku do 3 lat	428 448,42	675 386,64
b) powyżej 3 do 5 lat	64 614,05	100 110,37
c) powyżej 5 lat	0,00	0,00
Krótkoterminowy	362 288,37	546 337,50
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych, razem	855 350,84	1 321 834,51

Łączna wartość bieżącego zobowiązania z tytułu leasingu finansowego na 31 grudnia roku wynosi 867 tys. PLN (1.315 tys. PLN na dzień 31.12.2015 r.), natomiast wartość minimalnych przyszłych opłat leasingowych na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 855 tys. PLN (1.322 tys. PLN na dzień 31.12.2015 r.).

Różnica pomiędzy łączną kwotą przyszłych minimalnych opłat leasingowych a ich wartością bieżącą wynika z dyskontowania opłat leasingowych za pomocą właściwej danej umowie stopy procentowej.

Wartość księgowa netto dla każdej grupy rzeczowych aktywów trwałych w leasingu finansowym:

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
<i>Grunty</i>	0,00	0,00
<i>Budynki i budowle</i>	0,00	0,00
<i>Urządzenia techniczne i maszyny</i>	903 334,77	1 129 601,47
<i>Środki transportu i pozostałe</i>	657 422,54	832 202,12
Środki trwałe w leasingu finansowym	1 560 757,31	1 961 803,59

7.3 Poniesione nakłady inwestycyjne oraz przyszłe zobowiązania z tytułu podpisanych kontraktów inwestycyjnych

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Wartości niematerialne	5 586,64	295 840,26
Rzeczowe aktywa trwałe w tym:	2 581 531,72	4 609 525,83
<i>Grunty</i>	0,00	386 890,00
<i>Budynki i budowle</i>	139 689,10	1 680 897,27
<i>Urządzenia techniczne i maszyny</i>	395 395,03	813 434,41
<i>Środki transportu i pozostałe</i>	565 827,74	876 993,86
<i>Środki trwałe w budowie</i>	1 480 619,85	851 310,29
Razem nakłady inwestycyjne	2 587 118,36	4 905 366,09

Nabycie i sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	2 581 531,72	4 609 525,83
Sprzedaż netto rzeczowych aktywów trwałych	106 106,47	508 856,19

Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zobowiązania z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	591 421,78	602 337,52
Umowne zobowiązania inwestycyjne nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, wynikające z zawartych umów, w tym:	0,00	0,00
✚ na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	0,00	0,00
✚ na nabycie wartości niematerialnych	0,00	0,00
Razem:	591 421,78	602 337,52

7.4 Aktywa i zobowiązania warunkowe
7.4.1 Aktywa warunkowe

	stan na dzień 31.12.2015	Zwiększenia / Zmniejszenia	stan na dzień 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
	1. Od jednostek powiązanych	0,00	0,00
2. Od pozostałych jednostek	5 127 444,00	-2 868 044,00	2 259 400,00
A. należności wekslowe	88 982,00	-88 982,00	0,00
✚ zabezpieczenie na okres gwarancyjny zgodnie z zawartą umową z WEST TECHNOLOGY & TRADING POLSKA SP. Z O.O. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	88 982,00	-88 982,00	0,00
B. uzyskane gwarancje bankowe	5 038 462,00	-2 779 062,00	2 259 400,00
✚ uzyskana gwarancja bankowa - zabezpieczenie wypłaconej zaliczki dla CENZIN Sp. z o.o.	2 779 062,00	-2 779 062,00	0,00
✚ uzyskana gwarancja bankowa - zabezpieczenie należytego wykonania umowy w okresie realizacji CENZIN Sp. z o.o.	2 259 400,00	0,00	2 259 400,00
Aktywa warunkowe	5 127 444,00	-2 868 044,00	2 259 400,00

7.4.2 Zobowiązania warunkowe

	stan na dzień 31.12.2015	Zwiększenia / Zmniejszenia	stan na dzień 31.12.2016
	(badany) PLN	(badany) PLN	(badany) PLN
1. Na rzecz jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
2. Na rzecz pozostałych jednostek	30 483 357,53	107 852 084,17	138 335 441,70
A. zobowiązania wekslowe	9 994 022,28	13 697 695,47	23 691 717,75
+ zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez Ergo Hestia S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	1 429 485,09	-328 942,80	1 100 542,29
+ zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez WARTA S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	995 214,45	-548 659,61	446 554,84
+ zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez PZU S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	1 406 411,03	11 510 356,97	12 916 768,00
+ zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	1 025 802,00	-297 920,00	727 882,00
+ zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez Gothaer Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	578 100,00	-404 670,00	173 430,00
+ zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez KUKE S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	1 801 079,10	4 138 400,00	5 939 479,10
+ zabezpieczenie gwarancji ubezpieczeniowych udzielonych przez UNIQUA S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	1 042 225,20	-1 042 225,20	0,00
+ zabezpieczenie należytego wykonania umowy zawartej z Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A. - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	74 900,00	-74 900,00	0,00
+ zabezpieczenie należytego wykonania umów w okresie gwarancyjnym zawartych z Synthos Dwory Sp. z o.o. Sp. J. - weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	592 527,47	0,00	592 527,47
+ zabezpieczenie udzielone przez Bydgoski Fundusz Poręczeń Kredytowych - poręczenie na rzecz BS w Nakle	324 000,00	-324 000,00	0,00
+ Zabezpieczenie udzielonej gwarancji należytego wykonania kontraktu dla TUZ	419 620,00	-284 000,00	135 620,00
+ zabezpieczenie dobrego wykonania kontaktu zawartego z GA PKCH	37 600,00	244 664,05	282 264,05
+ ING Bank Śląski Tarnów - jako zabezpieczenie gwarancji bankowej	0,00	310 490,00	310 490,00
+ Grupa Azoty S.A. Tarnów - jako zabezpieczenie gwarancji dobrego wykonania	0,00	671 060,00	671 060,00
+ Mezap Sp. z o.o. - jako zabezpieczenie dobrego wykonania umowy	0,00	395 100,00	395 100,00
+ Zabezpieczenie budowy węzła biokomponentów umowa zawarta z AGAT Sp. z o.o.	147 000,00	-147 000,00	0,00
+ Gwarancja dla Property z tytułu umowy najmu lokalu	28 861,92	-28 861,92	0,00
+ Zabezpieczenie wynagrodzenia na rzecz podwykonawców za wykonane prace na rzecz Grupy LOTOS	87 000,00	-87 000,00	0,00
+ Zabezpieczenie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zlecenia dla AWBUD	4 196,02	-4 196,02	0,00
B. udzielone gwarancje ubezpieczeniowe	8 599 398,07	12 843 061,04	21 442 459,11
+ udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad lub usterek w okresie gwarancyjnym - ZAK S.A. Kędzierzyn Koźle	262 000,00	-262 000,00	0,00
+ udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad lub usterek w okresie gwarancyjnym - VEOLIA WATER SYSTEMS Sp. z o.o. Kraków	1 000 163,64	-1 000 163,64	0,00
+ udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancji - Grupa Lotos S.A.	159 900,00	-127 920,00	31 980,00
+ udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancji - Zeman Sp. z o.o.	172 547,39	-172 547,39	0,00
+ udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancji - Polskie Młyny S.A.	831 498,29	0,00	831 498,29
+ udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego wykonania umowy w okresie realizacji zawartej z RAFAKO S.A.	912 906,00	-912 906,00	0,00

udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancji umów zawartych z Synthos Dwory 7 Sp. z o.o. Sp.J.	328 942,80	-328 942,80	0,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego wykonania umowy w okresie realizacji zawartej z TAURON Wytwarzanie S.A.	578 100,00	-578 100,00	0,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym - Bioagra-Oil S.A.	1 801 079,10	0,00	1 801 079,10
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym zawartej z PGE Energia Odnawialna S.A.	46 309,50	43 468,20	89 777,70
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym -Grupa Azoty	68 020,00	0,00	68 020,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego wykonania umowy zawartej z Grupa Azoty ZAK	16 000,00	-16 000,00	0,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym umowy zawartej z TAURON Wytwarzanie S.A.	0,00	173 430,00	173 430,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym umowy zawartej z Grupy Azoty ZAK	0,00	16 000,00	16 000,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie zwrotu zaliczki otrzymanej od YARA Environmental Technologies GmbH	0,00	3 364 788,00	3 364 788,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego wykonania umowy zawartej z YARA Environmental Technologies GmbH	0,00	4 103 400,00	4 103 400,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym umowy zawartej z PROCHEM S.A.	0,00	356 777,14	356 777,14
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie zapłaty wadium dla Flukar Sp. z o.o.	0,00	400 000,00	400 000,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym umowy zawartej z RAFAKO S.A.	0,00	915 090,48	915 090,48
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie zapłaty wadium dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A.	0,00	35 000,00	35 000,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa - zabezpieczenie należytego wykonania umowy zawartej z Flukar Sp. z o.o.	0,00	9 120 000,00	9 120 000,00
EKOBENZEN SP. z o.o. - gwarancja ubezpieczeniowa należytego wykonania kontraktu	300 000,00	-300 000,00	0,00
EKOBENZEN SP. z o.o. - gwarancja ubezpieczeniowa właściwego usunięcia wad i usterek do umowy	47 300,00	0,00	47 300,00
Instal Kraków S.A. - gwarancja ubezpieczeniowa właściwego usunięcia wad i usterek do umowy	55 000,00	0,00	55 000,00
PGNiG Technologie S.A. - gwarancja ubezpieczeniowa właściwego usunięcia wad i usterek do umowy	17 318,40	0,00	17 318,40
PROCHEM S.A. Warszawa - gwarancja ubezpieczeniowa usunięcia wad i usterek	0,00	16 000,00	16 000,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa należytego usunięcia wad i usterek umowy zawartej z LOTOS	643 005,75	-643 005,75	0,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa należytego usunięcia wad i usterek umowy zawartej z Zakłady Azotowe "Puławy"	670 000,00	-670 000,00	0,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa należytego usunięcia wad i usterek umowy zawartej z Polimex - Mostostal	164 900,00	-164 900,00	0,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa należytego usunięcia wad i usterek umowy zawartej z PCC EXOL	98 537,20	-98 537,20	0,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa należytego usunięcia wad i usterek umowy zawartej z POL AQUA	334 750,00	-334 750,00	0,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa należytego usunięcia wad i usterek umowy zawartej z ORLEN	48 950,00	-48 950,00	0,00
udzielona gwarancja ubezpieczeniowa należytego usunięcia wad i usterek umowy zawartej z Rapid	35 920,00	-35 920,00	0,00
Zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek do umowy zawartej z ZEMAN	6 250,00	-6 250,00	0,00

	1 643 795,34	1 157 009,50	2 800 804,84
C. udzielone gwarancje bankowe			
+ udzielona gwarancja bankowa - dobrego wykonania umowy zawartej z Chemoprojekt Praha	58 128,22	-58 128,22	0,00
+ udzielona gwarancja bankowa należytego wykonania umowy nr FL/PN/047/2016 na rzecz Tameh Polska Sp. Z o.o. w Dąbrowie Górniczej	0,00	847 470,00	847 470,00
+ udzielona gwarancja bankowa należytego wykonania umowy nr FL/PN/027/2016 na rzecz Tameh Polska Sp. Z o.o. w Dąbrowie Górniczej	0,00	905 280,00	905 280,00
+ udzielona gwarancja bankowa - dobrego wykonania umowy zawartej z ATEKO a.s.	0,00	0,00	0,00
+ udzielona gwarancja bankowa - dobrego wykonania umowy zawartej z UNIPETROL RPA S.R.O.	63 080,00	2 400,00	65 480,00
+ udzielona gwarancja bankowa - dobrego wykonania umowy zawartej z Synthos Dwory 7 Sp. z o.o. Sp.J.	325 596,88	12 387,96	337 984,84
+ udzielona gwarancja bankowa LOI Thermprocess GmbH Niemcy gwarancja dobrego wykonania kontraktu oraz zwrotu zaliczki	617 197,74	-617 197,74	0,00
+ udzielona gwarancja bankowa należytego wykonania umowy zawartej z ZARMEN Sp. z o.o.	245 692,50	-245 692,50	0,00
+ udzielona gwarancja bankowa należytego wykonania kontraktu oraz usunięcia wad i usterek do umowy zawartej z Prochem S.A.	334 100,00	0,00	334 100,00
+ EKOBENZ Sp. z o.o. Lublin - gwarancja rękojmi i zapłaty ewentualnych kar umownych	0,00	310 490,00	310 490,00
D. udzielone poręczenia	9 000 000,00	81 400 460,00	90 400 460,00
+ poręczenie udzielone Bankowi ING Bank Śląski S.A. na podstawie umów poręczenia spłaty kredytu za ZBACH Sp. z o.o.	4 000 000,00	0,00	4 000 000,00
+ poręczenie udzielone Bankowi ING Bank Śląski S.A. na podstawie umów poręczenia spłaty kredytów za ZE ZEN Sp. z o.o.	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
+ poręczenie wekslowe udzielone Grupie Azoty S.A. tytułem zabezpieczenia umów w zakresie gwarancji i rękojmi za ZBACH Sp. z o.o.	0,00	400 460,00	400 460,00
+ poręczenia na rzecz BSWW TRUST sp. z o.o. za zobowiązania Emitenta wynikające z Obligacji	0,00	81 000 000,00	81 000 000,00
E. udzielone gwarancje korporacyjne	1 246 141,84	-1 246 141,84	0,00
+ udzielona gwarancja korporacyjna - zabezpieczenie należytego wykonania umowy na okres gwarancji i rękojmi Synthos Dwory 4 Sp. z o.o.	830 960,42	-830 960,42	0,00
+ udzielona gwarancja korporacyjna - zabezpieczenie należytego wykonania umowy na okres gwarancji i rękojmi Synthos Dwory 5 Sp. z o.o.	415 181,42	-415 181,42	0,00
Zobowiązania warunkowe	30 483 357,53	107 852 084,17	138 335 441,70

7.5 Informacje o podmiotach powiązanych

7.5.1 Podmioty powiązane ze Spółką Chemoservis-Dwory S.A. wg stanu na dzień 31.12.2016

Jednostki Dominujące:

REVICO S.A.	ul. Mirosław 39C	09-472 Słupno
PETRO Mechanika S.A. w upadłości układowej	ul. Zglenickiego 44A	09-411 Płock

Jednostki Zależne:

Zakład Energetyczny ZEN Sp. z o.o.	ul. W. Roździeńskiego 5	41-308 Dąbrowa Górnicza
K-Protos a.s.	O. Wichterleho 810	278 01 Kralupy
MD-proeco Sp. z o.o.	ul. Wojska Polskiego 65	85-825 Bydgoszcz
Zakład Budowy Aparatury Chemicznej ZBACH Sp. z o.o.	ul. Kwiatkowskiego 8	33-101 Tarnów
PETRO EnergoRem Sp. z o.o.	ul. Zglenickiego 42	09-411 Płock
BalticServis Sp. z o.o.	ul. Ludowa 13	71-700 Szczecin
MONEA XII Sp. z o.o.	ul. Belwederska 23	00-761 Warszawa

Jednostki Zależne pośrednio:

Zakład Usług Energetycznych Serwis Sp. z o.o.	ul. Piłsudskiego 92	41-308 Dąbrowa Górnicza
---	---------------------	-------------------------

Przemysłowe Centrum Badawczo-Rozwojowe Sp. z o.o. w organizacji	ul. Wojska Polskiego 65	85-825 Bydgoszcz
Jednostki Stowarzyszone		
CHEMONT Sp. o.o.	ul. Chemików 1	32-600 Oświęcim
Pozostałe Jednostki Powiązane		
PETRO Kor Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej	ul. Chemików 7	09-411 Płock
Klaster Za-chem Sp. z o.o.	ul. Wojska Polskiego 65	85-825 Bydgoszcz
REGULA Sp. z o.o.	ul. Wojska Polskiego 65	85-825 Bydgoszcz
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe AGTEL Sp. z o.o.	ul. Zagłoby 5	22-400 Zamość
Raf-Remat Sp. z o.o.	ul. Trzecieckiego 14	38-460 Jedlicze
Zakład Budowy Aparatury Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej	ul. Chemików 7	09-411 Płock
Tarmar Sp. z o.o.	ul. Kwiatkowskiego 8	33-101 Tarnów
Elektromontaż – Energetyka Sp. z o.o.	ul. Opolska 140	52-014 Wrocław
Elektromontaż – Lublin Sp. z o.o.	ul. Diamentowa 1	02-447 Lublin
ZACHEM UCR Sp. z o.o.	ul. Wojska Polskiego 65	85-825 Bydgoszcz
POLIVINYL S.A.	ul. Wojska Polskiego 65	85-825 Bydgoszcz
Wigry-Projekt S.A.	ul. Buczka 183	16-400 Suwałki
Petro Remont Sp. z o.o. w likwidacji	Ul. Zglenickiego 44	09-411 Płock
QATRO Sp. z o.o.	ul. Słowackiego 4	09-400 Płock

7.5.2 Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez spółki lub jednostki zależne z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe

W 2016 roku, jak również w okresie poprzednim w Jednostce Dominującej, jak również w Spółkach Zależnych nie wystąpiły istotne transakcje zawarte z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

Pozostałe transakcje z podmiotami powiązаныmi ujęto w nocie 7.5.5.

7.5.3 Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółek Grupy Kapitałowej, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami

W okresie od 01.01.2016 do 31.12.2016 roku oraz w roku ubiegłym nie wystąpiły transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej, jak również Spółek Zależnych, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.

W okresie od 01.01.2016 do 31.12.2016 roku oraz w roku ubiegłym zarówno Jednostka Dominująca, jak i Jednostki Zależne, nie udzielały osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń oraz nie zawarto z nimi innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz Jednostki Dominującej i jednostek z nią powiązanych.

Na dzień 31.12.2016 roku oraz 31.12.2015 roku nie wystąpiły pożyczki udzielone przez Grupę Kapitałową osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim.

7.5.4 Transakcje kluczowego personelu kierowniczego Spółek Grupy Kapitałowej z podmiotami powiązаныmi

W okresie sprawozdawczym, jak również w okresie porównywalnym za 2015 rok kluczowy personel kierowniczy Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie zawierał transakcji z podmiotami powiązаныmi.

7.5.5 Transakcje oraz stan rozrachunków Spółek Grupy Kapitałowej z podmiotami powiązаныmi
Transakcje z podmiotami powiązаныmi:

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Sprzedaż usług	1 490 953,12	622 470,53
Sprzedaż towarów, wyrobów gotowych i materiałów	193 136,90	364,23
Sprzedaż środków trwałych	32 200,00	0,00
Zakup usług	3 256 008,50	4 725 922,57
Zakup materiałów	490 000,00	0,00
Zakup środków trwałych	594 334,60	74 100,00
Przychody finansowe	92,83	8 720,89
<i>odsetki od pożyczek</i>	92,83	8 720,89
<i>pozostałe przychody finansowe</i>	0,00	0,00
Koszty finansowe	3 892,45	0,00
<i>odsetki od pożyczek</i>	3 892,45	0,00
Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług	-502 799,49	1 285 277,32
Odpisy aktualizujące pożyczki	-100 911,78	416 492,99
Odpisy aktualizujące pozostałe należności	-174 256,49	0,00

Stan rozrachunków z podmiotami powiązаныmi:

	stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 227 312,17	1 909 582,80
Pożyczki udzielone	47 000,00	416 492,99
Należności z tytułu dostaw i usług objęte odpisem aktualizującym	1 651 528,36	1 285 277,32
Pożyczki udzielone objęte odpisem aktualizującym	47 000,00	416 492,99
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1 342 724,34	1 409 967,22
Pozostałe zobowiązania finansowe	10 052,51	0,00

Transakcje sprzedaży i zakupów z jednostkami powiązаныmi dokonywane były na warunkach rynkowych. Obejmowały transakcje zakupu i sprzedaży usług, materiałów, środków trwałych. Transakcje między jednostkami powiązаныmi obejmują również pożyczki, odsetki od pożyczek czy wynagrodzenia za poręczenia.

7.6 Świadczenie łączne z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz pozostałym członkom kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej oraz Spółek Grupy Kapitałowej CHEMOSERVIS-DWORY zgodnie z MSR 24

Świadczenia dla Zarządu, Rady Nadzorczej i pozostałego kluczowego personelu kierowniczego obejmują krótkoterminowe świadczenia pracownicze, świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy wypłacone, należne lub potencjalnie należne w okresie.

	okres sprawozdawczy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki	3 238 448,55	3 845 407,54
wynagrodzenia i inne świadczenia	2 045 450,10	2 316 517,06
premia wypłacona	876 690,40	1 235 932,33
premia wypłacona za rok poprzedni	316 308,05	292 958,15
wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki pełniących funkcje w latach poprz.	0,00	0,00
Premia potencjalnie należna Członkom Zarządu, do wypłaty w roku kolejnym	108 416,00	359 755,64
Wynagrodzenia należne Członkom Zarządu, do wypłaty w roku kolejnym	0,00	0,00
Wynagrodzenia i inne świadczenia pozostałego kluczowego personelu kierowniczego Spółki	2 845 871,66	2 434 151,80
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki	1 125 259,88	1 170 974,62

7.7 Wynagrodzenie wynikające z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym podmiotem uprawnionym do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Jednostki Dominującej oraz sprawozdań finansowych jednostkowych Spółek z Grupy Kapitałowej, za wyjątkiem Spółki K-Protos a.s. była Spółka Mistery Audytor Adviser Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym podmiotem uprawnionym do badania sprawozdania finansowego Spółki K-Protos a.s. jest spółka Auditep s.r.o. z Zyliny.

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Wynagrodzenie	125 338,00	164 902,00
Badanie rocznego sprawozdania finansowego	79 154,00	66 466,00
Przeglądy sprawozdań finansowych	36 500,00	41 036,00
Usługi pokrewne	9 684,00	57 400,00

7.8 Wypłacona lub zadeklarowana przez Jednostkę Dominującą dywidenda

W prezentowanym okresie sprawozdawczym, jak również w okresie porównawczym, Jednostka Dominująca Chemoservis-Dwory S.A. nie wypłacała, jak również nie deklarowała wypłaty dywidendy.

	okres sprawozdawczy	
	za 12 miesięcy od 01.01.2016 do 31.12.2016	za 12 miesięcy od 01.01.2015 do 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Dywidenda z akcji/udziałów zwykłych zadeklarowana i wypłacona	0,00	0,00
Dywidenda przypadająca na 1 akcję/udział zwykły	0,00	0,00
Ilość akcji / udziałów zwykłych	25 007 500	25 007 500
Dywidenda z pozostałych akcji / udziałów zadeklarowana i wypłacona	0,00	0,00
Dywidenda przypadająca na 1 akcję / udział	0,00	0,00
Ilość pozostałych akcji / udziałów	0	0

7.9 EBIDTA

Grupa Kapitałowa CHEMOSERVIS-DWORY definiuje EBITDA jako zysk operacyjny skorygowany o amortyzację i inne koszty i przychody związane ze zmianą wartości aktywów trwałych. EBITDA nie jest współczynnikiem zdefiniowanym przez MSSF i może być wyliczany inaczej przez inne podmioty.

	okres obrotowy	
	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	za 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
	(badany) PLN	(badany) PLN
Zysk (strata) na działalności operacyjnej (EBIT)	4 309 555,88	4 438 884,92
Amortyzacja	4 058 741,14	4 433 423,55
EBITDA	8 368 297,02	8 872 308,47

7.10 Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji

W 2016 roku toczyło się postępowanie o stwierdzenie nieważności uchwał Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 8 sierpnia 2016 roku z powództwa REVICO S.A. przeciwko Emitentowi prowadzona przez Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IX Gospodarczy. Termin rozprawy nie został jeszcze wyznaczony.

W badanym okresie nie toczyły się inne istotne postępowania z powództwa czy też przeciwko Chemoservis-Dwory S.A. przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

W 2016 roku Spółki Grupy Kapitałowej nie były stroną w istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

7.11 Informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych

W prezentowanym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne rozliczenia z tytułu spraw sądowych.

7.12 Wydarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 23 stycznia 2017 roku, wypełniając warunki emisji obligacji, Emitent przedterminowo wykupił 1.175 sztuk obligacji serii B za łączną wartość 1.200.109,75 PLN, w tym kwota odsetek 25.109,75 PLN.

Na podstawie Warunków emisji obligacji serii A, w dniu 25 stycznia 2017 roku, dokonał wcześniejszego wykupu 500 sztuk obligacji serii A za łączną kwotę 513.985,00 PLN, w tym kwota odsetek 13.985,00 PLN.

W dniu 30 stycznia 2017 roku Emitent objął 50 tys. sztuk obligacji serii A wyemitowanych przez Salamanca Investment Sp. z o.o. po cenie jednostkowej 100 PLN każda, za ogólną cenę 5.000.000 PLN. Obligacje oprocentowane są w wysokości 8% w skali roku, wypłata odsetek wraz z wykupem obligacji ma nastąpić jednorazowo w dniu 26 lipca 2018 roku.

W dniu 15 lutego 2017 roku Emitent podpisał aneks do obowiązującej umowy o linię wielowalutową z Bankiem Millennium. W następstwie tego aneksu wyznaczono nowy termin spłaty zadłużenia na dzień 10 marca 2017 roku, z utrzymaniem spłat tygodniowych w wysokości 100.000 PLN każda, do poziomu 1.800.000 PLN, która ma zostać uregulowana w wyznaczonym terminie jednorazowo. Aneksem z dnia 20 marca 2017 roku termin spłaty zadłużenia został wyznaczony na dzień 10 kwietnia 2017 roku. Obecnie negocjowane są warunki finansowe spłaty pozostałego w wysokości 1.800.000,00 PLN zadłużenia. Do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie został zawarty stosowny aneks.

Na podstawie Uchwały Nr 2 Zwyczajnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki K-Protos a.s. z dnia 22 marca 2017 roku zatwierdzona została do wypłaty dywidenda za 2016 rok w wysokości 6.250.164,38 CZK dla Chemoservis-Dwory S.A. (po przewalutowaniu i rozliczeniu różnic kursowych 965 tys. PLN). W dniu 24 marca 2017 roku Chemoservis-Dwory S.A. otrzymała dywidendę w wysokości 4.950.164,38 CZK, zaliczkę na dywidendę w wysokości 1.300.000,00 CZK Spółka otrzymała w dniu 22 września 2016 roku.

7.13 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało autoryzowane przez Zarząd Jednostki Dominującej Chemoservis-Dwory S.A. w dniu 27 kwietnia 2017 roku.

Podpisy Członków Zarządu:

Wojciech Mazur – Prezes Zarządu

Dyrektor Naczelny

.....

Oświęcim, 27 kwietnia 2017 r.

Podpis Osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Monika Dźwigońska – Dyrektor Finansowy

Główny Księgowy

.....

Oświęcim, 27 kwietnia 2017 r.